

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ЈАНУАР 1998.
ГОДИНА IX, БРОЈ 499

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

**МИЛУТИНОВИЋЕВУ ПОБЕДУ
НЕ ДОЖИВЉАВАМ КАО ПОРАЗ!**

Највећа изборна крађа у историји Србије -
покрадени председнички кандидат др Војислав Шешељ

... А ко је тај Милан Милутиновић?

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника:
Душан Весић

Редакција:
Рајко Горановић, Момир Марковић,
Мирослав Васиљевић,
Наташа Јовановић,
Јадранка Шешељ, Дејан Анђус,
Александар Вучић, Рајко Ђурђевић,
Коста Димитријевић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић

Секретар редакције:
Љиљана Мијоковић

Технички уредник
и компјутерски прелом:
Северин Поповић

Лектор:
Зорица Илић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Ранко Вујић, Драган Годоровић,
Ратко Гонди, др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

Штампа:
НИГП "АБЦ-ГРАФИКА" д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

Тираж: 20.000 примерака.

Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Француска 31,
11000 Београд

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104, од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8, став 1. тачка 1. алинеје 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

ПОСТИЗБОРНИ ИЗВЕШТАЈ

Иако су избори завршени пре више од месец дана, турсна политичка сцена Србије још подрхтава. Још се истражују методи и техника фалсификовања изборних резултата и умешаност институција и појединаца у тај процес. Да се зна, када се буду сводили рачуни.

Званично, победио је Милан Милутиновић, али та победа је толико прљавица да није заслужио да му се призна, а још мање да му се честита.

Да би се јавност Србије ставила пред свршен чин, пожурено је са његовом инаугурацијом. Фарса је одиграна до краја, иако је трећина народних посланика, у знак протеста, напустила Скупштину.

Како се уопште догодило да један аутсајдер добије изборну трку. Да победи са великом разликом. Да стане на чело државе којој је у овом тренутку много потребнији председник који мисли својом главом.

Милутиновићев изненадни и убедљив успех био је изрежиран после Лилићевог дебакла. Социјалистичка партија, којој је његова победа била императив, није хтела да ризикује.

Обезбедила је подршку Запада, а онда се свом жестином обрушила на др Војислава Шешеља. Уложила је много новца и много маште у његову сатанизацију. У томе је имала подршку такозваних независних медија, које контролишу посмртни остаци некадашње коалиције "Заједно".

Најпрљавија предизборна кампања у историји српског вишестраначја (Милутиновић је био више од 300 пута заступљенији на телевизијским и радио таласима од свог противкандидата), била је предигра за крађе које су уследиле.

Крало се отворено и дрско. Оскрнављено је свако бирачко место.

У таквим околностима "победио" је изборни цокер социјалиста.

На тој "победи" остаће неизбрисива мрља, а колико ће нас коштати, показаће се у наредном периоду.

Што се тиче др Војислава Шешеља, за све часне грађане ове земље, он је укупни и морални победник.

Синиша Аксентијевић

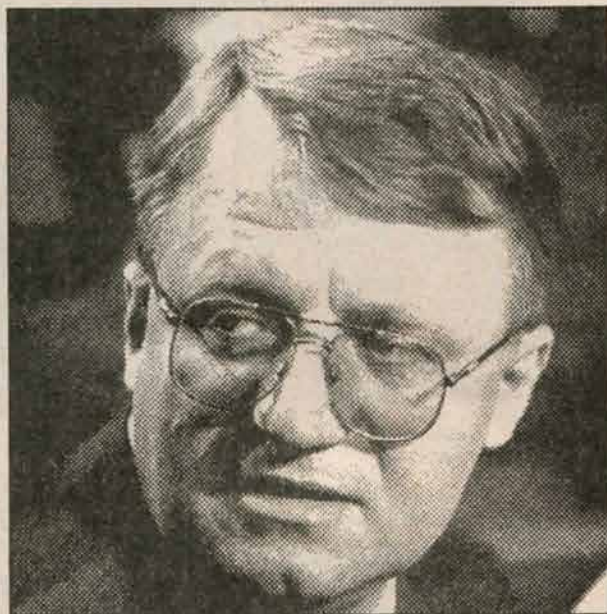
ДР ШЕШЕЉ ЛИЧНОСТ КОЈА ЈЕ ОБЕЛЕЖИЛА 1997. ГОДИНУ

Председник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ личност која је обележила протеклу 1997. годину – закључак је истраживања агенције "IPRESS" која је обухватила 1205 испитаника из двадест општина Србије.

Шешељу су дали гласове и они који нису његови симпатизери, али који сматрају да је он учешћем у оба круга септембарских и децембарских избора обележио у највећој мери политички живот Србије у прошлој години.

НАПОМЕНА:

Из доле наведеног графикона може се видети да је др Војислав Шешељ добио више гласова него његови политички противници заједно, (Слободан Милошевић, Вук Драшковић и Милан Милутиновић).

Жртва дрске изборне крађе— др Шешељ са супругом на бирачком месту у Батајници

О ЗАВРШЕТКУ ПРЕДСЕДНИЧКИХ ИЗБОРА У СРБИЈИ

КО ЛАЖЕ, ТАЈ И КРАДЕ!

Социјалистичка партија је од самог објављивања свог новог председничког кандидата кренула у хајку против српских радикала и др Војислава Шешеља. Међутим, левом блоку није било довољно само то, да би победили избор бирачког тела, па су одлучили да, поред лагања, искористе још нешто: изборну крађу. Како су вешти и у једним и у другим радњама, то се могло видети не само на прошлим локалним изборима, већ и сада, на председничким. Па, ето, тако нам изгледа "И Србија и свет".

Последњих месеци народ у Србији живи од избора до избора. Србија је ту и тамо функционисала без председника, али се све чешће могло чути забринуто питање: "Докле тако"?

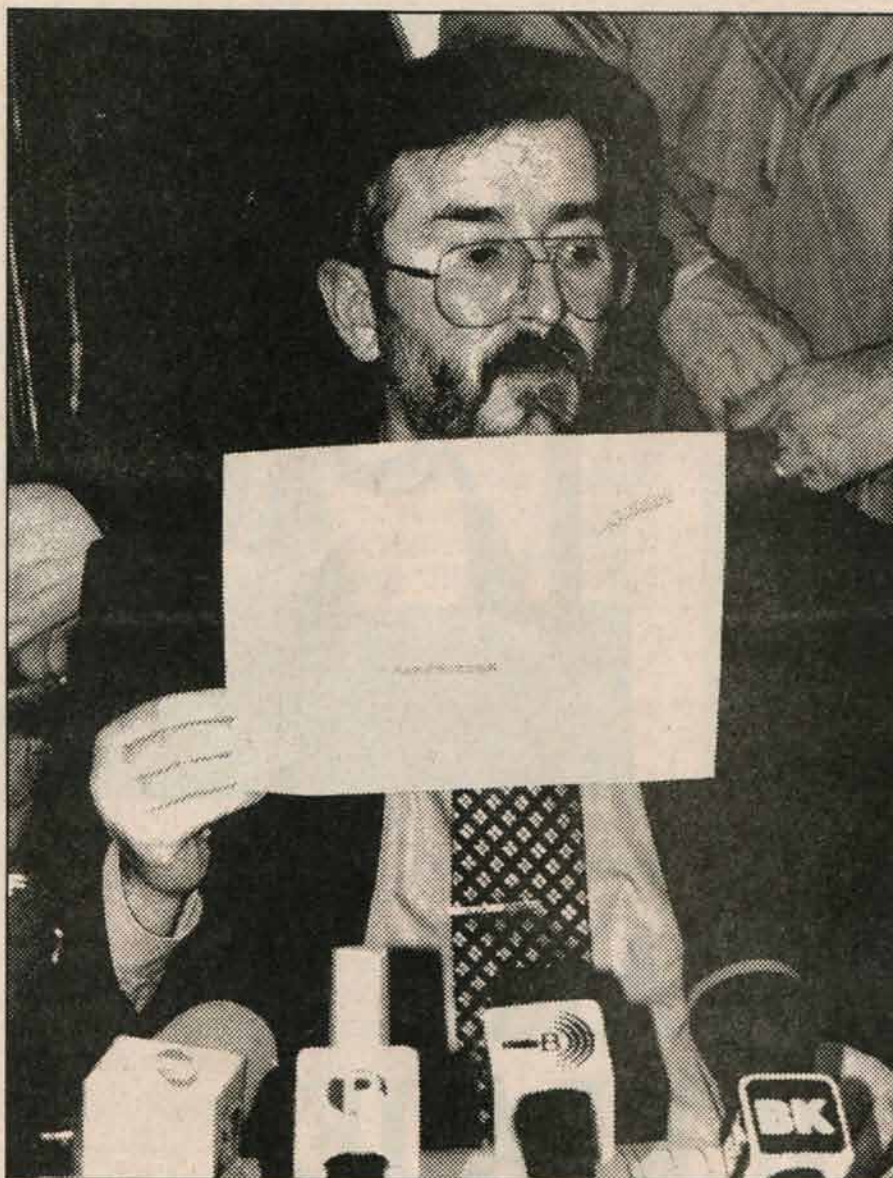
Последњи и уједно најсрамнији избори са председник Србије, одржани су 21. децембра. Захваљујући спретности и малверзацији социјалиста, Србија је добила председника, Милана Милутиновића. Више није било важно да ли ће Срби бити задовољни таквом одлуком коју је донео, али и брижљиво припремио, леви блок. За њих, социјалисте, било је важно само једно: спречити победу јединог правог пре-

седничког кандидата, др Војислава Шешеља. А како су то урадили?

Крајом бирачких гласова. Мада није изашло потребно бирачко тело (више од 50% бирача), социјалисти су га некако навукли, те је Србија остала и даље у истој, изношеној и истрошеној социјалистичкој кошуљи. Значи, ништа се није променило, нити ће. Једино што су социјалисти још једном показали на шта су све спремни када је у питању власт.

Другим речима, острашћени и лажљиви напади започети још пре другог круга на председника Српске радикалне странке, др Шешеља, као и многе лагарије, различити нестанци струје

у ТВ студију приликом гостовања др Шешеља, указивали су на чињеницу како ће социјалисти овога пута учинити све што могу да би спречили победу др Шешеља. Како социјалисти ни су могли да нареду народу да гласа "За Србију и свет", односно Милана Милутиновића, јер је свим Србима јако добро познато како изгледају санкције, блокаде, стално повећање цена, нередовне плате, лажно бесплатно школовање, социјално и здравство — једном речју, мукотрпан и јадан, а често и гладан живот, социјалисти су прибегли најчешће коришћеној, а добро знајој, вештини: крађи гласова. Но, да се вратимо на 21. децембар.

На Косову и Метохији дошло је до грубе повреде закона и до огромне крађе

Гласање у Батајници

Извесно је да је најпосећеније изборно место било у Батајници, у Основној школи "Светислав Голубовић-Митраљета", где је гласала породица Шешеља.

Новинари и фоторепортери су, изборно место број 48, почели да опседају још од осам сати. Сви су се трудили да пронађу што бољи угао за фотографисање Јадранке и Војислава Шешеља.

Било је ту и много Батајничана који су желели да сачекају свог комшију, др Шешеља, да му кажу да је само он њихов председник. Тако нас је зауставила госпођа Милена и рекла нам следеће: "Гласала сам за др Шешеља. Желим да он победи, па да сви Срби живе као што живимо ми у Земуну. Ако случајно победи онај други, сви ћемо знати да се понавља ситуација са прошлогодишњих локалних избора – крађа. И нећемо никада признати наметнутог нам председника". Затим је времешна госпођа отишла испред

учионице на којој је писало: бирачко место број 48.

Новинарске приче углавном су се односиле на хајку против др Шешеља која је вођена пред други круг председничких избора. Многи су се чудили како социјалисти могу да наступају тако безочно и отворено хушкачки против др Шешеља. Сви су се слагали у једном: социјалисти су се бојали победе др Шешеља, па су решили да предузму све што могу да спрече евентуалну победу првог човека Српске радикалне странке. У свом страху, социјалисти нису бирали оружје. Многи новинари су још тог јутра, 21. децембра, предвиђали крају социјалиста.

А онда је настала јурњава новинара и фоторепортера, јер је породица Шешељ стигла на своје гласачко место. Добро расположени и насмејани, Јадранка и Војислав Шешељ дали су свој глас најбољем председничком кандидату.

На новинарско питање: "Шта очекујете од ових избора?", др Шешељ је

рекао да очекује да ће се воља народа испоштовати, и наравно, у складу са тим, своју победу.

Изборна ноћ у штабу Српске радикалне странке

Франсуска 31, где је и седиште странке српских радикала, свакако је била најпосећенија те ноћи, 21. децембра. Многобројни новинари и фоторепортери почели су да пристижу још од 19 часова. По уласку, сви су питали: "Шта се то дешава на Косову, зар је толико српских радикала похапшено?"

Прве изборне резултате Драган Тодоровић, председник Извршног одбора Српске радикалне странке и шеф бирачког штаба српских радикала, прочитао је у 22,00 часа, обративши се новинарима следећим речима:

"Даме и господо новинари, као што смо и најавили на претходној конференцији за штампу, на Косову и Метохији је дошло до грубе повреде закона и до огромне крађе гласова! У току целог дана смо добијали податке из свих општина на Косову и Метохији. Ситуација је свуда иста, где год су наши чланови бирачких одбора покушали да спрече крађу, председници бирачких комисија, социјалисти, позивали су МУП. Полицајци су долазили и одводили наше чланове бирачких одбора у притвор. На Косово и Метохију смо послали и велики број наших савезних и републичких посланика, који су, такође, покушали да спрече крађу од стране Социјалистичке партије Србије. Наравно, сваки посланик поседује посланичку легитимацију, заштићени су посланичким имунитетом и полиција нема права да их хапси, уколико их не затекну да на лицу места врше кривично дело за које је предвиђена казна затвора преко пет година. Међутим, то никоме ништа не значи, нарочито социјалистима, јер су на Косову и Метохији полицајци приводили и наше савезне и републичке посланике. Тако су приведени Драган Павловић, републички посланик, Драган Голубовић, републички посланик, Драган Љубојевић, републички посланик, Лазар Марјански, републички посланик, Мирослав Драмљић, републички посланик, др Бранислав Блажић, републички посланик, др Милован Блажић, републички посланик, Синиша Аксентијевић, републички посланик, који је и главни и одговорни уредник "Велике Србије", Зоран Савић, Живадин Лекић, Јован Даја, за Љубомира Краговића још од 13,00 часова немамо никаквих информација. Знамо само да је Краговић кренуо у Општину Србицу, јер су нам јавили да је на једном бирачком месту украдено више од 2.500 гласова".

Хапсили су и новинаре

У даљем обраћању новинарима, Драган Тодоровић је саопштио и информацију која је и те како погодила све новинаре:

"Ухапшена је и екипа новинара "Земунских новина", главни и одговорни уредник Огњен Михајловић и фоторепортер Крста Голубовић".

А како изгледа крађа, Тодоровић је показао на примеру Општине Глоговац, која има 20 гласача српске националности. Наиме, по завршетку избора, по подацима испада да је Милан Милутиновић добио 1522 гласа, Војислав Шешељ 337. И, наравно, како њихова крађа не би баш копала очи, социјалисти су великодушно у бирачку кутију убацили и по неки глас за др Шешеља. Крађа је очигледна. Подсећана ради, Тодоровић је новинаре посетио на 5. октобар, када су у предизборној председничкој трци учествовали др Шешељ и Зоран Ђилић, истакавши да је том приликом у Општини Глоговац на изборе изашло свега 65 гласача, а у овом изборном кругу је изашло 1900 гласача.

Међу новинарима се чуо подмешљиви коментар: "Могуће је да је више од 1800 лица одједном напунило

места, која се није много разликовала од ситуације у Глоговцу. Крађа је била видна на свим бирачким местима.

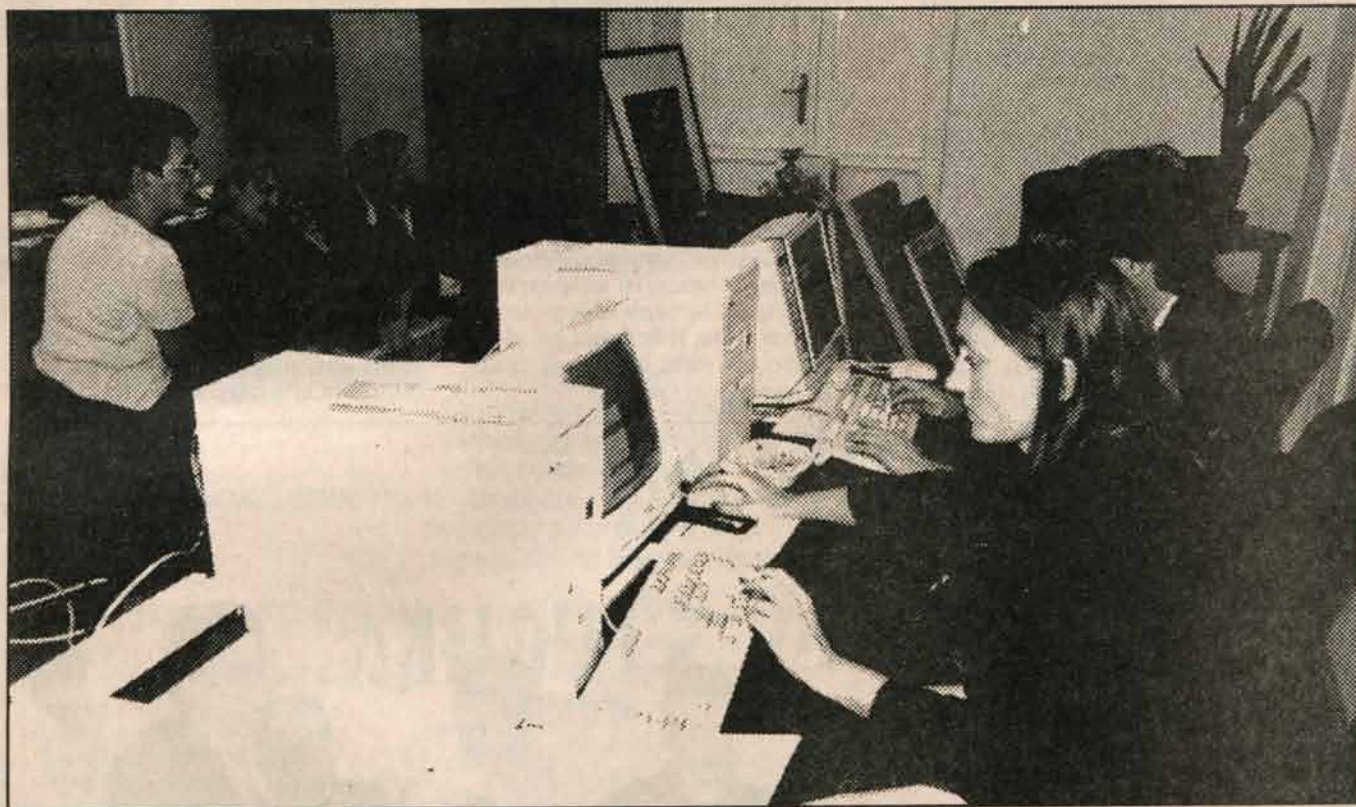
После прве конференције за штампу, новинари су били видно изненађени. Коментари су били различити, неки су се питали куда нас воде овакви избори и таква партија која краде, други су много више били озлојеђени хапшењем новинарске екипе "Земунских новина", коментаришући како је сваког новинара могла да задеси таква судбина. Неки су се питали да ли има правде у овој земљи која све више личи на Недођију.

Социјалисти и њихова брзина?!

Преко ТВ екрана, наравно на првом програму, грађанима Србије се обратио дежмекасти портпарол Социјалистичке партије Србије, који је имао "добре вести" – кандидат СПС, Милан Милутиновић, води у свим изборним је-

Крађа без блама

Следећи сусрет Драгана Тодоровића и новинара био је сличан првом. Тодоровић није имао шта ново да саопшти, осим да социјалисти беспризорно крше закон у свим општинама Србије, али, наравно, највише на Косову и Метохији. На постављено питање: "Да ли српски радикали очекују евентуално проглашење Милана Милутиновића за председника Србије током изборне ноћи", Тодоровић је рекао да је све могуће, а од Ивице Дачића га ништа не би зачуло. О провокацијама на Косову, Тодоровић је рекао да је било и њих и да су, углавном, долазиле од стране полиције, која је на бирачка места улазила са оружјем и грубим насртајима спречавала контролоре Српске радикалне странке да приступе бирачким местима. Том приликом, Тодоровић је нагласио да не постоји прљава игра коју овог пута социјалисти, уз помоћ милиције, нису користили.

Доказали фалсификате социјалиста – рачунски центар Српске радикалне странке

осамнаест година и стекло гласачко право. А можда је дошло и до наглог насељавања Косова од стране Срба, у периоду од месец и по дана"? Ма колико овакве упадице биле смешне, ипак је било призвука неке туге... завршавајући прво обраћање новинарима, Тодоровић је подмешљиво нагласио како се број бирача, у односу на 5. октобар, повећао за скоро 3000%, нагласивши како је крађа изборних гласова једини начин да Социјалистичка партија Србије оствари победу.

Затим су новинари чули информацију о резултатима са 1394 бирачка

диницама. Овога пута, рачунски центар за обраду података, смештен у просторијама Социјалистичке партије, радио је пуном брзином. И поред наглашавања да кандидат левице води, Дачић није изгледао претерано расположен, ваљда ни сам није могао да поверује сопственим лажима. Наравно, овакво саопштење, издато од стране левог блока, изазвало је различита реаговања међу новинарима. Неки су их повали, али било је и оних који су се радовали, а неким, који раде за државну телевизију, било је чак и непријатно.

Затим је Драган Тодоровић, шеф Изборног штаба Српске радикалне странке, прочитао новопристигле и обрађене резултате са бирачких места у Србији, који су указивали на све бесрамнију крађу гласова и кршење изборног закона. Обрађени су подаци за 2953 бирачка места, укупно је било 30% бирачких места која су обрађена у рачунском центру Српске радикалне странке. Крађа социјалиста била је све евидентнија.

Свака следећа конференција за штампу говорила је о све безочнијем понашању оних који су одлучили да њи-

хов председнички кандидат мора да победи по сваку цену, па макар и лажима. За све време, портпарол Социјалистичке партије Србије, Ивица Дачић, појављивао се на првом програму "радујући" бираче Србије све бољим резултатима Милана Милутиновића. Неколико пута је наглашавао како је њихов рачунски центар овога пута изразито брз у обради података, и да је само питање времена када ће бити објављена победа Милана Милутиновића.

Телевизија Студио Б повлачи своју екипу

У ситуацији очевидне крађе, српски радикали су се понашали гостољубиво и домаћински. Др Шешељ је врло често улазио у салу за новинаре незванично коментаришући тренутне резултате. На многобројна новинарска питања, др Шешељ је одговарао са осмехом на лицу, говорећи како сада и Србија и свет могу да се увере у крађу социјалиста. Но, новинари су желели да сазнају како ће се српски радикали понашати ако Ивица Дачић у неко доба ноћи прогласи Милутиновића за председника Србије. На сва слична питања, др Шешељ је одговарао незванично, да ће о свему даљем одлуку донети највиши орган Српске радикалне странке, Централна отаџбинска управа.

Негде после двадесет четири часа, таман када се новинарка телевизије "Студио Б" припремила да јави резултате са последње конференције из штаба Српске радикалне странке, стигло је обавештење да је телевизија "Студија Б" завршила са праћењем избора.

Читава екипа "Студија Б" била је изнанађена, али то им није много помогло.

СТИЖУ ПРИВЕДЕНИ НОВИНАРИ "ЗЕМУНСКИХ НОВИНА"

Нешто око два часа после поноћи, када је све постало јасно, пристигла је и ухапшена новинарска екипа "Земунских новина". Наравно, сви новинари су били обрадовани што могу да поздраве своје храбре колеге. Најбржа је била новинарка Радија Б92, која је интервјуисала уредника "Земунских новина", Огњена Михајловића. Директно укључење у програм Б92, и Михајловић је изнео кроз какав пакао су прошли ухапшени новинари у Дечанима. Видно уморни и исцрпљени, новинари су причали о својим договорштинама, а остали новинари су схватили да је то исто могло и њима да се догоди, да су се нашли на Косову и Метохији. Михајловић је истакао како полицајци из Дечана нису имали обзира ни према приведеној новинарки "Демократије", која је само радила свој посао. Све у свему, горчина због таквог понашања српске милиције, није могла лако да се избрише из свести седме силе.

Последња конференција у изборном штабу Српске радикалне странке била је око пола четири ујутру. Том приликом, Драган Тодоровић није имао ништа ново да саопшти новинарима, осим да је крађа на свим изборним местима била јавна и безочна, те да српски радикали неће признати лажирани изборне резултате.

Те ноћи, између 21. и 22. децембра, портпарол Социјалистичке партије Србије, Ивица Дачић, саопштио је да је Србија добила новог председника у лицу Милана Милутиновића. Био је то директан подсмех свим бирачима Србије. Шта више рећи о таквом понашању владајуће партије?!

По јутру се дан познаје

Конференцију за новинаре, 22. децембра у 13 часова, у просторијама Српске радикалне странке, започео је Драган Тодоровић следећим речима:

"Даме и господа новинари, необориво смо утврдили да је Социјалистичка партија Србије извршила велику пљачку на овим изборима. То је у највећој мери спроведено на четири изборне јединице: 26, 27, 28 и 29. Социјалисти су се служили свим и свачим, употребивши и полицију. А, наше људе из Српске радикалне странке, спречавали су да контролишу бирачка места. Социјалисти су фалсификовали записнике, пунили су гласачке кутије како су хтели и, уопште, социјалисти су овом приликом радили све оно што цивилизован свет још није имао прилике да види! Ми смо вас синоћ обавештавали о свим подацима које је имао Изборни штаб Српске радикалне странке, и као што смо вам на задњој конференцији за штампу рекли, Ивица Дачић лаже и на изборе није изашло преко 50% бирачког тела, да нас смо ту чињеницу необориво утврдили. Без обзира на све извршене крађе, максимум који они могу да добију је 49,33% изашлог бирачког тела

Конференција за новинаре у ноћи између 21. и 22. децембра

Међутим, када се израчунају све извршене крађе, долази се до резултата који Изборни штаб Српске радикалне странке има још од синоћ, а то је да је на изборе изашло 47,86% бирачког тела. Значи, избори ни овог пута нису успели.

Како су социјалисти дошли до својих (покрадених и фалсификованих) резултата, најбоље ће вам илустровати ови записници који су рађени на Косову и Метохији. Ти записници су припремани само са једним, јединим

остају чиста и празна поља у која казније социјалисти, односно њихова изборна комисија, уписује онај број који њима одговара, односно треба. Имамо море оваквих записника и зато нашим овлашћеним лицима не дозвољавају (председницима окружних одбора), да дођу у Републичку изборну комисију: Пећ, Приштину, Врање, Косовску Митровицу. Не дозвољавају нам да преконтролишемо све ове записнике и да на основу ових записника које утврдимо, докажемо колико су гласо-

За сада смо утврдили 106.000 украдених гласова у ове четири изборне јединице. Такође, имамо податке и о томе колико су украли у изборној јединици 19 и 21. Имамо необориве доказе да су социјалисти фалсификовали и покрали многобројне гласове, и зато ћемо тражити да се формира државна комисија која ће испитати све ове податке које ми имамо, односно све ове доказе, и тако извршити увид у материјал који има Републичка изборна комисија, и на основу тога поништити изборе који су одржани 21. децембра. Ми смо необоривим доказима доказали да је извршена пљачка. До сада смо упутили примедбе на преко педесет бирачких места на Косову и Метохији, што износи негде око 70.000 гласова. Када комплетно завршимо обраду података, претпостављам да ћемо доћи до цифре покрадених гласова, која по нашим садашњим претпоставкама износи око 300.000 гласова.

Овде се налазе и наши посланици који су били на Косову и Метохији, који су доле хапшени. У притвору су били до затварања бирачких места, значи до 20 часова. Када су изборна места затворена, они су пуштени из притвора. На Косову и Метохији су хапшени и чланови наших бирачких одбора само зато што су откривали фалсификате и убацивање гласачких листића у гласачке кутије. Таквим хапшењима, социјалисти су желели да нас спрече да имамо наше људе из Српске радикалне странке на бирачким местима, јер им је крађа на тај начин била знатно лакша!

Овде је госпођа Гордана Поп Лазић, наш члан Републичке изборне комисије, којој социјалисти нису дозвољавали да упуту било какве примедбе у току самих избора. Луче нису заказали ни једну једину седницу, нити су одржали конференцију за штампу".

Затим је Драган Тодоровић дао могућност новинарима да питају оно што их је занимало или збуњивало.

Неко је питао који су коначни резултати изласка на бирачка места. Наиме, новинаре је занимало колико је изашло бирача на ове изборе по обрађеним подацима Изборног штаба Српске радикалне странке.

Тодоровић је одговорио да је према подацима које има Изборни штаб Српске радикалне странке, на изборе у Србији изашло 3.474.844 гласача. Максимум који социјалисти могу да добију је 49,33% бирачког тела, а то није довољно да би избори били успешни.

Неко је поставио и питање разлике у гласовима између Милутиновића и др Шешеља, на шта је Тодоровић рекао да тај податак неће објавити, јер Српска радикална странка жели да чује какав ће резултат и разлику између ова два противкандидата објавити Републичка изборна комисија. Наиме, српски радикали су сигурни да ће Републичка изборна комисија направити грешку, и зато желе да они докажу своје податке којима располажу.

ГЛАСАЧКИ ЛИСТИЋ ЗА ИЗБОР ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА ПОНОВЉЕНОМ ГЛАСАЊУ

FLETËVOTIMI PËR ZGJEDHJEN E KRYETARIT TË REPUBLIKËS SË SËRBIË NË VOTIMIN E PËRSËRITUR

21. децембар 1997. године / 21 dhjetor 1997

Глас се само за једног кандидата, заокруживањем редног броја испред имена кандидата. / **Votohet vetëm për një kandidat, duke rrumbullakësuar numërin rendor para emërit të kandidatit.**

КАНДИДАТИ: / KANDIDATËT:

1. **МИЛАН МИЛУТИНОВИЋ**, кога су предложила Социјалистичка партија Србије, Југословенска левица и Нова демократија
MILLAN MILLUTINOVIQ, të cilin e kanë propozuar Partia Socialiste e Sërbisë, e Majta Jugoslave dhe Demokracia e Re
2. др **ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ**, кога је предложила Српска радикална странка
Dr. VOJISLAV SHESHEL, të cilin e ka propozuar Partia Radikale Serbe

Податак за Риплија – на бирачком месту 83, у Изборној јединици 29–Пећ, Милутиновић је добио 1612 гласова а др Шешељ ниједан!

циљем: да се избори фалсификују! Ево једног оригиналног записника, кога је са Косова донео наш посланик. На први поглед све изгледа нормално, али овде је налепљен папир који не преноси податке, записане и унете, већ

ва фалсификовали. Односно, колико су гласова унели мимо онога што су наши контролори потписивали. Све то указује да су се социјалисти још раније припремили на овакву крађу и малверзације.

"Они, једноставно, не могу да изађу са правим подацима", нагласио је Драган Тодоровић. "Зато покушавају да дођу до података које има Изборни штаб Српске радикалне странке. Ми имамо доказе за све наше податке, али желимо да видимо и чујемо и њихове податке, односно доказе. Као што знате, наши подаци су се слагали са подацима Републичке изборне комисије на свим претходним изборима, па према томе, желели бисмо да видимо где се сада не слажемо! Спремни смо аргументовано да докажемо на свим бирачким местима, сваки украдени глас".

Неко је тражио додатно објашњење око формирања државне комисије, на шта је Тодоровић одговорио да би државна комисија требало да утврди све оне податке које има Изборни штаб Српске радикалне странке. Та државна комисија би требало да добије могућност увида у резултате Републи-

чке изборне комисије, и на основу упоређивања да утврди колико је гласова покралено. Посебан осврт, по Тодоровићевим речима, треба направити на затвореним бирачким местима и на записнике из таквих места, такође и тамо где су разбијене бирачке кутије. Тодоровић је остао при подацима којима располаже Изборни штаб Српске радикалне странке и чињеници да на изборе није изашло више од 50% бирачког тела.

Још мало о записницима

Неким новинарима није било јасно како се крало и фалсификовало, па су затражили објашњење везано за записнике који су лажирани. На ово питање одговорила је Гордана Поп Лазивић:

"Сваки записник садржи три примерка. Један примерак добија члан би-

рачког одбора било које странке, која је у проширеном саставу. Представници Српске радикалне странке су добијали само једну страну из које се не види баш ништа, ни колико је људи изашло на бирачко место, ни колико је употребљено гласачких листића. С обзиром на претходна искуства да смо остајали без било каквог записника, наши представници су сада узимали и овакве записнике. Међутим, овакви записници нису погодни за поређење са записаним резултатима који се налазе у комисији. Другим речима, постоји апсолутна могућност фалсификовања тих записника, и крало се искључиво на бирачким местима".

Да би документовала начин крађе, госпођа Поп Лазивић је показала записник са гласачког места број 83 из Пећи, које броји 1856 гласача, а 1612 гласача је гласало за представника левог блока, Милутиновића. По овом записнику ниједан гласач није гласао за представника Српске радикалне странке, др Војислава Шешеља. Наравно, српски радикали су уложили приговор на ово бирачко место и записник. Гласачка кутија на овом изборном месту била је пуна гласачких листића још пре отварања гласачких места, пре седам часова.

Србији је све јасно!

Онда је уследило питање. "Од кога српски радикали очекују подршку". На ово питање одговорио је Тодоровић:

"Целој Србији је све јасно. Ми очекујемо да ће се наше примедбе на регуларност гласања усвојити. Рачунамо да ће доћи до формирања државне комисије, на чему инсистира Српска радикална странка. Ову комисију требало би да формира Скупштина Србије".

Затим је Гордана Поп Лазивић истакла како није обавештена ни о каквом састанку у Републичкој изборној комисији, нагласивши како јој је то јако чудно, јер су током претходних избора, већ првог дана након избора, имали некакве податке о изборним резултатима, те и састанак.

Тиме су била исцрпљена питања за данашњу конференцију, коју су одржали српски радикали. По завршетку конференције, могла су се чути различита новинарска нагађања и коментари, од тога да ће српски радикали извести народ на улице, па до тога да ће Српска радикална странка тражити неку врсту погодбе са левим блоком или Српским покретом обнове. Све у свему, Србија је добила, помоћу украдених гласова, новог председника. Народ је разочаран и њихове очи упрте су у Српску радикалну странку, али и у оне који су, без стида и блама, извршили крађу.

На уснама лебди неизговорено питање: "Хоће ли "марица" доћи по Ивицу?"

Јасминка Олујић

Домаћински дочекани-новинари на изборном "бденију" у седишту Српске радикалне странке

МИЛУТИНОВИЋЕВУ ПОБЕДУ НЕ ДОЖИВЉАВАМ КАО ПОРАЗ!

Није први пут да ми је нешто покрадено. Није први пут да се у овој земљи десила нека велика политичка неправда. Пошто имам огромно искуство антикомунистичке борбе, кроз то искуство развило ми се сазнање да човек не сме да клоне духом, не сме да буде малодушан, да не сме да одустаје, не сме да оклева и не сме да се уплаши.

Водитељ: Добар дан, моје име је Бојана Лекић, ово је Интервју дана Радија Б-92. Поздрављамо све слушаоце, Радија Б-92 и све слушаоце радио станица чланица асоцијација независних електронских медија.

Ми нећемо, наравно, као радио Београд, одсвирати песму Мој Милане, али изгледа да ниједна станица није имала прилике да одсвира ни ону Из груди оте ми се крик: Воја Шешел, постаде председник. Јер се то није десило. Војислав Шешел је, међутим, данас гост Радија Б-92, и ми му желимо добар дан. Господине Шешел је ли вам добар дан?

Др Шешел: Па, добар ми је дан. Пун сам оптимизма, избори су нам покрадени, али то није уништило нашу вољу за даљом политичком борбом, и ми ћемо сигурно успети у тој борби.

Водитељ: Како човек може да буде добро, ако му је било шта покрадено?

Др Шешел: Зависи какав човек има општи животни етап, ја сам оптимиста по својој природи. А није први пут да ми је нешто покрадено. Није први пут да се дешава нека велика политичка неправда у нашој земљи, а имам огромно искуство антикомунистичке борбе и кроз то искуство ми се развило сазнање да човек не сме да клоне духом, не сме да буде малодушан, не сме да одустаје, не сме да оклева и не сме да се уплаши.

Играње са ватром актуелног режима

Водитељ: И страни медији су јавили да постизборну атмосферу у Србији карактерише, између осталог, осим пријава које подносе радикали и апатија бирачког тела. Претпостављам да су мислили на онај део бирачког тела који није изашао на изборе. Да ли ви

Избори су покрадени али то није уништило нашу вољу за даљом политичком борбом

КОНТРОЛНИ ЛИСТ
ЗА ПРОВЕРУ ГЛАСАЧКЕ КУТИЈЕ ЗА ГЛАСАЊЕ ЗА ИЗБОР
ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

FLETË KONTROLLUESE
MBI VERIFIKIMIN E KUTISË SË VOTIMIT PËR ZGJEDHJEN E
KRYETARIT TË REPUBLIKËS SË SËRBIË

Za izbor predsednika Republika Srbija 21-12-1997 Бирачки одбор број 13
(датум)

у општини Дегина (назив) примио је од Изборне комисије

Изборне јединице 79 Грамочељ 13 1 кутију за гласање.
(број, назив и општина) (број, назив и општина)

Për zgjedhjen e kryetarit të Republikës së Serbisë _____

Këshilli zgjedhor numër _____ në komunën _____ (emri) nga Komisioni zgjedhor

i Njësitë zgjedhore _____ mori në dorëzimin kullinë e votimit.
(numër, emri dhe shtëpi)

Провером је утврђено да је гласачка кутија празна и да обезбеђује сигурност и тачност гласачких листића.

Me verifikim u konstatohet se kutia e votimit është e zbrazët dhe siguron mëshërëse e fletëve votime.

у Грамочељ 21-12-1997 700
№ (место (вотс)) (датум, месец и година (дана, месец и година)) (број)

БИРАЧ КОЈИ ЈЕ ПРВИ ДОШАО
НА БИРАЧКО МЕСТО

VOTUESI I PARË QË ËSHTË
PARAQITUR NË VEND-VOTIM

Стојановић Љубица
(име и презиме)
(emri i prezimit)

Савићковић Олгица
(презиме)
(prezimit)

БИРАЧКИ ОДБОР
KESHILLI ZGJEDHOR

1. Ђорђевић Драгољуб
(име и презиме и потпис бирачког места)
(emri, prezimit i vendit)

2. Давида Антић
(име и презиме и потпис бирачког места)
(emri, prezimit i vendit)

3. Слободан Алексовић
(име и презиме и потпис бирачког места)
(emri, prezimit i vendit)

Датум и место гласања: _____

Контролни листић заглавен на бирачком месту број 13, у Грамочељу, где је откривена велика изборна крађа. Републичка изборна комисија је ипак признала резултате

мислите да човек који је био лично заинтересован дакле, у овом случају навијач радикала, има овог пута јачу емотивну фрустрацију?

Др Шешел: Ја мислим да је народ у извесном стању емотивне фрустрације и да та фрустрација траје већ више година, али се интензитет мења. Мислим да се сада појачава тај интензитет фрустрације, и то поново нагомилава једну велику енергију бунта и протеста. То је опасно играње са ватром којој прибегава актуелни режим у Србији. Режим губи из вида да је и прошли пут, прошле зиме, дошло до спонтаног народног бунта због огромног незадовољства у народу, а не због тога што је нека странка или група странака била у стању да изведе народ на улицу. Заправо оне странке ко-

је су покушале да артикулишу прошли бунт направиле су стравичну грешку и довеле до лаганог гашења уличних протеста.

Режим би требало да има у виду да је стрпљење народа на измаку, да се са тиме не треба играти, и када се поново догоди народ на београдским улицама, да је тешко сада проценити кога ће маса избацивати на чело, ко ће да артикулише тај бунт и како ће се тај бунт завршити. Овај режим није свестан, изгледа, ситуације у којој се цела земља налази, нити је свестан својих позиција. Да будем искрен, ја бих се много плашио да сам на месту чelnика садашњег режима. Сви су они свесни да немају упориште у већини грађана Србије. Да немају упориште у народу. Свако жив у Србији је свес-

тан да су и ови избори фалсификовани. Не доводи се сада у питање чињеница да Милутиновић реално има нешто више гласова него ја, вероватно је тако било. Али, то није довољно да би се могло прибегавати оваквим бескрупулозним радњама, и да би се могло очекивати да ће то проћи некажњено.

Против туђих застава

Водитељ: Јесте ли морали да прођете кроз ово искуство да би разумели људе који су три месеца зимус протествовали?

Др Шешел: Ми смо разумели људе који су зимус протествовали у време док су се ти протести дешавали. Ми никада нисмо доводили у питање оправданост протеста. Ми смо само критиковали оне који су се појавили на челу протеста због њихових погрешних потеза. Марширања под немачким и америчким заставама, изазивање уличних туча, инцидента, разбијање јавних објеката по Београду итд. То је оно што смо ми критиковали. А ми смо непрекидно говорили да је народни бунт оправдан и да је саздан на реалним, неким негативним појавама у друштву, да је саздан на незадовољству због тешке економске кризе, социјалне бедне, недемократске природе режима, кршења основних принципа правног поретка итд. Та наша критика никада није престајала.

Радикали без пиштаљки и минђуша

Водитељ: Подсетићу вас да је после првог турнуса за изборе председника Србије ваш штаб, најпре господин Драган Тодоровић, који је био шеф изборног штаба, а чини ми се и господин Александар Вучић, ако добро цитирам, тада је био у питању проценат изашлих, рекли су овај режим мора да зна да када ми будемо изашли на улице, нећемо носити ни пиштаљке, нити минђуше. И после тога је, једно два сата касније, на следећој конференцији за новинаре та тантзија нагло пала. Многи су помислили да се ту улпео режим, и да вам је неко рекао но, но, смирите се радикали, и да сте ви на то и пристали. Да ли мислите да после оволико приговора које је јавности обзнанила Српска радикална странка, а под фирмом крађе, има разлога за такву реченицу или је то био само пуцањ у празно?

Др Шешел: Ја мислим да то није био ни пуцањ у празно, и не мислим да сте ви добро протумачили изјаве. Ми радикали никада не излазимо на улицу ни са пиштаљкама ни са минђушама, мислим да су и Тодоровић и Вучић упозорили народ упозорили режим. То упозорење је овог пута још јаче. Не значи то да ћемо ми сада изаћи на улице зато што су покрадени председнички избори. Није та председничка фун-

книја толико значајна да би се иједна кап српске крви пролила у међусобним сукобима Срба на београдским улицама. И то нам не пада на памет.

Водитељ: А мислите да би то било неминовно?

Антисрпски сигнали Запада

Др Шешел: Вероватно би до тога дошло, много би лакше дошло када би радикали изашли на улице него када изађе Српски покрет обнове, Демократска странка итд. Те странке, које имају упоришта у западним силама, у западној Европи, у Америци итд., када изађу на улице онда режим оклева да примени нека драстична средства обрачуна. А у овом случају, као што је режим имао зелени сигнал од Америке и западне Европе да слободно фалсификује изборе, да неће имати никакве међународне главобоље због тих фалсификата, добио би зелени сигнал од тих истих сила и да се крваво разрачуна са радикалима. Али нама то није циљ.

Водитељ: Ви то знате као лидер радикала, или то сматрате. Да ли то зна и ваше бирачко тело или је ваше бирачко тело неког другог састава, па на

други начин очекује да ће радикали да се боре против овога, а не на тај начин. Или, једноставно, нису људи тог кова. Јесте ли ви очекивали да ће доћи до спонтаног окупљања на пример радикала или гласача?

Др Шешел: Прво, до спонтаног окупљања није дошло јер руководство није изашло на улице. Нити смо било кога позивали. Друго...

Водитељ: А да јесте, да ли би изашли?

Истрајност у борби за истину

Др Шешел: Изашло би много људи, па ви знате какве смо ми имали успешне митинге, колико људи долази на наше митинге. Ви добро знате да је Србија пуна и људи који нису држављани Србије, Савезне Републике Југославије али су душом и срцем за српске радикале, па им режим вештачки спречава упис у књиге држављана баш због тога. Дакле, ми смо свесни да би на улице изашла огромна снага. Али смо свесни и последица тог изласка на улице.

Због тога ћемо све учинити да ову режимску крађу жигосемо, спремамо

три специјална издања наших новина листа "Велика Србија", најавили смо један, а сада ће бити три специјална издања где ћемо веома пластично приказати како су се крађе дешавале на овим изборима. Упозорити народ шта се дешава, на тај начин још више продубити народно незадовољство, а нека режим размишља какве ће то имати дугорочније политичке последице.

Дакле, ми нећемо одустати од борбе за истину. А свима ћемо рећи све што имамо, али мој не избор на председничку функцију не сме да буде разлог да било чије дете погине на београдским улицама.

Фалсификовани и гласови и проценат

Водитељ: Ја ћу вас, наравно, доста тога питати, о томе шта намерава све да преузмете, како у правном тако и у политичком смислу. Ја бих само, пре тога, волела нешто друго, када смо већ код тих избора, да разјаснимо или да чујемо ваше мишљење. Да ли ви мислите да су, уколико претпоставимо имате доказе да је изведена крађа и овог пута, да је то учињено више са процентом да би ови изборили били легитимни, дакле, да би се навукла надиоловична већина, или да је ту било паралелне крађе, да су више ваших гласова кради, односно намицали, господину Милутиновићу?

Др Шешел: Ја мислим да је и једно и друго било присутно, али је више био изражен фалсификат да се прикаже у јавности да је изашло више од 50% грађана на изборе, уписаних у бирачке спискове. А било је и директне крађе гласова, премештања из кутије у кутију што би се рекло, али то није толико било упечатљиво, није толико значајно. Данас смо правили неку процену, претпостављамо да је, отприлике, око 700.000 гласова покрадено на овим изборима. Извели смо закључак, на основу анализа које смо правили, да је немогуће да је Милан Милутиновић имао више од 1.500.000 гласова што може да разбије уверење да је он реално имао више гласова него ја.

Водитељ: То је огромна цифра.

Крађе широм Србије

Др Шешел: Ми то не оспоравамо. Ми оспоравамо да је на изборе изашло више од 50%. То није сигурно. У то смо апсолутно сигурни, имамо доказе и то ћемо доказати. Материјалним доказима ћемо доказати.

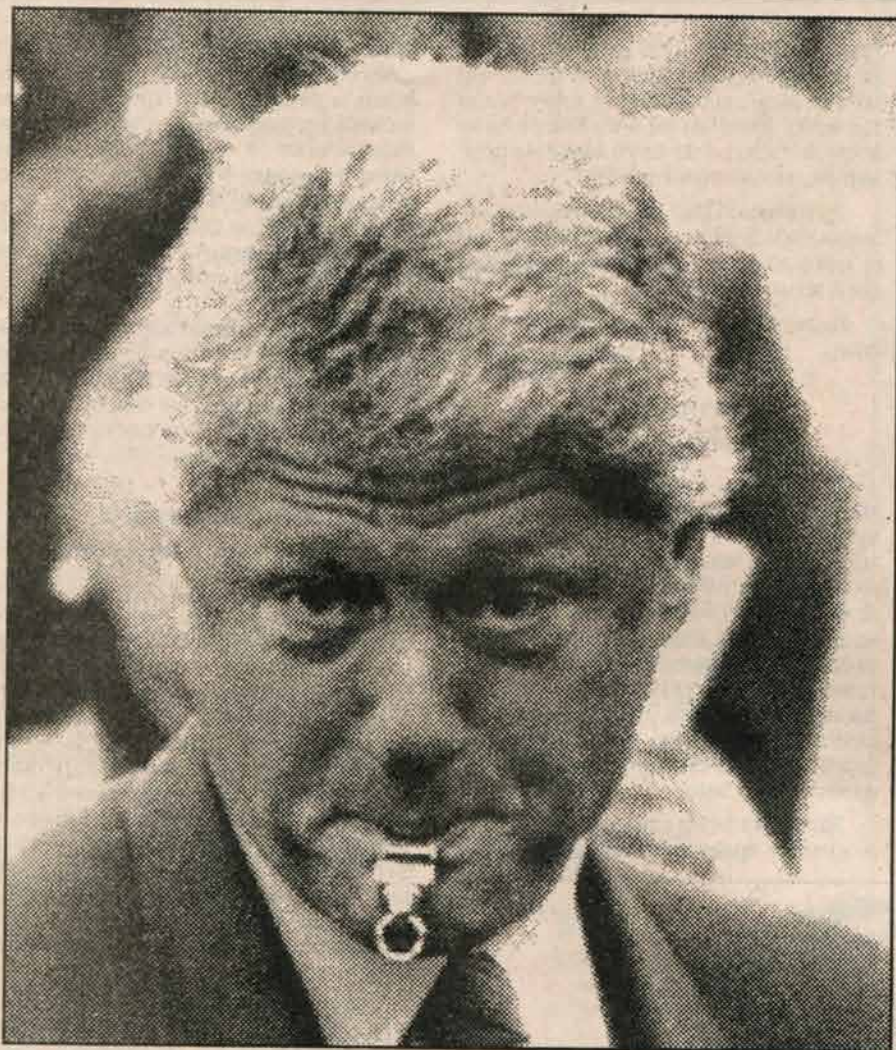
Друго, ми нисмо имали регуларну предизборну кампању, и због тога...

Водитељ: Само да вас питам, 700.000 гласова, онако логично да питамо, ко то може данас да покраде? Ипак сте имали војску посматрача.

Др Шешел: Све смо установили да је покрадено, видели сте шта су ради-

Историјска коинциденција – и пре више од сто година радикали су били покрадени

Нешто нам је познато – Запад се не либи ниједног прљавог средства уколико му је то у интересу

ли нашим посланицима на Косову и Метохији. 1000 људи смо послали из других делова Србије на Косово и Метохију, одсуством тих 1000 људи ослабили смо контролу на свим другим местима у Србији, на крају крајева, јер су нам то били најистакнутији и најспособнији страначки активисти. Хапсили су посланике, тукли, пребивали, потезали оружје, пуцали чак на неким местима итд. Али, ми имамо сада веома јаке, необориве доказе да је извршена велика изборна крађа.

У другом кругу председничких избора, 5. октобра, између Лилића и мене, у пећкопризренској изборној јединици изашло је, према фалсификатима социјалиста, 15% бирачког тела, а сада 30%. А свако жив се уверио да су и овог пута Шиптари апсолутно бојкотовали изборе. Више стотине хиљада гласова је покрадено на Косову и Метохији.

Затим, много је покрадено у врањанској изборној јединици, посебно у Медвеђи и Бујановцу, много је покрадено у лесковачкој изборној јединици, пожаревачкој, зајечарској, борској.

Тамо где је наша страначка инфраструктура најслабија и где нам контрола није била како треба, то је тај

појас. А видели сте, ако сте упоредили изборне резултате од овог изборног турнуса са изборним резултатима од 5. октобра, да је, рецимо, у београдској изборној јединици сада изашло мање гласача него 5. октобра. И у више од 20 изборних јединица у Србији такав је случај.

Водитељ: И у Војводини.

Др Шешељ: У Војводини наша контрола баш није била добра у суботичкој изборној јединици, тамо је дошло до већих проневера, до већих фалсификата него у просеку. Што се тиче других делова Србије...

Прљави предизборна кампања

Водитељ: Могу ја да вам кажем, према подацима које сам добила јуче припремајући се за ово, око 5% је готово у свим већим изборним јединицама Војводине овог пута мањи био излазак бирача. Што значи да је на неком другом месту морало да буде драстично већи.

Др Шешељ: То су урадили на Косову и Метохији. Кључ је Косово и Метохија.

Водитељ: У импликацијама тога шта може све да буде кључ од Косова и

Метохије, нешто ћемо касније. Само да вас питам, ви мислите да је Милутиновић ипак добио од вас више гласова. Доживљавате ли то као пораз, и хоћете ли вашој Централној отаџбинској управи понудити оставку?

Др Шешељ: Не. Зашто то не доживљавам као пораз, прво, нерегуларна је била комплетна предизборна атмосфера. Да смо имали иоле нормалнију предизборну атмосферу, као што је то било уочи 5. октобра, и да сам поражен од стране Милутиновића, ја бих поднео оставку. Да сам поражен од Зорана Лилића, ја бих поднео оставку.

Овог пута је тако прљаво режим кренуо против српских радикала и њиховог председничког кандидата, да је апсолутно свима јасно да није било плачке на бирачким местима ови би избори такође били нерегуларни, морали би се поништити. Све да је било крајње чисто на бирачким местима, да ниједан гласачки листић није фалсификован, да нигде лажно нису приказани подаци сама предизборна атмосфера је толико нерегуларна да доводи комплетне изборе у питање.

Краљ Милан узор социјалистима

Водитељ: Ви знате колико је велика разлика у Србији између онога што би морало и онога што се дешава?

Др Шешељ: То је велика разлика у Србији од када постоји модерна српска држава. Те се ствари изгледа нису битније мењале. Сетите се, у време краља Милана радикали су победили на изборима по већинском принципу, скоро све посланичке мандате освојили. А онда је краљ Милан рекао не може онај ко је освојио највише гласова, ко је први на листи, не може да буде посланик, него ће посланици бити они који су други на листи. И тим декретом је он обезбедио састав Народне скупштине који је био њему по вољи. А знате и како је завршила династија Обреновића.

Водитељ: Што би требало да значи да и други треба да се присете историје.

Др Шешељ: Треба да извлаче неке историјске поуке. Знате, и народном стрпљењу има граница. И народном стрпљењу некада дође крај.

Оставке неће бити

Водитељ: Дакле, ви бисте Централној отаџбинској управи, а да ко потегне то питање, понудили ове аргументе. Био је, дакле, нерегуларан цео изборни процес, медијске манипулације, крађе на изборима и апсолутно нерегуларна кампања.

Др Шешељ: Нисте ви мене добро схватили. Ако било ко на Централној отаџбинској управи постави питање моје одговорности, ја ћу одмах поднети оставку.

Водитељ: Добро, да не дигнем на тај ниво, ако неко на трибини постави...

Др Шешел: Немам ја шта да нудим Централној отаџбинској управи, до тренутка када се, ако се уопште покрене то питање. Да будем искрен, уопште не очекујем покретање тог питања, јер су сви наши активисти, руководства наше странке...

Водитељ: Добро, ево ја покрећем у студију и кажем дакле, ви ми то нудите као контра аргумент.

Др Шешел: Ја уопште то не нудим као контра аргумент. Ја само говорим о изборним условима. Руководство Српске радикалне странке увек има на располагању моју евентуалну остав-

Др Шешел: Зар није тако било? На септембарским изборима смо имали изборне услове боље него икада раније од 1990. године. Од 1990. године никада нису били бољи предизборни услови него пред ове септембарске парламентарне изборе. Они још нису били добри, ми још нисмо њима били потпуно задовољни, али су били најбољи до сада. Боље изборно искуство немамо. Тако је било отприлике и за други изборни круг, иако је и тада било много неправилности. Сетите се, Драшковић је добио сат и по на новосадској телевизији, сат и по на приштинској, Лилић добио сат и по на новосадској, мени то ништа нису дали итд. Али, опет је било могућности да кажемо шта имамо. Појављивали смо

тако понашају. Сада се намеће питање коју ће цену платити за све ово што су урадили. Да ли је цена Косова и Метохија или Република Српска, то ћемо знати већ за 15, 20 најдаље месец дана. То је оно што је основни проблем у свему овоме.

Држи буре воду...

Водитељ: Хоћу ово да вам кажем, многи су се питали да ли би ствар била оваква да је господин Вук Драшковић и Српски покрет обнове донео одлуку да и он не изађе на изборе и да тиме практично доведе режим у једну пат позицију, да осим радикала и леве коалиције на те изборе не изађе нико, па да их тако принуди на неке

Супротставићемо се свим потезима који су супротни српским националним интересима

ку, увек по било ком питању, по било ком погрешном потезу. Према томе, то уопште није проблем.

Наива и политика

Водитељ: Дакле, хајде да кажемо ја као грађанин с правом гласа постављам вам то питање и ви ми кажете ово што сте рекли. Ја вас онда питам јесте ли ви онда, господине Шешел, наивни политичар?

Др Шешел: Не. Ја једини нисам наиван.

Водитељ: Зато вас то и питам. Ви сте човек који је тврдио пре почетка предизборног процеса за парламентарне изборе и за председника Србије да су изборни услови бољи него икада.

се помало и на државној телевизији.

Ђоном на миг из иностранства

Водитељ: Хоћу да вам кажем, зар није било извесно да ће то бити тако док одговара режиму. Они ничим нису били обавезани да то тако буде, него је то била ствар њихове воље.

Др Шешел: То је тачно да нису били ничим обавезани. Обавезани су нормативно, а нису суштински били обавезани, јер није било неког органа са вишим ауторитетом, дакле, неког контролног органа који би могао да реагује и њихову самовољу сузбије.

Овог пута су кренули брутално, јер су добили миг из иностранства да се

услове. А зашто мислите да нико није рекао, па добро, није ни Шешел наиван, зашто он није пристао и рекао неће радикали да изађу на изборе ако нема обавезујућих ствари.

Др Шешел: Ми смо то тражили цело ово лето. Ми смо и на састанцима у Влади Србије инсистирали на неким условима и сви наши услови су испуњени. Сви наши услови су прихваћени.

Водитељ: Док мајстори оду.

Тако су радили Чаушеску и Хоца

Др Шешел: Али, за други изборни турнус они су погазили све претходне услове. Они су кренули путем бру-

талне самовоље и ови избори су били попут избора у Румунији у време Чаушескуа, или у Албанији у време Енвер Хоџе.

Водитељ: Па то вас и пита, зар то нисте очекивали?

Др Шешељ: Шта сада значи јесмо ли то очекивали? Прво, нисмо очекивали, јер смо очекивали победу у првом изборном трунусу. Ови избори су дошли после неуспешних првих, претходних избора. Ови избори су и изненађујуће брзо заказани. Ми смо очекивали негде у фебруару, марту. И, отприлике, то би био неки нормални

памћењем то "Јесте ли заборавили", па махање пиштољем, па не знам неки различити наслови, што је био саставни део тог кратког али, рекло би се, медијски убитачног филма, је било и јесте ли заборавили да држава тада није реаговала. Јесте ли ви заборавили да држава није тада реаговала?

Др Шешељ: А како је држава могла да реагује?

Водитељ: Зашто вам сада извлаче то?
Др Шешељ: Извлаче јер су очекивали да то може бити за њих корисно. Али, то није оно што је битно у том филму. То је једна илустрација. Ми-

предметима? Је ли то све истина? Је ли та руља имала 1000-1500. можда 2000 људи? Руља се разбежала тек када сам потегао пиштољ. Дакле, све је било крајње...

Ниски ударци

Водитељ: Мислим да сте тај случај довољно објаснили у медијима...

Др Шешељ: Знам, али ви сте га сада покренули...

Водитељ: Управо то хоћу да вам кажем да он, као такав, није имао неког већег, претпостављам, ефекта да је ви-

Радикали у републичком парламенту – увек ће гласати против "председника" Милутиновића

уставни и законски поступак. Они су их на брзину заказали, оставили мало времена за предизборну кампању. Није битно, наставило се на претходну предизборну кампању.

А онда су кренули најпрљавијим средствима политичке борбе. У таквим условима, у којима су они водили предизборну кампању, у условима толиког монопола на државним медијима, изненађујуће је што нису имали успех од 99,8%, као што је имао Енвер Хоџа у Албанији, или 97% као што је имао Чаушеску у Румунији, или под сличним диктаторским режимима што се дешавало.

Филм подлих намера

Водитељ: Завршни ударац задат вам је, отприлике, оним филмом "Јесте ли заборавили?" Људима са мало бољим

слим да је приказивање тог потезања пиштоља пред Народном скупштином, чупање каблова у Савезној скупштини, за њих било контрапродуктивно. Да је освежавало симпатије према српским радикалима. Али, има много поқваренијих ствари које су они лансирани кроз приказивање извесних новинских наслова. Ту су се послужили најпрљавијим средствима. А читав низ текстова објављен је у жутој штампани где су измишљали, клеветали, лагали, нема шта нису подметали.

А што се тиче догађаја из 1992. године, како је могла да реагује држава? Могли су да похapse само ону руљу која ме је напала пред Народном скупштином. Код мене није било никаквих елемената кривичног дела. Је ли била очигледна чињеница да су ме напали? Јесу ли ме гађали флашама, камењем, сапунима и другим тврдим

ше имало ефекта то јесте ли заборавили.

Др Шешељ: Много више ефекта су имале неке друге прљавштине. Рецимо они одлазе у пожаревачки затвор, и снимају изјаву Чека Дачевића. Ви знате, он је на одслужењу казне, он нема права на цивилно одело. Они су му однели цивилно одело, пресвукли га да би дао изјаву у којој је тврдио да сам ја наручио нечије убиство. Дан уочи избора, "Недељни телеграф", у тиражу од 100.000 примерака, објављује да сам ја дао налог да се закоље жена Слободана Јовића. То су много опасније ствари. То су толико грозне ствари да нормалан човек не може да схвати како је уопште могуће да се некоме то подмеће ако није истина. То је оно што је у овом случају деловало негативно. Онда су инсценирали ту тучу између Петра Панића и Бранка Му-

њизе у Земуну, па ударили на сва звона, лажно информишући јавност. Видите, има истраживање ове агенције Партнер, мада је истраживање поприлично сумњиво због метода који је коришћен, дакле, метод није поуздан, али је поприлично индикативно. Шта је утицало да се онај један део бирача, пресудан део бирача, овако определи у другом изборном кругу.

Водитељ: Да, па видели смо...

Др Шешел: Они су доста тога постигли том прљавом кампањом.

Водитељ: Петар Панић и овај филм "Јесте ли заборавили". Кажу да је то било најубитачније.

Др Шешел: Да, а ја вам кажем који елемент из тог филма. Јер ово су афирмативни елементи, када ме руља нападне, ја увек потегнем пиштољ. То смо ми могли у нашем филму да прикажемо.

Политичка борба се наставља

Водитељ: Ја вама кажем нешто друго, да су то, какви год били па и прљави, средства политичке борбе која су овде примењива и да сте ви то могли да очекујете. Наиме, у којој мери се пословица "Ко с ђаволом тикве сади, саме му се о главу разбијају", а која је спочитавана социјалистима у вашој борби са Лилићем у првом турнусу, обила о главу радикалима овог пута?

Др Шешел: Уопште се није обила о главу радикалима. Ми смо имали велики раст броја гласова. Мислим да оно што сада стоји иза нас и људи који су за нас гласали сада у другом изборном кругу, да је то трајно бирачко тело Српске радикалне странке, да то више нико озбиљан не може довести у сумњу. Друго, наша политичка борба се наставља. Најлакше је било све то бојкотовати и рећи нећемо да учес-

Зрео за оптуженичку клупу – секретар Републичке изборне комисије Родић

твујемо. А шта онда? Они би глат онда победили без учешћа конкуренције. Да ми нисмо изашли на изборе, лансирани би десетак неких безначајних странака, и могли би комотно, без икакве контроле, да прикажу колико је изашло грађана на изборе итд. Ко би их онда ухватио у краји? Нико.

Космет и Српска за изборне услуге

Водитељ: Мислите да би у том случају било дато, како ви кажете, зелено светло?

Др Шешел: Да ли би било дато зелено светло или не би, то је друго питање. Оно се увек даје када је политичка трговина у питању. Они би можда дали неку већу цену, платили већу цену западу. Можда би Република Српска и Косово и Метохија отишли у

пакет аранжману. Можда још нешто поред тога. Зелено светло увек зависи од тога колико су они спремни да испуњавају западњачке захтеве или нису спремни. Запад се не либи ниједног прљавог средства уколико му је то у интересу. Тако је било и овог пута.

Водитељ: Зашто мислите да су у пакету Косово и Метохија и Република Српска? Како ћемо ми то да видимо?

Др Шешел: То је оно што је најактуелније, то је оно што је сада најпроблематичније, а да је заиста то у питању, показују сва инсистирања запада око Косова и Метохије, а поготово амерички притисак да социјалисти у Републици Српској не улазе у коалицију са СДС-ом и радикалима, него да се приклоне Биљани Плавшић. А сада ћемо то видети кроз процес конституисања државних органа Републике Српске.

Доследност радикала

Водитељ: Очекујете ли, јуче је потписан интерни протокол, како га је назвао господин Алекса Буха, између радикала и СДС-а у Републици Српској, очекујете ли да ће тај протокол бити испоштован или да су могуће све друге политичке комбинације и тамо?

Др Шешел: Што се тиче српских радикала, ми ћемо остати доследни и принципијелни до краја и оно што смо потписали ми ћемо поштовати. То се уопште не доводи у питање. Да ли ће се и СДС понашати на исти начин, остаје да видимо. Из ранијег искуства знамо да се нису баш увек понашали коректно. Али, ми смо одлучили да формирамо један јединствен страначки блок у Народној скупштини, наше две странке заједно имају 39 посланика, без нас нико не може имати већину, осим уз подршку муслимана.

Главни на ТВ Бастиљи – Александар Чотрић председник Управног одбора Студија СПО (Б)

Водитељ: Коју искључујете или не?

Др Шешел: Не искључујем.

Водитељ: Значи, све је могуће у наредном периоду.

Др Шешел: Све је могуће, с тим што би отворена подршка муслимана могла изазвати цепање странке Биљане Плавшић, а вероватно и Социјалистичке партије. Јер и тамо има доста патриота који искрено мисле да те странке воде преваходно борбу против криминала, против корупције, нису свесни какве се све закулисне игре играју по питању судбине Републике Српске.

СПС омча за Космет

Водитељ: Што се Косова тиче?

Др Шешел: Што се Косова тиче видећемо, у оптицају је та игра да се Ко-

сово и Метохија прогласе посебном федералном јединицом у саставу Југославије. Овај режим је до сада имао праксу да одбија стране притиске, а на крају да попусти много више него што је првобитно Запад о њега тражио. Такво је искуство које смо имали са Републиком Српском Крајином, са Републиком Српском и ми из тога извлачимо закључак да је могуће све исто да се понови и на примеру Косова и Метохије.

Водитељ: Хоћете ли се томе супротставити?

Др Шешел: Ми ћемо се супротстављати свим потезима који су супротни српским националним интересима.

Водитељ: И хоћете рећи да вас не могу купити на неки начин, неком политичком трговином.

Др Шешел: Нас, српске радикале, сигурно не могу купити. Једино нас не могу купити. И нећемо да учествујемо ни у каквој политичкој трговини.

Коктел – притисак на РИК

Водитељ: Добро, то ћемо да видимо. А да вас питам, када вам прогласи Радио телевизија Србије противкандидата за председника у раним јутарњим сатима, па после то на коктелу потврди председник Савезне Републике Југославије, а онда Републичка изборна комисија данас, ви радикали кажете – ми таквог председника не признајемо. Шта ћете конкретно урадити и мислите ли да и овог пута судство Србије може да буде стављено на испит?

Др Шешел: Онај синоћњи коктел је био један страхан притисак на Републичку изборну комисију. Вероватно је врх режима посумњао да би Републичка изборна комисија могла да закључи да одзив ипак није био довољан, да није изашло више од 50%, и онда синоћњим коктелом су им ставили до знања да је све завршено. И да воде рачуна шта раде. И данас је Републичка изборна комисија пожурила да изда саопштење да су избори били успешни. Наравно, на основу фалсификованих резултата. Ми Милана Милутиновића не признајемо за председника Републике Србије. И све могуће конеквенце које се из тога изводе биће на делу.

Водитељ: А то су?

Др Шешел: А то су, да га нећемо уважавати као председника Републике, да нећемо никакве контакте с њим остваривати као са председником републике, итд.

Увек против фалсификатора

Водитељ: Да ли то значи да, решимо, председников указ или повраћај закона у Републичку скупштину, јер и то му спада у надлежности, ви нећете сматрати валидним?

Др Шешел: Ми сматрали не сматрали, нисмо државни орган који проводи законе.

Водитељ: Али, вас има 82 у парламенту.

Др Шешел: Јесте, али ми ћемо увек гласати против њега. Јер он за нас није председник Републике.

Водитељ: Нисте ми одговорили шта ћете у правном смислу да урадите.

Др Шешел: У правном смислу ћемо поднети све тужбе надлежним правосудним органима и поднећемо захтев да се формира државна комисија у Републичкој скупштини, и да се упореде изборни резултати којима ми располажемо са оним којима се руководи Републичка изборна комисија. Видите, мање од 47% грађана је изашло на изборе уписане у бирачке спи-

Бржи од Вука – нови министар иностраних послова Живадин Јовановић (у првом реду, први слесна)

скове. Али, чак да се прихвате сви социјалистички фалсификати, сви лажни извештаји да се прихвате на избору је изашло 49,3%.

Не садити тикве са Милутиновићем

Водитељ: Господине Шешел, рекли сте ми сада да нећете, дакле, одлуке председника кога не сматрате легитимним сматрати легитимним. Прво што ће тај председник да уради, биће да ће да одреди мандатара. Рекли сте, такође, да ће за Републичку скупштину, односно Владу, за вас услов бити да вам дају место премијера. Шта ако Милан Милутиновић каже мандатар је Тома Николић?

Др Шешел: Све је то сада спречено. Прво, ви нешто питате што више долази у домен бајки, научне фантастике, рекао бих. Ви добро знате...

Водитељ: Који је то део питања?

Др Шешел: Ви добро знате да Милану Милутиновићу неће пасти ни на крај памети да мандат повери Томиславу Николићу. Друго...

Водитељ: Просто хоћу да ми одговорите на све евентуалности.

Др Шешел: Дакле, они то једноставно неће. А када би хтели, ми из његових руку тај мандат не бисмо прихватили.

Водитељ: То сам хтела да чујем.

Одговорност за фалсификаторе

Др Шешел: Друго, очигледно је да после свега овога више не долази у обзир никаква расправа о формирању Владе Србије. Док се не обнове избори за председника Републике, док се не испита одговорност свих оних који су фалсификовали изборе бесмислено је да ми у томе учествујемо. Треће, и када бисмо ми и хтели да уђемо у комбинацију око владе Републике Србије, ви добро знате да су у пуном јеку преговори између социјалиста и Српског покрета обнове, и да нико од њих на нас у том смислу и не рачуна.

Водитељ: Је ли вам то јавља служба Српске радикалне странке?

Др Шешел: Јавља нам служба, да, да.

Оказион – Вуку пала цена

Водитељ: Можемо ли да поделимо та ваша сазнања са нашим слушаоцима?

Др Шешел: Ми имамо нека најсвежија сазнања да је данас дошло до преговора, и да је Душан Михајловић у преговорима био назначен као могући мандатар за састав нове владе Републике Србије, и да је то решење око кога се договара Српски покрет обнове са социјалистима. Цена Вуку Драшковићу у тој трговини је нагло опала после оног телевизијског дуела, и изборног дебакла, и мислим да не долази више у обзир да Драшковић буде савезни министар иностраних послова. Иако му је то првобитно било намењено. Али, Српски покрет обнове ће добити свих 22 мандата у савезној

скупштини, то је саставни део трговине, и гаранција социјалиста ако се појаве дисиденти у Републичкој скупштини, да ће врло лако и једноставно бити елиминисани из Народне скупштине.

Водитељ: Српски покрет обнове је данас помињао 16 мандата у Савезној скупштини, али без обзира на то сам СПО, односно њихов портпарол Иван Ковачевић, прошле недеље је, управо говорећи о тим мандатима, јасно подвукао да се у мандатној имунитетској комисији у Савезној скупштини налазе чланови СПС-а и Српске радикалне странке.

Др Шешел: Налазе се поред чланова СПС-а и Српске радикалне странке чланови ЈУЛ-а, Демократске партије социјалиста Црне Горе, и још из неки из ових мањих странака, не знам тачно из којих. Ви знате да су радикали у свим скупштинским одборима у убедљивој мањини и да од наше воље у Савезној скупштини практично ништа не зависи.

Водитељ: Али ће ваш став бити?

Др Шешел: Наш ће став бити да се Савезна скупштина мора стриктно држати закона и других прописа. А, у игри је и однос снага у Градској скупштини Београда и опстанак садашње власти.

Водитељ: Што све, када се сабере, одузме и подвуче црта, даје шта? Радикали ће у Савезној скупштини да кажу шта око мандата коалиције "Заједно", а шта ће бити у...

Др Шешел: Прво морају да се погледају сви релевантни документи. Мо-

рају уговори да се поднесу. СПО тврди да они по уговору о коалиционом споразуму имају 54% акција у коалицији "Заједно", а 46% све остале странке. То јер један валидан документ ако постоји, дакле, ако постоји папир. А Демократска странка тврди да СПО има мање од 50%, 45% а све остале странке 55%. Наш ће став зависити од тога каква ко папир донесе. Дакле, ми ту обећавамо принципијелно понашање. Није нама циљ да напакостимо ни Српском покретну обнову ни Демократској странци. Нису за нас ни једни ни други конкуренција.

Градска управа на мети

Водитељ: Импликације на Градску скупштину?

Др Шешел: А што се тиче Градске скупштине, ми настављамо да делујемо као опозициона власт. Прво што ћемо урадити сада, гласаћемо за смењу Александра Чотрића са функције председника Управног одбора Студија Б и као опозициона власт ћемо се понашати по свим другим питањима. Уколико дође до цепања посланичке групе Српског покрета обнове, онда радикали заједно са демократама и са припадницима СПО-Заједно, то је ова нова странка која се конституише, могу да оборе градску власт.

Водитељ: Да ли то значи, господице Шешел, да вам се сада од опозиционих странака као највећи политички противник намеће СПО?

Др Шешел: Ми не очекујемо да ће СПО бити опозициона странка за који дан. Мислимо да ће бити владајућа странка.

Водитељ: То јест, да ће сигурно ући у Владу, на републичком нивоу?

Др Шешел: Ми тако очекујемо, да Све информације говоре о томе.

Водитељ: Шта дакле, раде радикали, њих 82 у скупштини?

Др Шешел: Ми делујемо као озбиљна опозициона политичка партија, жестоко критикујемо све иницијативе владе у Републичкој скупштини, са аспекта свог програма, јавно указујемо народу на све незаконитости, нелегално понашање, а пре свега инсистирамо већ на првој седници да се обезбеде директни телевизијски преноси. То ће бити и велики испит за Српски покрет обнове, који је наговештавао да ће се залагати за исто то, чак када смо то хтели да буде на конститутивној седници и они су инсистирали, а онда су се сви сложили пошто је завршица предизборне кампање да се не прави нека парада око тога, него да се сачека док прођу председнички избори да се онда уведу директни телевизијски преноси. С тим су се сложили и социјалисти.

Социјалистички покрет обнове (СПО)

Водитељ: Да ли оваквим тоном наговештавате могућу измену туђих одлука?

Др Шешел: Којих туђих одлука?

Водитељ: Мислим других странака.

Др Шешел: Није немогуће, видећемо какав, све зависи од тога какав договор постигну социјалисти са Српским покретом обнове.

Водитељ: Морам још нешто да вас питам. Конкретно говорећи, кажем још нешто, пошто видим да је велико интересовање слушајалаца. Конкретно говорећи ако ви не признајете новог председника, дакле, Милана Милутиновића и његове одлуке, и ако ћете гласати против владе, да ли мислите да постоји могућност да та влада не буде изабрана или мислите да ће само тих 82 чланова Српске радикалне странке и парламента Србије, бити против. Или постоји могућност за обарање владе?

Др Шешел: Ја процењујем, прво влада не може да се обори док се не изабере.

Водитељ: Односно, да се и не изабере.

Др Шешел: Да. Ја процењујем да су социјалисти и Српски покрет обнове на путу да постигну чврст коалициони споразум и да формирају владу. И ми ћемо онда тој влади да се супротстављамо. Како ће заиста бити, како ће се ствари одвијати то је пред нама, то ће се видети за 10-15 дана. То није тако далеко, да не будемо нестрпљиви. (музичка пауза)

Радикали напуштају Скупштину – очекивано игнорисање инаугурације "председника" Републике

Питања слушалаца

Водитељ: Радио Б-92, гост је, као што знате, председник Српске радикалне странке др Војаслав Шешељ, остало нам је још 12 минута и време наравно и за ваша питања. Одмах да пређемо на конкретно питање, и желимо вам добар дан.

Слушалац: Добар дан.

Водитељ: Изволите.

Слушалац: Ја бих хтела да поставим, да бих била ефикасна и кратка, пар питања господину Шешељу. Хтела бих да кажем због чега избори не успевају, зашто су овако, да кажем, грубо натегнути. Из простог разлога зато што народ не верује ни једном од вођа већих странака који су у једном датом моменту, када је постојала шанса да систем падне, неки од њих, могу и да именујем, господин Мићуновић, господин Вук Драшковић и господин Шешељ, вероватно из политичких разлога прилазили и спашавали систем.

Друго, господин Шешељ је рекао, ја ћу покушати да парафразирам, у једном свом излагању да ће изнети све прљаве послове господина Милутиновића у својој предизборној кампањи. Колико ја знам, то се завршило само на речима.

Зашто, ако је Косово срце српства, није остао мало дуже као професор на факултету, него се, да кажем и то, број Срба који су тамо, смањило за једног члана, с обзиром да је његова супруга са Косова.

То би била, укратко, једна моја констатација и питање, када ће се појавити прави честит човек који неће ићи час на једну час на другу страну, и да распамећује народ. Јер, народ који је шетао, није шетао ни због кога од тих људи, него је, једноставно, желео да сачува српску нит и да живи поштено као један обичан човек.

Водитељ: Могу само да вас питам одакле се јављате?

Слушалац: Ја се јављам из Београда.

Водитељ: Хвала.

Слушалац: Молим.

Власт је политички циљ радикала

Водитељ: Дакле, господине Шешељ пробајмо и ове констатације да проведемо у питања и да кажемо докле ће се дакле, лидери из опозиционих странака у одређеним периодима приклањати режиму и спашавати режим. То је отприлике било оно што би могло из прве констатације да се извуче у облик питања.

Др Шешељ: Бити опозиција за нас је привремено стање. Ми желимо да то стање што краће траје. Желимо што пре да будемо владајућа странка. А то што су још неке политичке партије истовремено опозиционе кад и ми то

Није наш политички циљ да падне овај режим, него да ми дођемо на власт

нам одмах не даје неки заједнички именица. Статус нам је исти, опозициони, али се разликујемо по читавом низу других значајнијих питања, идеолошких, политичких, програмских итд. Ми смо режим подупирали само једном 1992. године. Онда када је претила опасност да много гори од Милошевића и социјалиста дођу на власт. Та опасност је била материјализована у Милану Панићу. Ми смо и данас поносни што смо много учинили 1992. године да се политички сломи Милан Панић. А други су против режима наступали најжешће онда када је режим водио исправну националну политику, а били су спремни на колаборацију онда када је режим попустио

или капитулирао. То су битне разлике.

Није наш политички циљ да падне овај режим, него је наш политички циљ да ми дођемо на власт. Средство нашег долажења на власт је обарање овог режима. А то средство није сврха само себи.

Противници радикала и режим и "Заједно"

Водитељ: А да ли то значи да сте између странака које су чиниле коалицију "Заједно" и режима у том вагању ко вам је незгоднији политички противник, ви оценили да то ипак није режим?

Др Шешел: Не, ми смо у том тренутку оценили да су нам и једни и други озбиљан политички противник. И ако се сећате предизборне кампање из 1996. године, две трећине простора у својим говорима, посвећивали смо критици социјалистичког левичарског режима, а једну трећину коалицији "Заједно"...

Водитељ: Само што је кроз медије то изгледало другачије. Државне медије.

Др Шешел: Како кроз који медији. Кроз државне медије да, јер тамо је дошло до селекције информација. За државну телевизију извуку само неку критичку ноту против коалиције "Заједно", а прећуте критику левог блока. Али, на неким другим медијима поступе обрнуто итд. Дакле, проблем је стања у медијској сфери а не нашег конкретног политичког понашања. У оном тренутку када је режим уздрман ми смо били сагласни да режим мора да падне. Да је уздрман, да је фалсификовао изборне резултате, да је отимао одборничке мандате па и нама су отимали, и нама су отимали много мандата. Али, смо нападали и коалицију "Заједно" због сасвим конкретних политичких промашаја. Нама су конкуренција и једни и други. Режим нам је опаснија конкуренција, али 1992. године, када смо подржали Милошевића, онда је Милан Панић био опасност за целу Србију и за све српске земље.

Професорски критеријуми

Водитељ: Питање два је било ако вам је толико стало до Косова, зашто сте тако брзо отишли са места професора Приштинског универзитета. И зашто сте супругу повукли, чини ми се.

Др Шешел: Нисам ја супругу повукао, моја супруга је рођена на Косову, али је одмах по рођењу преселила у Београд са својим родитељима. Отац и мајка су јој из Топличког краја, отац из Прокупља а мајка из Бујановца. Отац се са службом затекао на подручју Косова и Метохије. Тако да је ја нисам повукао, она је живела у Београду 30 година пре него што је мене упознала. А у Приштини сам једну годину држао наставу на приштинском Правном факултету, нисам заснивао радни однос, дакле, нисам био професионално ангажован, чак никакав хонорар нисам наплаћивао за та своја предавања, испите које сам држао. А политичке обавезе су ме спречиле да наставим да извођим наставу, једноставно нисам више могао два пута месечно да путујем у Приштину и да држим наставу. Био је један конкретан разлог због кога сам такође одлучио да напустим то место. Мислим да је тај разлог најзначајнији. Открио сам код себе да једноставно немам срца да обарам студенте на испитима. 1993. године, у септембарском испитном року, оборио сам само десет студената. Остале сам практично пропуштао, до-

бијали су 6, иако њихово знање није било довољно. Они које сам оборио на испиту, били су из других делова Србије, а уписивали се у Приштини сматрајући да је тамо лакше завршити факултет, па дођу на испит, а благе везе немају са предметом који сам испитивао.

Водитељ: Све у свему, нисте били добар педагог.

Др Шешел: Нисам био добар педагог. А када видим човека који дође из било ког другог дела Косова и Метохије, некада дођу резервисти у униформи, размишљам каквим је све опасностима изложен...

Водитељ: И не слушате шта прича. Добро.

Др Шешел: Размишљам о томе шта се сутра може десити, и сада глава му је сваки дан у торби, сада треба нешто да му зависи од тога да ли ћу му ја уписати у индекс 5 или 6 итд. Једноставно нисам имао срца, нисам могао да се поставим као прави педагог. Јер ја сам раније, док сам био професор универзитета, имао веома оштар критериј, ригорозан критериј, принципијелан сам био до краја и омиљен код студената, али није било милости за оне који не спреме градиво. Једноставно, у Приштини је тај мој критериј попустио при испитивању студената, и ја сам одлучио да се оканем тог посла.

Водитељ: Да пустимо макар још једног слушаоца да вам постави питање. Добар дан вам желим.

Слабе тачке "председника" Републике

Слушалац: Добар дан. Хтео сам да питам господина Шешела следеће. Није смео Милутиновић да изађе на ТВ дуел, избегавао је на све могуће начине, разуме се РТС и сви остали су му изашли у сусрет. Међутим, имали сте страшно оружје у руци после првог круга избора. Када сте остали ви и Милутиновић. Зашто нисте рекли следеће: или ми обезбедите дуел са Милутиновићем, или ја позивам све присталице да не изађу на други круг избора. То је питање.

Водитељ: Хвала.

Др Шешел: Ја сам непрекидно потенцирао ту чињеницу да Милутиновић као од куге бежи од јавног телевизијског дуела. И Милутиновић би сигурно претрпео страхан, тежак пораз.

Друго што нисмо стигли да одговоримо на претходно питање. Ја имам веома чврсте аргументе против Милутиновића, и ја сам потезао те аргументе чак на државној телевизији уочи првог изборног круга. И касније у многим гостовањима на локалним радио и телевизијским станицама. Милан Милутиновић је компромитован још из времена комунистичке дикта-

туре, због прогона групе од осам професора са Филозофског факултета у Београду, као министар просвете проводио је Шувареву реформу просветног система. Упропастио школство тих година. Затим, умешан је у аферу око продаје канадера преко Грчке, у отимачини неке виле на Сењаку, проћердао огромне количине државног новца у Њујорку. Милан Милутиновић има читав низ других слабих тачака. Онда, ја сам конкретно показао јавности да је 27 српских села из источне Славоније и Барање испустио из споруума о малограничном промету. Та села су потпуно запостављена, једноставно служба му није припремила, он се није за то много ни интересовао, потписао оно што су му Хрвати подметнули. И говорио сам о многим другим аспектима промашености његове спољне политике. Дакле, ниједног тренутка га нисам штедео.

Чврсти до краја

Водитељ: Зашто нисте употребили ово средство о коме је говорио слушалац?

Др Шешел: Али, знате некако је била непримерена та ушена или ћеш изаћи на дуел или ја бојкотујем изборе. Знате, мало се ту губи неки елементарни политички резон. Како бих ја могао некога да присилим да изађе на изборе, можда бисмо уценили на други начин да смо очекивали да ће се тим најпрљавијим средствима служити у завршници кампање. Али, када су они кренули тим најпрљавијим средствима онда је било касно да позовемо народ на бојкот избора. Изазвали бисмо то да ми добијемо нешто мање гласова, а да тријумф социјалиста буде већи, или бисмо поколебали наше контролоре па не би смо утврдили оволике фалсификате. Ми смо ту морали да останемо до краја чврсти да би наши контролори имали што више ентузијазма. И захваљујући том њиховом ентузијазму ми располажемо са толико материјала да ћемо три специјална издања Велике Србије штампати, где ћемо доказати изборне фалсификате.

Водитељ: Остало нам је још пола минута, имамо пуно питања слушаца, па ћу вас замолити да некима од њих, макар по изласку из студија одговорите, не могу да одолим да ми макар кратко не одговорите на питање да ли ће радикали присуствовати полагању заклетве Милана Милутиновића у Републичкој скупштини?

Др Шешел: Спремамо стратешко изненађење за тај дан, па нека то и за вас остане мала тајна.

Водитељ: Господине Шешел, хвала што сте се одазвали нашем позиву и били гост интервјуа дана Радија Б-92. Поштовани слушаоци, Бојана Лекић вас поздравља у име наше екипе.

ПРЕДИЗБОРНА КАМПАЊА НА СПО И СПС НАЧИН

Вук Драшковић, који је у дуелу са др Војиславом Шешељем дисквалификовао самога себе, и Милан Милутиновић, дезертер са предизборног суочељавања председничких кандидата, стоје иза најсрамније предизборне кампање икада вођена у Србији

Предизборна кампања протеклих председничких избора остаће запамћена по жестоким и прљавим нападима њених "виђенијих" актера на лидера српских радикала, др Војислава Шешеља.

Из свих расположивих оруђа (државних и "независних" медија) осули су паљбу по њему, ускративши му сваку могућност да одговори на оптужбе. На Тв екранима и радио-таласима није га било ни за лек. Очигледно, био је хендикепиран на самом старту председничке трке. Запад, коме се његова доследна одбрана српских националних интереса не уклапа у стандарде новог светског поретка, није имао никаквих примедби. За адекватну награду, пре-видео је очигледно кршење Изборног закона.

Учесницима неморалних предизборних работа било је јасно да не могу да се упусте у дуел са др Војиславом Шешељем, користећи се истином и аргументима. Схватили су да не могу да му парирају у правним и политичким наукама, без чијег познавања је немогуће управљање државом. Да не могу да му припишу неке негативне особине, пре свега, непоштење. Да не могу да га стрпају у своје медиокритетске оквире.

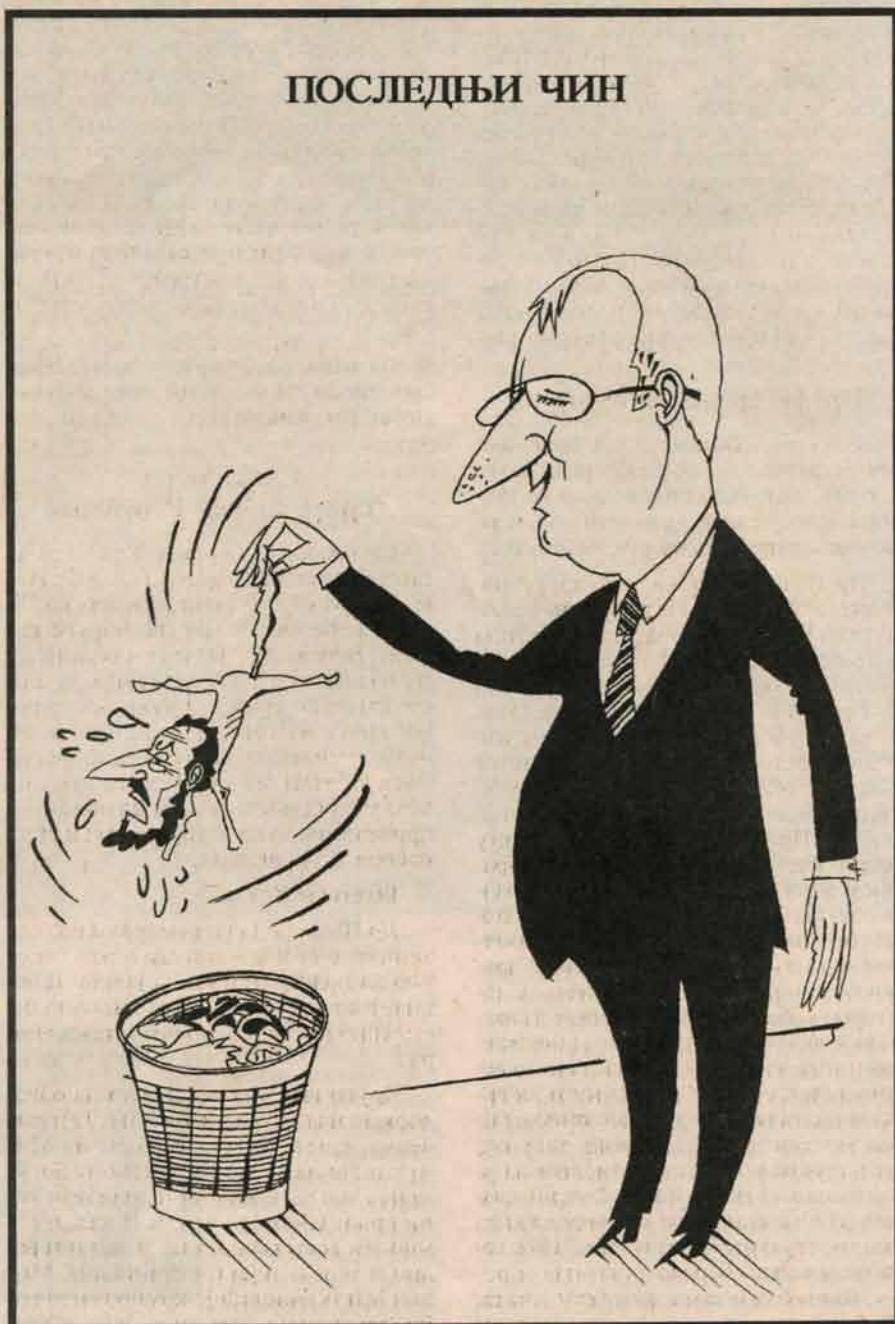
Због тога су се определили за старе и отрцане лажи.

Када им је пропао покушај да трагичан инцидент у Београдској улици, који су изазвали скинхедси, вежу за његове, наводне, фашистичке активности, покушали су да га преведу у католичанство. Да га изопште из народа коме је посветио живот. Да му утрапе домовницу и да га прогласе Хрватом.

Нова грешка Вука Драшковића

Вршцу ниских удараца пресекао је Вук Драшковић у емисији суочељавања председничких кандидата, 29. новембра, на другом програму Радио телевизије Србије. Уместо да пред милионским аудиторijумом промови-

ПОСЛЕДЊИ ЧИН

Милутиновић није имао три чисте за дијалог са председничким кандидатом српских радикала

ше програм своје странке, који је месецима уназад проглашавао савршеним, да се др Шешељу супротстави на политичком плану, упустио се у истраживање његовог порекла(!?)

Био је то нови промотивни дебакл Вука Драшковића. Још су у сећању његове небудозе из далеке 1990. године ("Видовдански пост", пошећерени кајмак), које су га скупо коштале на првим вишестраначким изборима. Видевши о каквом председничком кандидату је реч, многи, који су га до тада подржавали, окренули су му леђа. То се на његову жалост, али у знатно већем броју, поновило и овог пута. (Пао му је рејтинг и код социјалиста, па је после избора остао без функције министра иностраних послова, на коју је одавно бацно око. Како сада стоје ствари, за услуге учињене режиму, добиће само неку мрвицу. Дуги списак његових захтева за министарским, амбасадорским и директорским местима, остаће само списак лепих жеља. Вук тренутно може да рачуна на место амбасадора у Хрватској, само на место секретара амбасале у Загребу.

Дакле, 29. новембра, на дан свог омиљеног празника, истрошени књижевник, чије ново штиво су телефонски именици страних градова, запечатио је каријеру политичара. По инерцији, још неко време биће занимљив за медије, а онда ће га потпуно избрисати. Ко још данас пише и говори о Мирку Јовићу? Нико му због тога није крив, али вратимо се емисији која је убрзала његов пад.

Човек без морала и доброг укуса (Вук Драшковић, прим. аутора), те но-

вембарске вечери извукао је из рукава свој најјачи адут у изборној трци, и све Шешеље прогласио Хрватима. Био је то шок само за већину чланова Српског покрета обнове, који су схватили да их је годинама замајавао неспособан и, у сваком погледу, незрео човек. За већи део телевизијског гледалишта, његово наклапање уопште није имало смисла. Није постигло циљ, није угрозило Шешељеве изборне шансе, па је кандидат српских радикала, по традицији, изборио место у другом изборном кругу.

Опредељење јаче и важније од порекла

После свега, поставља се питање зашто је самозвани демократа, Вук Драшковић, велики заговорник интеграције са Европом по сваку цену, загазио у воде националне и верске нетрпељивости. Зашто се на прагу 21. века упустио у поделе љу-

ди по тој основи? Зашто се, на крају толико острвио на кума? Да ли се ради о намерном избегавању озбиљније тема или личном анимозитету према успешном ривалу? Или је "представа" била наручена? (Да то није бе-

Бастион лажи – за РТС постојао је само кандидат левог блока

основа, видело се на првим седницама Народне скупштине када су социјалисти, уз помоћ посланичке групе Српског покрета обнове, изгласали све што су наумили).

На крају, не пада нам на памет да са таквим човеком, нити са било ким, водимо полемику о пореклу др Војислава Шешеља. То уопште нема сврхе! Зна се да је његова породица српског корена и православне вероисповести од вајкада.

Наравно да су ти подаци познати и Вуку и његовим коалиционим партнерима којима је, у ствари, била потребна само општа негативна слика лидера српске опозиције. По цену сопствене политичке пропасти, инструментализовани лидер Српског покрета обнове, загризао је удицу.

Међутим, чак и да је национални "чистунац", Вук Драшковић, у праву, мишљења смо да то уопште није важно. Да између порекла и опредељења предност треба дати опредељењу.

коју су се определили! Никада им то нећемо заборавити, ни умањити.

Дакле, порекло, само по себи, није никаква гаранција за патриотизам!

Социјалисти у игри

У расправу о националности др Војислава Шешеља, умешали су се и социјалисти. Околности су им ишле на руку, па нису крили задовољство што су Вук и Шешељ онако укрестили коцку.

Десетак дана после фамозног телевизијског дуела, пренели су у "Политици" тенденциозни памфлет објављен у сплитској "Слободној Далмацији", под насловом "Нема дилеме-Шешељ је Хрват". Пренели су га без коментара, да им се не пребаци злурадост, са очигледном намером да заинтригирају читаоце.

Три дана касније, 12. децембра, у Новом Саду, на конференцији за штампу ГО ЈУЛ-а, портпарол политичке

ли су да им је некада било логично да Хрват буде један од српских владара.

"Благочивши" Тито преврнуо би се у "Кући цвећа".

ЈУЛ, очигледно, није оно за шта се представља. Његови чланови несрпске националности требало би да преиспитају разлоге свог присуства у таквој политичкој организацији. Или да покрену иницијативу за "велико спремање" у Главном одбору и Дирекцији.

"Јесте ли заборавили?"

Истраживање Шешељевог порекла било је само увертира за најсрамнији део, најпрљавије предизборне кампање икада вођене у Србији.

Уочи почетка изборног хутања, када више није било времена за одговоре или коментаре, на програму свих телевизијских кућа нашао се краткотражни "документарни" филм "Јесте ли заборавили"? Емитовање тог филма разбило је све илузије о најав-

Председник преко везе – Милутиновић полаже "заклетву"

Српски род, нажалост, никада није оскудевао у појединцима који су издавали његове националне интересе. Који су продавали веру за доручак, ручак и вечеру. И за још нешто приде. Увек, у сваком времену и друштву, било их је ко кусих паса. Један од њих, кога ћемо се увек стидети, је и Вук Драшковић.

Насупрот њима, било је много припадника других националности који су кроз историју, и у последњем рату, дали животе, здравље и имовину, доказавши лојалност земљи и идеји за

координације ЈУЛ-а за Војводину, Милан Тодоров, изјавио је да "Мада постоје далеко важнија питања него да ли је Војислав Шешељ Србин или Хрват, нелогично је да Хрват буде председник Србије".

Била је то изјава без преседана, која је громогласно најавила будућу осовину СПС-СПО-ЈУЛ-Нова демократија.

Неокомунисти су се, зарад јефтиних политичких интереса, одрекли своје "библијске" заповести број 1 – братства и јединства. Заборавили су папагајске приче о "заједници збратимљених народа и народности". Заборави-

љеним поштеним и демократским изборима. Према нашим сазнањима, екипу анонимних аутора предводио је "дечко који је обећавао", Жељко Симић. Недавно рехабилитовани "анфан терибл" левог блока је, да би оправдао поверење, испљувао др Шешеља и више него што се од њега тражило. Издао је из нафталина и у тих неколико минута злонамерно и погрешно прокоментарисао, хронолошким редом, све "прекршаје" вође радикала. Од потезања пиштоља на "таксисте" до "педагошке поеме" проуштакшом адвокату Николи Баровићу.

Да подсетимо, за време једног штрајка таксиста испред Савезне скупштине, умало није дошло до линча посланика, др Шешеља. По завршетку седнице, др Шешељ је, немајући разлога да се крије, изашао на главни улаз, из Булевара, како је и ушао у зграду Скупштине. Посланици СПС-а и њихови трабанти, заплашени звиждуцима и галамом, искрали су се кроз споредан улаз из Косовске улице и избегли сусрет са штрајкачима који су због њих и протествовали.

На платоу испред Скупштине, др Шешељ се за тили час нашао опкољен "таксистима", (били су то батинаши СПО-а, које је предводио неки тапетар из Миријева) који су га гурали, вређали, плували, поливали водом, јогуртом, соковима. Полиција, која је била задужена да заштити народног посланика, посматрала је "представу" са

ту, која би у данашње време била исказана милионима долара!

Тај догађај испровоцирао је бивши председник Већа грађана Радоман Божовић, у приватном животу члан гроцлане лоповске банде. Да би спречио изношење података, због којих би се нашао пред судом, олузимао је реч и искључивао тон свим посланицима Српске радикалне странке који су хтели да говоре о његовим криминалним активностима. У томе, као и увек, није имао граница. Правдољубиви вођа радикала није могао да пређе преко тога. Обавио је дужност шефа посланичке групе и заштитио своје посланике.

Да би смирила страсти и говоркања чаршије, Божовића је касније његова странка повукла из оптицаја. Данас се више нико и не сећа тог лопова који је, заједно са ухапшеним мини-

тивкандидата, др Војислава Шешеља. Да избори нису фалсификовани, данас би се, у најбољем случају, нашао на функцији шефа посланичке групе највеће опозиционе партије у републичком парламенту.

Кроки владавине социјалиста

Када би се српски радикали спустили на ниво социјалиста и у форми филма направили ретроспективу њихове владавине, емитовање њиховог прљавог веша, трајало би више од мамутских серија Касандре и Љовисне заједно!

Српски радикали нису заборавили: "Нико не сме да вас бије!", "Сви Срби у једној држави", "Србија се сагнути неће!", Венс-Овенов план, Дејтон, колоне избеглица, "Мир нема алтернативе" (да би на миру могли да краду),

А сад адио – ТВ дуел са Шешељем запечатио је политичку каријеру Вука Драшковића

Жељко Симић је са својим "документарним" филмом ушао у историју бешчашћа

безбедне дистанце од неколико десетина метара. Није јој било ни на крај памети да интервенише!

Линч је био готова ствар, када је др Шешељ потегао пиштољ, али ни у кога није уперо, руља је устукнула и почела да се разилази. Схватила је да је наишла на тврд орах.

Екипа "вундеркинда", аутора "култног" филма "Јесте ли заборавили", цео догађај интерпретирала је на свој начин. По њима, Шешељ је био нападач, а не жртва! Део телевизијских гледалаца је, нажалост, то поверовао.

У једној од секвенци филма приказује се и Шешељево чупање каблова у Савезној скупштини. Тај "вандализам", како су га социјалисти назвали, коштао је само десетак динара. (Вандали су германско племе које је разорило Рим, причинивши огромну материјалну ште-

стрима Михајловићем и Влајковићем, требало да стане пред лице правде. Социјалисти су мајстори у маскирању својих лоповлука.

Дакле, све, од првог до последњег кадра, у "документарном" филму "Јесте ли заборавили" је неистинито и прљаво до смрада, у функцији одбране истрошеног режима којег је ухватила паника због Дилићевог пораза. Ако су оптужбе против др Шешеља тачне, зашто их Милутиновић није изнео у јавност? Зашто није изашао на тв дуел са Шешељем и скресао му их у лице? Одговор је прост, није имао три чисте, јер су све оптужбе без основа. А загребало би се и по његовој прошлости (и садашњости). Узгред, тај бонвиван широке руке, на рачун државних девизних резерви, био је више од 300 пута на телевизијским екранима од свог про-

сталу девизну штедњу, Језду и Дафину, највећу на свету инфлацију 1993, штрајкове, социјалну беду, нередовне плате и пензије, криминал, итд. итд...

Предизборна кампања била је гарнирана и сензационалистичким антирадикалским чланцима у свој дневној и периодичној штампи. И црвеној и жутој. Међутим, зализаном кандидату леве коалиције, који из познатих разлога крије поглед ни то не би било довољно да није урадио оно што најбоље ради: украо стотине хиљада гласова. Радикали су то открили, систематизовали и објавили у три ванредна броја "Велике Србије" (477, 484 и 485) те лоповлуке. Нека савремене генерације (а и потомство) грађана Србије виде и знају ко и на који начин влада Србијом.

Синиша Аксентијевић

ПРЕДСЕДНИКА НЕМА, НИТИ ГА МОЖЕ БИТИ

Понашање на изборима за председника Србије, истераће мечку из рупе. Већ у понедељак, на седници Народне скупштине, видећемо ко с ким сарађује и ко је са ким створио какву коалицију - рекао је Томислав Николић, шеф посланичке групе српских радикала у Народној скупштини

"Даме и господа новинари, ми смо данас и званично добили позив за наставак Прве седнице Народне скупштине републике Србије, дакле очекујемо да у понедељак конституишемо сталне одборе Народне скупштине, а у то конституисање рачунам и избор посланика у Веће република. Подсећам господина Томића, ако не зна пословник Народне скупштине, да је дужан да у року од тридесет дана од дана његовог избора одржи седницу на којој ће бити изабрани посланици за Веће република. Мислим да је тај рок 2. јануар", обратио се Томислав Николић присутним новинарима и започео причу о највредијој теми ових да-

на у Србији, званичном проглашењу кандидата левике Милана Милутиновића за председника Србије.

Спречићемо превару

"Товори се да би на тој седници Милан Милутиновић, за кога социјалисти тврде да је новоизабрани председник Србије, требало да положи заклетву пред посланицима.

С обзиром на то да је ово наставак прве седнице, не би смело да дође до преваре народних посланика: полагање заклетве није било предвиђено дневним редом прве седнице.

Међутим, ми смо спремни и за такве солупије - већ смо поднели, а до понедељка у 10, кад званично треба да почне седница, поднећемо још захтева за проширење дневног реда.

Након наставка ове прве седнице, а и у току друге седнице, уколико социјалистима падне на памет превара од прошле године, да застану са првом седницом и да крену са другом, да нас изненаде, како не бисмо имали времена да тражимо да се проширује дневни ред и да, евентуално, предвиде само једну тачку: полагање председничке заклетве Милана Милутиновића.

Српска радикална странка ће омогућити својим посланицима да пре-

Радикали упозоравају на законске обавезе - Гордана Поп-Лазич, Томислав Николић и Александар Вучић

У Скупштини ништа ново – председник Драган Томић не поштује пословник

дложе проширење дневног реда седнице на којој би Милан Милутиновић требало да положи заклетву, а ми сматрамо да би се полагањем његове заклетве само наставило са бешчашћем које је у Србији отпочело расписивањем поновљених председничких избора.

Ви знате да је Милан Милутиновић, по анализама ОСЦ-а био 300 пута више заступљен на државним медијима од Војислава Шешеља.

Када они кажу триста пута, онда је то три хиљаде пута.

Ми сматрамо да је морални победник ових избора др Војислав Шешељ. Нико други у таквим условима не би освојио 1.400.000 гласова.

Комисија у служби социјалиста

С обзиром на то да је Српска радикална странка поднела мноштво осно-

ваних приговора и да их је Републичка изборна комисија једноставно дрско и безобразно одбила све у пакету, не упуштајући се уопште у суштину ствари, обратићемо се врховном суду Србије, а после тога и савезном правосудју, које би требало да се огласи надлежним, као што се огласило надлежним у случају фалсификовања избора у Црној Гори.

Судећи по свему што се, поводом наших жалби Републичкој изборној комисији ових дана догађа, судије, које деле правду по Србији пале су веома ниско, служећи Социјалистичкој партији Србије да оствари свој циљ да њен кандидат обавезно буде изабран за председника Републике, без обзира на ток гласања и на резултате избора.

Ми смо тражили да се дневни ред прошири формирањем анкетног одбора, који би утврдио да ли је било неправилности у спровођењу другог круга председничких избора.

Према саставу посланичких група које су заинтересоване за избор председника Републике, предложили смо да четири посланика буду из Социјалистичке партије Србије, четири из Српске радикалне странке, два из Српског покрета обнове, и један из ЈУЛ-а.

Ту нико нема већину, значи биће на савести оних посланика који буду предложени за чланове анкетног одбора да се одреде према документацији и доказима које Српска радикална странка поседује и које ће дати на увид анкетном одбору.

Сматрамо да правоснажног званичног проглашења председника Републике, без одлуке о формирању анкетног одбора – нема.

Без одлуке Врховног суда Србије, полагања заклетве председничког кандидата Милана Милутиновића у Скупштини Србије нема, нити може да буде.

Директни преноси из Скупштине

Поднели смо још један предлог за проширење дневног реда, да се седнице Народне скупштине директно преносе на другом каналу РТС-а.

Ви знате да смо постигли консензус на састанку представника посланичких клубова, да ће у овом новом сазиву обавезно бити директних преноса.

Не постоје разлози да се јавност не укључи у рад Народне скупштине.

Наравно, у једном облику јавност је била укључена у наш рад, али, сви врло добро знају да државни медији фризирају извештаје.

Ми бисмо желели да грађани сами виде како се ко понаша у овој скупштини, јер то битно утиче на њихово опредељење на следећим изборима, које ми очекујемо веома скоро.

Истовремено, поднели смо предлог закона о радио телевизији.

Ви знате да смо и 1994. поднели један такав предлог закона, за који је посланичка група Српске радикалне странке имала сагласност свих посланика опозиционих странака, али нисмо имали већину да тај предлог закона ставимо на дневни ред.

Овога пута, мислим да странке које желе да промене закон о радио телевизији, имају већину у Скупштини Србије, а мислим да су у мањини они који безобзирно држе у својим рукама државне медије, које финансирају сви грађани.

Сматрамо да је време да људи које је постављала Влада Србије, оду са својих функција, а да Скупштина изабере нове људе, у складу са снагом посланичких група у Народној скупштини.

Битне измене у односу на постојећи закон су да ће све фреквенције, осим оне три које држи Радио телевизија Србије, бити долеђиване конкурсом и да ће управни, надзорни одбор

Председник Владе Марјановић – Када ћемо се решити његових "услуга"

и генералног директора бирати Народна скупштина Републике Србије.

С обзиром на изузетно тежак положај и грађана и привреде, и на потребу да Радио телевизија Србије постоји, ми нисмо предвидели укидање таксе на електрична бројила, али смо предвидели да износ накнаде буде фиксан и да износи пет динара.

Значи, накнада у виду таксе, која је до сада била везана за 100 киловата електричне енергије по првој тарифи, па је са првобитних 2 динара отишла на 25, од сада ће бити 5 динара фиксно.

развијати кутије које у 7 сати ујутру нису празне и у које не можемо да убацимо контролни листић.

Све је забележено на видео снимку. Ако постоји нека храбра телевизија у Србији, ми јој нудимо тај снимак, на коме се види како разбијамо пуне кутије, у 7 сати ујутру, кад су отворена бирачка места.

Тај видео снимак СУП једанаест сати није могао да пронађе и то је још један доказ о томе какав је квалитет његовог рада.

Изборна комисија се јуче чак дрзнула да пита шта посланици Српске ра-

Нелегитимни председник

Цела Србија и цео свет знају да су избори апсолутно нелегитимни и нелегални. Да би Милан Милутиновић могао да уђе у салу да положи заклетву, Скупштина ће морати да расправља о нашим захтевима да утврди како су одржани избори и да ли треба списати нове.

Ми се не обазиремо на то што СПС слави и што проглашава Милана Милутиновића председником, иако изборни поступак још увек није завршен.

Ми се не обазиремо ни на то што Слободан Милошевић, својим прису-

Ми сматрамо да је морални победник ових избора др Војислав Шешељ

Ми нисмо Милан Милутиновић да вам обећавамо да ће нешто бити бесплатан, јер то не може. У Србији много тога мора да се плати, зато што се много тога користи”.

Кутије пуне од раног јутра

Новинарима се потом обратила госпођа Гордана Поп-Лазих, чланица Републичке изборне комисије коју је именovala Српска радикална странка, и изнела мноштво података о томе шта се догађало на састанцима Републичке изборне комисије.

Наравно, сви приговори Српске радикалне странке су без дискусије одбијени.

Госпођа Поп-Лазих се осврнула и на догађаје на Косову, на хапшења, пребивања и одвођења чланова Српске радикалне странке.

На њено излагање надовезао се Томислав Николић

”У 7 сати ујутру смо разбијали кутије које су биле пуне и увек ћемо

дикалне странке који нису са Косова и Метохије, траже на Косову и Метохији, као контролори. Знате да је то апсолутно дозвољено законом, а друго, то је био задатак посланика Српске радикалне странке.

Хапшење посланика Српске радикалне странке

Рачунали смо да још има закона у Србији и да посланике неће хапсити. Али, наши посланици су хапшени на лицу места, задржавани до 20 часова увече у станици милиције, а онда пуштани без икаквог објашњења. Чак се није састао ни административни одбор. Скупштина је сада у редовном заседању, а свако зна да у редовном заседању, као ни у ванредном, нико не сме да ухапси народног посланика без одобрења Скупштине, изузев ако је затечен у вршењу тешког кривичног дела, за које је прописана казна затвора дужа од 5 година.

ствовањем на тим слављима врши притисак на грађане Србије да прихвате резултате које је зацртала Социјалистичка партија Србије. Уосталом, највећи квалитет Народне скупштине у овом сазиву је тај што Социјалистичка партија Србије у овом сазиву нема већину. А понашање на изборима за председника Србије, истераће мечку из рупе.

Већ у понедељак, на седници Народне скупштине, видећемо ко с ким сарађује и ко је са ким створио какву коалицију.

Ми позивамо посланике који нису на власти и који себе сматрају опозиционим посланицима да нам омогуће да у анкетном одбору изнесемо доказе о томе шта је све на овим изборима рађено не само у четири изборне јединице, него у целој Србији, зато што то једног дана, ако ојачају, може и њих да сачека, ако њихов кандидат уђе у други круг.

Нисмо ваљда на овим изборима решили да заувек председник Србије буде и да заувек у скупштини имају већину они које препоручи Слободан Милошевић и Социјалистичка партија Србије”.

УВЕК СЕ РУКОВОДИМ ИНТЕРЕСИМА ДРЖАВЕ И НАРОДА

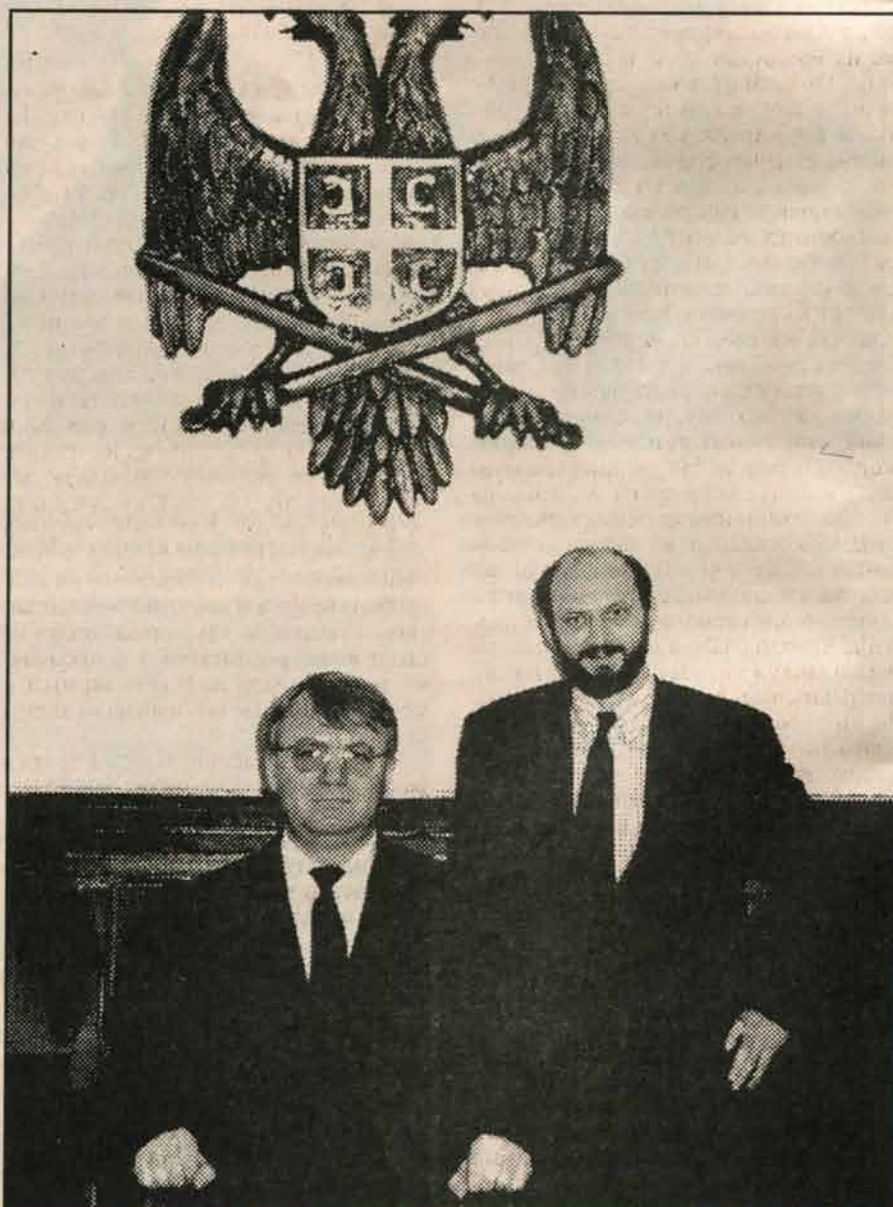
Председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ, у емисији "Интервју недеље", 24. јануара, говорио и одговарао на питања везана за бурне политичке прилике на политичким сценама Републике Српске, Црне Горе и Србије

Водитељ: Поштовани гледаоци ТВ Панчева, добро вече, добро дошли у још један Интервју недеље, у коме је наш гост вечерас др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке, коме такође желимо добро вече о добродошлицу.

Др Шешељ: Добро вече, боље вас нашао.

Бурне политичке прилике у Републици Српској

Водитељ: Има доста разлога због којих смо вас позвали да гостујете, и то занимљивих, рекао бих. Бурне су политичке прилике или бар наизглед, а видећемо, уосталом, у разговору са вама и колико. Српска радикална странка је намеравала и потписала један споразум, заправо постигла споразум са СДС-ом о заједничком наступу у Републици Српској, намерили сте да тамо формирате коалициону владу. Ствари су, у међувремену, кренуле другачије. Влада треба да буде формирана и у Србији после парламентарних избора, и ту је занимљива ситуација, а оно што ће можда највише занимати наше гледаоце, јесте ваше гостовање у Црној Гори. И не само што сте били на инаугурацији новог председника Мила Ђукановића, већ и како сте тамо уопште примљени, имали сте доста гостовања, тј. три на телевизији Црне Горе. И уопште ваш став о свему томе, све су то теме о којима ћемо нешто подробније поразговарати у овој емисији. Да кренемо са Републиком Српском. Ви сте били у Републици Српској јуче, и требало би да сутра, такође, одете тамо на разговоре са Момчилом Крајишником. Како ви уопште оцењујете читаву ту ситуацију и избор Додика, и коалицију која је у овом тренутку формирала владу, и то што су Српска радикална странка, а што је

Српска радикална странка критиковала Владу, увек када то заслужи

можда занимљивији СДС у опозицији.

Др Шешељ: Ми смо са Српском демократском странком постигли споразум да једни без других не улазимо ни у какву комбинацију око састава нове владе Републике Српске. И радикали и СДС су поштовали тај споразум до краја, а јуче сам био у Републици Српској на састанку Извршног одбора наше странке за Републику Српску у проширеном саставу. На састанку посланичке групе имао сам сусрет са Алексом Бухом, Драганом Калинићем, Велибором Остојићем и још неким људима из руководства СДС-а. Сутра у Зворнику треба да се састанем са Момчилом Крајишником, чланом Председништва Уније Босне и Херцеговине. Српска радикална странка је једна од највећих парламентарних политичких партија у Републици Српској, али заједно са СДС-ом нисмо могли формирати нову владу. Владу је формирала скупштинска већина коју чине Српски народни савез Биљане Плавшић, Социјалистичка партија, Доликова странка и муслиманске странке из муслиманско-хрватске федерације. Они имају тесну скупштинску већину, али та већина је била довољна за формирање владе. Имамо приредби на начин формирања владе. Значи на њену легалност. Начин није био усаглашен скупштинској процедури, пословнику, начину одређивања мандатара такође, али морамо имати у виду да је влада легитимна јер има скупштинску подршку, јер има већину посланика иза себе. Овде, у сукобу између легитимитета и легалитета, наравно, превагу односи легитимитет, јер у сваком тренутку, да се понови гласање, они би имали исту ону већину коју су имали на оној ноћној седници када је влада формирана. Мислим да ће сада ствари ићи ка снижавању тензија. Нова седница скупштине је заказана на 31. јануар у Теслићу, а Српска радикална странка ће наставити да делује као опозициона политичка партија. Критиковаће владу увек када то влада заслужује, увек када прави неке погрешне потезе. Дакле, наша критика ће бити базирана само на скупштинским активностима, дакле, неће бити неких других метода супротстављања нити спречавања преузимања власти од стране новоуспостављене коалиције.

Полемике око владе

Водитељ: То кажете вероватно поводом тога што је СДС најавио протест због начина на који је формирана влада. Да ли сам у праву, за почетак?

Др Шешељ: Не кажем ја зато што је СДС најавио протесте, него зато што је у јавности била велика расправа о томе на који ће начин сада опозиционе партије разговарати на ово што се десило. Мислим да ни у СДС-у није до-

нешена баш категорична одлука да се иде на протесте. Руководство Главног одбора СДС-а је већ саопштило да неће никакве инцидентне ситуације, да неће сукобе. А мислим како се ствари буду даље развијале да ће тензије делимично и да ослабе. Знате, они који су сада формирали владу у Републици Српској, на своја плећа су преузели оргоман терет одговорности, и питање је да ли ће успети у томе. Они могу успети само под два услова. Прво да сачувају Брчко, да међународна арбитража досуди да је Брчко саставни део Републике Српске, и да им западне силе доделе велику суму новца да реше нагомилане социјалне проблеме, бар оне најургентније. У том случају ова влада може опстати неко дуже време. Ако се њихова очекивања изјалове и ако их западне силе оставе на целиду, као што су многе увек раније остављали на целиду, без обзира на не умерена обећања, та влада не може дуго да траје и она ће пасти. Друго, ту владу непрекидно могу уценивати муслимански посланици у Народној скупштини и ко зна какве ће те уцене бити, како ће оне изгледати.

На крају крајева, било је оспоравања у јавности, чешће из СДС-а него из редова српских радикала, мада је било и из наших редова па смо ми те ствари разјаснили на седници нашег Извршног одбора. Како је могуће да се влада успостави захваљујући гласовима муслиманских посланика. Знате, ми не можемо као ној забалати главу у песак, ти посланици су реалност у Народној скупштини. Ако смо прихватили да се скупштина конституише, да се ратификују сви мандати, ако смо прихватили по Дејтонском споразуму уопште да изађемо на изборе, онда сада не можемо оспоравати легитимитет тих гласова. Они су ту, они су једна реалност. СДС није очекивао да је могуће да ће странка Биљане Плавшић и социјалисти пристати да владу формирају захваљујући муслиманским гласовима. Ми радикали смо ту били више реалистични у проценама, ми смо знали да је и та варијанта могућа и није нас ово изненадило што се десило.

Водитељ: Господин Остојић је пред конститутивну скупштину, и уопште када се разговарало о томе какву владу треба формирати, када се долазило неколико пута у бели двор на разговоре, рекао у једном тренутку да је та опција са муслиманским странкама крајња нужа, отприлике. Очито да се томе прибегло. Да ли заиста није било могуће формирати владу онакву каква је нуђена и какву су, чини ми се, у једном тренутку све српске странке тамо прихватиле, бар оне веће?

Др Шешељ: Не може влада да се формира онако како је нуђено, знате. Председник Републике Српске не може да креира унапред како ће та влада изгледати. Влада у условима у којима ни једна странка нема скупштинску

већину треба да буде резултат компромиса између водећих политичких партија. Ја морам рећи да се радило на постизању тог компромиса и да су ту радикали били прилично принципијелни и конструктивни. Бивши мандатар Иванић је ишао са једним пројектом владе који нама није одговарао. Он је рекао – пола владе експерти које он у владу уводи, а друга половина страначки представници по принципу пропорционалности. То је било бесмислено. Јер ако експерти треба да иду у владу, онда експерти треба претходно да формирају политичку партију, па са том експертском партијом да изађу на изборе, па ако има народ укаже поверење нека експерти формирају владу. Бесмислено је формирање владе експерата на тај начин. Све странке које улазе у владу шаљу експерте из својих редова. Најспособније људе које имају да их репрезентују у влади, да нешто постигну. То су ти експерти, а не само неки ванстраначки експерти. Какви су то експерти. Такви експерти у политици не постоје. Јер ако је неко експерт, онда он докаже ту своју способност и кроз страначки рад. Да се избори за ту позицију у врху државе, а не да му неко покљони министарску фотељу зато што је он експерт. То не иде.

Ти договори су ишли у правцу усаглашавања става да се нова влада заснује на принципу пропорционалности. Мислим да су сви ставови усаглашени. Били су неки разговори у Београду у којима је учествовао наш председник за Републику Српску, Никола Поплашен, и дошло се до тога да влада буде на принципу пропорционалности, да Иванић остане председник владе али је спорно било питање четири министарства, министарства унутрашњих послова, правде, финансија и информисања.

Српска у опасности – крајински синдром

Водитељ: То су министарства која је Иванић био наменио експертима.

Др Шешељ: Која је хтео да задржи под својом контролом. И у јеку тих преговора, рекао бих, Иванић је изненадио све посланике тако што је вратио мандат. Дакле, нешто се у његовој позадини десило што ми још не знамо. Биљана Плавшић је одмах за новог мандатара одредила Милорада Долика. Сада, у старту је то изгледало бесмислено да се за мандатара одређује неко ко припада најмањој парламентарној странци. Међутим, он је постигао скупштинску већину и на тај начин одбио све приговоре у погледу одређивања мандатара и обавезе председника република да за мандатара одреди некога за кога постоји основана претпоставка да може изборити скупштинску већину.

Република Српска је у сличној опасности у којој се некада налазила Ре-

публика Српска Крајина. Ако се сећате, после парламентарних избора у Републици Српској Крајини, Српска радикална странка је формирала са Српском демократском странком Крајине Милана Бабића коалициони споразум.

Водитељ: Били сте на потписивању у Прес центру.

Др Шешел: Јесте, и наше две странке су имале убедљиву већину. А онда је Милан Мартић, као председник Републике, прекршио Устав и парламентарну традицију тако што је за мандатара одредио Борислава Микелића. Из Београда је довео човека и одредио га за мандатара. То би био потпуни промашај по питању елементарних при-

Водитељ: Хоће ли ту бити некаквог договора како деловати, ко кад шта ради и слично?

Др Шешел: Ми ћемо опет имати међустраничке консултације, видите и синоћ, и сутра о томе разговарати, али ће наши наступи бити самостални. Коалиција има смисла када ви имате шансу да формирате владу. Овако, остаје само тај принцип да једни без других нећемо да улазимо у владу. Можда ће влада бити реконструисана, можда ће се нудити неко од наших странака да партиципира у тој влади и тако. Ми нећемо хтети без СДС-а. Ми нећемо хтети без поштовања овог принципа пропорционалности. Ако влада има 22 министра без 5 министара из реда Српске радикалне странке ми

ког периода, који су из СК прешли у СДС, и желе да задрже те своје позиције. Ми смо постигли са врхом СДС-а добар споразум како да се изврши та расподела власти пропорционално политичкој снази наших странака, али понегде то много шкрипи на терену. Чак се дешава да неки директори из СДС-а, када већ морају да напусте директорску функцију, онда напуштају Српску демократску странку и одлазе у странку Биљане Плавшић. Значи интересује их чланство у СДС-а док је то везано за њихову функцију, чим изгубе функцију баш их брига и за странку и за идеологију. То је проблем СДС-а зато што је СДС био странка власти и он сада први пут постаје опозициона политичка партија након ра-

Српски војвода у Српској – дочек на Сокоцу

нципа парламентаризма, парламентарне демократије, да Милан Бабић тада није раскинуо споразум са Српском радикалном странком и прихватио тог мандатара. Он му је накнадно дао легалитет и легитимитет и ушао у његову владу. И та влада је онда имала парламентарну већину. Та влада је после много допринела пропасти Републике Српске Крајине, али то је сада оно што се десило и што је историја. Овог пута договор Српске радикалне странке и Српске демократске странке није прекршен, ми смо остали у принципу за тај договор, али ће обе наше партије сада да наставе да делују као опозиционе политичке странке у парламенту.

не мислимо улазити у такву владу.

Интереси и странке

Водитељ: Како оцењујете да функционише коалиција на локалном нивоу радикала и СДС-а у Републици Српској, тамо где их има.

Др Шешел: Негде добро функционише, негде слабије, а негде лоше. Све зависи од тога какви су људи на челу локалног СДС-а, односно какви су се људи затекли на челу локалних привредних предузећа. Јер, формирање те локалне коалиционе власти подразумева поделу утицаја у свим оним фирмама које су под контролом локалне власти. Е, сада ту постоје разни директори још из ранијег комунистич-

спада бивше Босне и Херцеговине. Сада је питање како ће он да се привикне на ту улогу опозиционе политичке партије и хоће ли имати неких губитака у својим редовима. Постоји онај принцип када брод тоне сви га пацови први напуштају, у овом случају сви они каријеристи, сви они коју су се везивали за СДС док је он био странка власти, зато што више није на власти напуштаће странку. Остају дакле, само они који су убеђени у исправност идеологије, који следе политички програм, који ту странку прихватају као своју странку без обзира да ли је она владајућа или опозициона. То питање се може и у Србији поставити, да социјалисти у једном тренутку престану да буду владајућа политичка пар-

тија колико би их остало на окупу, а који би се све распришили.

Водитељ: Де ли ви то мислите да СДС-у прети озбиљна опасност да изгуби садашњу снагу?

Др Шешел: Ја само наговештавам.

Водитељ: Колико има таквих људи у СДС-у?

Др Шешел: Не могу ја сада да кажем да ће он да изгуби снагу. Један посланик је напустио СДС. То се десило, значи СДС има један посланички мандат мање уместо 24 сада има 23 посланика. Већ се то десило.

Водитељ: Где је прешао?

Узаврела политичка сцена

Др Шешел: Код Биљане Плавшић. Ја не могу сада да унапред дајем те претпоставке, само указујем на један проблем који је реалан, који је ту пред нама и који ће изазвати извесне последице. Нема смисла да сада прогнозирамо те последице, било би то неозбиљно. Али, као политички теоретичар ја сам свестан тога и указујем јавно на то што сада може да буде процес пред нама, процес у току.

Водитељ: Ви сте позивали, пре свега, Социјалистичку партију Републике Српске да се придружи коалицији да направите владу, да формирате владу, међутим они су то на крају одборили. Колики је притисак ту био? Прво, било је неких нагађања да и сами социјалисти у Републици Српској нису јединствени око тога и да су постојала два различита концепта, један који је заправо хтео да се направи таква влада, а други који је то одбио.

Др Шешел: Постоји извесан сукоб у руководству Социјалистичке партије Републике Српске и тај сукоб је персонализован кроз односе Живка Радишића и Драгутина Илића.

Водитељ: Председника и потпредседника.

Др Шешел: Да. У том сукобу Живко Радишић је однео превагу. Да би се елегантно елиминисао Драгутин Илић из Народне скупштине, одлучено је као да се и један и други одрекну својих мандата, да ни један ни други не буду посланици. Тако да је Драгутин Илић изгубио било какво реалније политичко упориште. Ми смо озбиљно пришли овом проблему, имали смо пред собом неколико варијанти, ми из Српске радикалне странке и Српска Демократска странка заједно са нама. Најповољнија је била варијанта да приступе још само социјалисти и да се формира тројна коалиција. То је и у националном и у страначком смислу било за нас најповољније решење. Зашто? Социјалистичка партија има само девет посланика, не би дакле, имала неко претерано велико учешће у власти. Друго, власт био остала концентрисана у рукама тзв. патриотског блока. Треће, боље са мањим партнером, мање делим власт него са више

партнера делити много власти. Али ми нисмо искључивали ни могућност ове концентрационе владе, дакле, велике коалиције све четири парламентарне политичке партије: радикали, СДС, социјалисти и странка Биљане Плавшић, односно Српски народни савез како се назива. Испала је она најнеповољнија варијанта. Варијанта која не одговара Републици Српској и која не одговара нашим странкама. Али ми не смемо због тога сада губити главу, морамо показати велико политичко стрпљење и не смемо направити ниједан погрешан потез. Ако се деси нека катастрофа, ако ствари поприме даље негативни ток и ако то буде израженији негативан ток не сме бити наша кривица што је до тога дошло. Због тога овај наш садашњи умеренији наступ, једно реално рационално сагледавање и смирени тон излагања у јавности наших политичких ставова.

Милошевић вуче конце

Водитељ: Добро, реците ми под којим утицајем Београда су социјалисти у Републици Српској? Колико су самостални?

Др Шешел: Мислим да је Социјалистичка партија Републике Српске под потпуним утицајем руководства Социјалистичке партије Србије.

Водитељ: Значи, улажење у владу социјалиста Републике Српске би вама могло да причини неке проблеме у самом вршењу власти. Шта ако Међународна заједница притисне Милошевића да нешто уради, а он онда социјалисте који су у вашој влади

Др Шешел: Ако радикали имају 15 посланика, ако СДС има 24 посланика, а социјалисти 9, социјалисти немају довољно снажну полугу на располагању да натерају владу да испуњава нешто што не би било у интересу целе Републике Српске, или у сагласности са програмским циљевима наших странака. Они би могли само да уцењују евентуално подношењем оставке, напуштањем владине коалиције и ништа више

Водитељ: А то изазива кризу владе.

Др Шешел: Јесте. Дакле, увек би били у ситуацији да изазову ту кризу владе, али они чак нису дозволили ни до тога да дође, они су унапред елиминисали сваку могућност формирања такве владе и пристали су да формирају мањинску владу, која виси о коњу и зависи од воље муслиманских посланика. Ми очекујемо да би муслимански посланици тек могли да им испоставе праву цену такве парламентарне подршке.

Продубљивање кризе — паре или Брчко!

Водитељ: Рекли сте да се може десити да Република Српска после формирања ове владе, уђе у једну дубљу кризу.

Др Шешел: Република Српска је у латентној кризи већ годинама.

Водитељ: Па кажем дубљу.

Др Шешел: Значи, могла би се продубљивати већ постојећа криза.

Водитељ: Да, ту су односи на релацији некадашњих партијских другова, да тако кажем, односно већ тај расцеп који је одавно настао и завршио се тако што је Биљана Плавшић формирала своју странку и свим оним што се после тога дешавало, али шта ова влада може да донесе Републици Српској? Пре свега када је у питању њен положај у Босни и Херцеговини, односно у овом тренутку као самосталног ентитета?

Др Шешел: Знате, увек је највећи политички проблем питање односа између два крила једне озбиљне политичке партије која се поцепала. Поготово ако је то владајућа политичка партија. Онда се њена два поцепана крила међусобно много више мрзе него што има тензија у њиховим односима са ранијим опозиционим политичким партијама, ранијим супраницима. То показује и пример Демократске партије социјалиста Црне Горе. Сада је највећа тензија између њена два супротстављена крила. Тако се то десило и у Републици Српској. Највећа је тензија између Српске демократске странке и Српског народног савеза, који је настао распадом Српске демократске странке, расцепом у њеним редовима. И када ви погледате број посланика Српског народног савеза и број посланика Српске демократске странке, то је 24 плус 15 то је 39, то је скоро онолико колико је Српска демократска странка у целини имала у протеклом мандату, у протеклом сазиву Народне скупштине.

Шта ће се даље дешавати остаје да видимо. Пред овом владом су нагомилани проблеми, ова влада има неке људе у својим редовима који уживају неспорни ауторитет, решимо генерал Манојло Миловановић, истакнути ратни командант, мислим један од најзначајнијих ратних команданата у Републици Српској, човек несумњивог војничког талента. Када смо жестоко нападнали те комунистичке генерале са седиштем у Хан Пијеску ако се сећате, и 1995. и 1996. године, увек смо наглашавали да се то не односи на Манојла Миловановића, он је заиста био веома, веома стручан официр, врло стручан војсковођа, способан. Он је сада ушао у ту владу. Има још неколико људи са извесним моралним кредибилитетом. Али како ће се они понашати у новој улози, то тек остаје да се види. Та нова влада треба да преузме државне ингеренције. Треба да покуша да обједини министарство унутрашњих послова на целој територији Републике Српске. Треба да решава проблеме пензија, проблеме ратних војних инвалида, економске проблеме.

Како ће се она у свему томе снаћи. Та влада нема неко велико искуство.

Нема неке резервне ресурсе на располагању. А народ од те владе много сада очекује. Ако су иза те владе стаале и западне силе и режим из Београда, онда ће они морати да одреше кесу. Значи, мораће им дати финансијску помоћ, не на кашичицу, не ово што се десило да неки западни дипломата сада каже не може Милан Панић да им помогне. Онда је то смешно. Требају

Реваншизам на видикоу

И треће, та влада ће направити озбиљну грешку ако крене осветнички према СДС-у, према радикалима, нема шта, ми смо навикли да будемо опозициона политичка партија и ми смо и раније преживели многе негативне ствари од стране СДС-а. Знате, 1996. године на својим плећима смо малтене по-

ња управо према СДС-у. И бојимо се да то може сада изазвати неке нове проблеме. Ми би желели да се ти проблеми избегну, да се нормализује политичка клима.

Водитељ: Колико су Карацић и Младић сада ближи Хагу?

Др Шешељ: Веома је опасно сада за њих двојицу. Сада су дошли нови људи, нови министар унутрашњих послова, Карацић неће имати директну контролу над полицијом. То је вероватно био један од циљева западних сила. Његова заштита претпостављам сада ће бити много слабија него раније. Не верујем ја да би се усудила и Биљана Плавшић и Милорад Додик да баш директно испоруче Карацића и Младића Хашком трибуналу. Али, не верујем такође, да ће се они много бринути за његову заштиту, за његово обезбеђење. Тако да је опасност за Карацића и Младића реално веома, веома велика.

Водитељ: Стигла су нам и прва питања гледалаца, а једно се управо односи на ово. Да ли се Радован Карацић налази на сигурном месту?

Др Шешељ: Он је до сада био на сигурном месту, сада колики је проценат сигурности тог места, тек ће наредни дани, месеци показати.

Водитељ: Стигло је још једно питање које гласи, само да га пронађем, ко је вас довео у Панчево? Одговор гласи ја. Звали смо господина Шешеља, као што сам на почетку емисије рекао, јер сматрамо да имамо о чему да причамо са њим.

Др Шешељ: Ја нисам доведен у Панчево, него позван да гостујем у емисији телевизије Панчево.

Српска у канцама Запада

Водитељ: Па добро, позван наравно. Господине Шешељ дакле, имаћемо још једне изборе у Републици Српској.

Др Шешељ: Ти би избори требали да буду негде у септембру, октобру ове године. Тако је предвиђено Дејтонским споразумом. Али, ја нисам сасвим сигуран да ће се они одржати у том року. Јер видели сте Западне силе су биле у стању да прекрше Дејтонски споразум и да за годину дана одложе локалне изборе. Они ће проценивати своје интересе. Своје циљеве и тако се понашати крајем ове године. Ми би хтели да се избори на свим нивоима држе у септембру месецу, да се дакле, ту поштује до краја Дејтонски споразум, али како ће се ствари одвијати остаје тек да видимо.

Водитељ: У сваком случају, до тада има још неколико месеци, а за то време може свашта да се деси. И још једну ствар бих вас питао када говоримо о Републици Српској, колико је уопште у свим овим догађајима био умешан Београд и колики је уопште утицај Београда, најјаче, политички гледано, личности на овим просторима,

Изгубили поверење – Социјалистичка партија Републике Српске је под потпуним утицајем Београда

озбиљне велике суме новца.

И друго, кључни испит полаже та влада по питању Брчког. Ранији представници Републике Српске, односно главни међу њима, је поднео оставку у тој арбитражној комисији. Да се одреди нови треба да заседа арбитража о Брчком. А свако решење осим остатка Брчког у Републици Српској, ту ће владу озбиљно уздрмати, можда и оборити. То је оно што се налази пред том владом.

нели целу предизборну кампању Српске демократске странке, а они су нас максимално блокирали на државној телевизији Републике Српске.

Водитељ: Па, што сте то трпели?

Др Шешељ: Трпели смо у вишем неком националним интересу. Нисмо се руководили ускостраничким интересима, неким сопственим потребама. А у овом случају СДС тек треба да се привикава на улогу опозиционе политичке партије, а постоји висок степен мржње код Српског народног савеза и доста осветничког расположе-

дакле, Милошевића, а колико је примат у одређивању тога шта ће се дешавати у Републици Српској, па и у Босни, Међународне заједнице, односно Сједињених држава?

Др Шешељ: Милошевић и режим у Београду сигурно имају велики утицај на сва политичка збивања у Републици Српској, али не пресудан. И њихов утицај је данас мањи него што је био пре неколико година. Можда се сада повећава тај утицај формирањем нове владе. Јер, у тој новој влади партиципира и Социјалистичка партија. Али, мислим да је пресудан утицај западних сила, да је Република Српска под све већом њиховом контролом, и та контрола је већ толика да се представници великих сила директно мешају у све политичке процесе, чак у консултативне састанке шефова посланичких група.

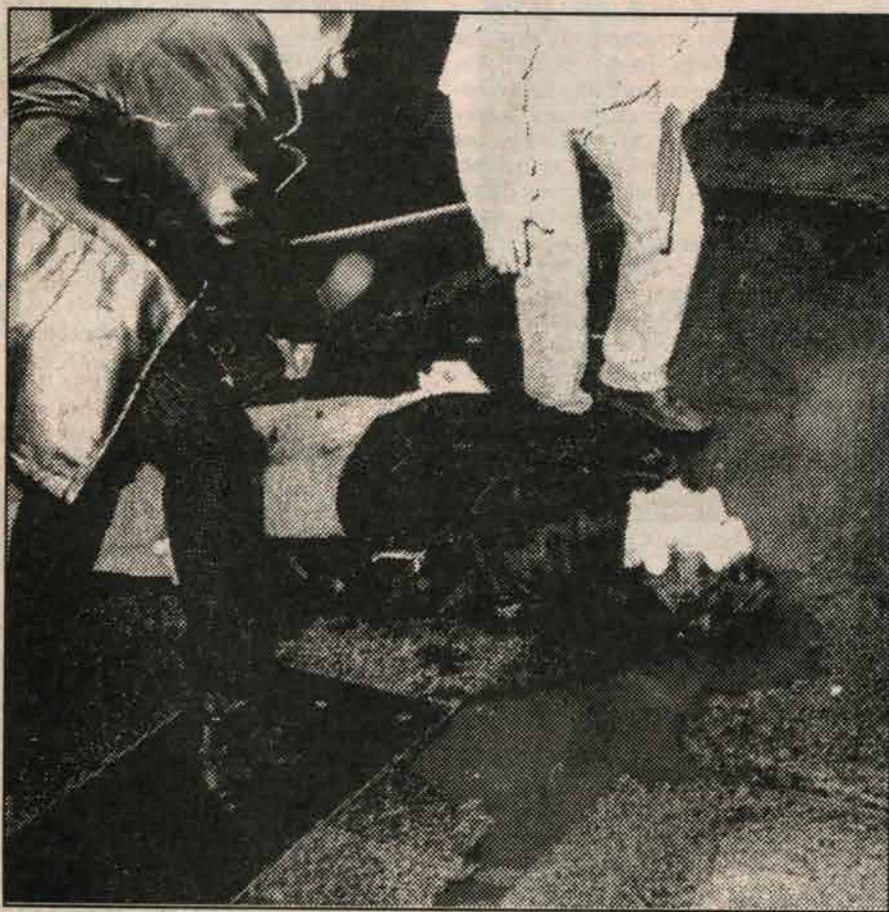
Инаугурација Мила Букановића

Водитељ: Шлагворт за целу ту тему, откуд ви на инаугурацији Букановића?

Др Шешељ: Позван сам на инаугурацију, то је један куртоазни позив, и знак добре воље од стране Мила Букановића и његове политичке партије, његовог крила Демократске партије социјалиста Црне Горе. А ми смо са своје стране узвратили једним гестом

добре воље. Ми смо на Цетиње ишли као политички противници, и то јасно ставили до знања и тамо на лицу места. И у свим изјавама на Цетињу које сам дао. Али, ми се залажемо и у Црној Гори за смањивање тензија међу политичким партијама. Ми сматрамо да би било трагично за српски народ да се наставе политички сукоби на улицама Подгорице и других црногорских градова. Да се пролива српска крв у међусобним обрачунима. Ми се у Црној Гори понашамо на исти начин на који смо се увек понашали и у Србији. Ако се сећате, кад год су биле критичне ситуације у Београду, кад год се српска крв проливала на београдским улицама, у жестоком сукобу између режима и неких опозиционих партија, ми смо увек били најтрезвенији, најразумнији, најсталоженији и увек смо на исти начин реаговали. Када су неке мирније околности ми смо онда најжешћи у вербалним нападима на режим у супротстављању својој политичкој конкуренцији итд.

На тај начин смо поступили и у Црној Гори и мислим да смо доста допринели да се смање тензије, да се смире страсти и да се политичка криза у Црној Гори решава кроз ванредне парламентарне политичке изборе. А ти избори су практично већ заказани за крај маја месеца, остаје само да се тај датум прецизира.

Из фототеке СПО и СПС – против проливања српске крви и на београдским и на подгоричким улицама

Поштовање правила пристојности

Водитељ: Мислите да сте самим присуством тамо допринели да се смање тензије, или сте имали неке разговоре са неким?

Др Шешељ: И самим присуством. Знате, то присуство је изазвало неку светску сензацију, рекао бих. А друго, имао сам три наступа на телевизији, на државној телевизији Црне Горе у Подгорици, онда на телевизији Блу Мун у Подгорици и телевизији Sky sat у Херцег Новом. И сва три наступа су била усмерена у том правцу. Ми нисмо ништа смањили од свог супротстављања актуелном режиму у Црној Гори, противљења том режиму, али смо упућивали на смиривање тензија и избегавање крвопролића.

Водитељ: Иза питања има једна констатација која гласи: лепо вас је било видети да сте аплаудирали Букановићу.

Др Шешељ: Ђинђић је ту направио неку шалу, засновану на измишљотини у јавности, како сам ја први аплаудирао и како сам први устао. Није тачно. Аплаудирао сам онолико колико нисам могао избећи због поштовања правила пристојности, знате. Оно што би се рекло, овлаш, поводом полагања заклетве, а у дворани сам устао онда када су већ сви устали. Било би онда инцидентно и скандалозно да сам само ја остао да седим. Дакле, понашао сам се баш у границама коју првила пристојности одређују у таквој ситуацији.

Булатовић ближа политичка опција

Водитељ: Учествовали су и ваши чланови, ако ништа друго оно на самим изборима за председника Црне Горе, ношене су слике Булатовића и ваше.

Др Шешељ: Ми смо подржали Момира Булатовића на изборима као председничког кандидата. Ми смо одустали од истицања свог кандидата да би побољшали шансе Момиру Булатовићу. Јер, у том расцепу између два крила некадашње Демократске партије социјалиста, ми смо се јасно определили за Момира Булатовића, јер сматрамо да нам је његова опција програмски ближа. Не да је програмски подударна. Опет су та два крила међусобно сличнија него што би неко од њих било слично нама. Али нам је ово ближе, јер то крило Момира Булатовића се залаже, у извесном смислу, за очување статус кво у уређењу савезне државе, и евентуално за јачање федералних елемената. А Букановићево крило је опет за статус кво и јачање неких конфедералних елемената кроз све то. А ми смо присталице унитарне и централизоване државе. Али, у овој варијанти нам је ипак осетно програм-

ски ближе крило Момира Булатовића. Ја сам то рекао и у све три емисије на црногорској телевизији. То и даље остаје тако, али са друге стране, ми не мислимо да треба порушити све мостове у неким политичким контактима и са Ђукановићевим крилом. И друго сматрамо да треба и најжешћи политички противници да међусобно разговарају. Дакле, да морају да избаци мржњу из политичког живота.

Финансијске мафије коло воде

Водитељ: Је ли Ђукановић криминалац?

Др Шешељ: Знате шта, природа режима и у Србији и у Црној Гори и у Републици Српској по том питању је отприлике иста. Ми имамо економију засновану на монополима, на увозно извозним дозволама, контингентима, имамо разгранате шверцерске канале, којима се заобилазе савезни државни прописи, имамо елиту моћи, државно финансијску мафију која контролише главне токове новца. Тако да те наше политичке процене остају исте и за ситуацију у Србији, и за ситуацију у Црној Гори, и за ситуацију у Републици Српској, само што ће реторика бити нешто умеренија него раније. На тај начин је наша реторика умеренија и у Републици Српској. Дакле, не гађамо у чело најтежим речима, најтежим изразима, али не одустајемо од критике суштине система, основних привредних категорија које су извитоперене и омогућавају криминализацију друштва.

Водитељ: Овде се бирачи прилично одређују опрема некоме у односу на то шта говори и како говори. Мислим не овде, иначе. Мислите ли да сада, због нешто помирљивијих тонова, па макар из разлога које сте и навели на почетку, неће доћи до неког колебања у бирачком телу Српске радикалне странке у Црној Гори. Иду избори.

СПС и СПО барометри за потезе радикала

Др Шешељ: Не. Ја мислим да је огroman број грађана у Црној Гори прихватио оберучке овакву нашу политичку позицију, овакав наш наступ. То се види кроз многе коментаре које смо имали прилике да чујемо, а мислим да је тај наш одлазак на Цетиње доста повољно примљен и у Србији. Да смо овде могли да чујемо само добре коментаре, осим директно из редова Социјалистичке партије и њиховог новопеченог коалиционог партнера Вука Драшковића. Али, то што су социјалисти тако жестоко реаговали кроз неке своје медије, кроз "Експрес политику", посебно кроз ову црвену "Борбу", и Вук Драшковић кроз емисију на Студију Б и на државној телевизији, то најбоље говори да смо ми

били сасвим у праву и да смо ми повукли прави потез. Не би се они толико жестили да смо направили погрешан потез. Смејали би се и пустили да сами носимо штетне последице таквог погрешног потеза. Када направимо добар потез они скоче као опарени, као да их је неко иглом подбо.

Водитељ: Мислите ли да је цела та ствар око избора у Црној Гори, мислим на оне председничке, завршена уопште и где ће се то и када завршити, с обзиром на оно што се сада дешава на релацији правосуђе савезне државе и правосуђе Црне Горе.

Др Шешељ: Ја мислим да та прича није завршена. Као што не може бити завршена ни прича око председничких избора у Србији. Али, сада се иде на парламентарне изборе у Црној Гори, ти парламентарни избори ће тек показати колико ко има реалне политичке снаге. Јер треба имати у виду чињеницу да су врло разнородне политичке групације подржале Мила Ђукановића на председничким изборима. Да су га подржале политичке партије муслимана, Шиптара, либерали, једно крило Народне странке итд. Код Булатовића је подршка била доста компактнија, осим Српске радикалне странке, ниједна друга озбиљна политичка партија га није подржала, осим његове. То говори да је његово крило Демократске партије социјалиста јаче од крила Мила Ђукановића, то је реална чињеница. Да то није реална чињеница, одавно би Демократска партија социјалиста Мила Ђукановића избацила из Народне скупштине посланике Булатовићевог крила, убацила своје људе и завршила тај посао. Њихова склоност ка оваквим компромисима говори да су они свесни реалне Булатовићеве снаге. Та Булатовићева снага је можда сада нешто мања после свега овога што се десило у Подгорици. Појавио се извештан страх у народу и народ не воли разарања на улицама, не воли сукобе, не воли пуцњаву, не воли тешка рањавања, не воли крвопролиће. То ниједан народ не воли, па ни наш народ. Али, Булатовић остаје јак политички фактор за ове изборе, а ми на парламентарне изборе излазимо самостално. Када смо подржали Момира Булатовића, подржали смо га једнократно за те председничке изборе, а нисмо постали његови политички следбеници. Пошто сада идемо сами на парламентарне изборе, водимо самостално и своју политику.

Грешке Божидара Бојовића

Водитељ: Добро, али пошто кажете да је његова политичка опција ближа вама него Ђукановићева, из тога би се, можда, у главама ваших бирача родило логично размишљање да бисте на тим изборима некако могли да будете, или после њих, у зависности од тога ко добије, некакав партнер Булатовићу пре него некоме другом.

Др Шешељ: Видите, прво, ми идемо сами на изборе. А после избора ћемо видети колико ко има посланика, колику ко има снагу. Ми смо и у Србији увек били против предизборних коалиција, ми смо и овде увек ишли сами на изборе. А овде смо подржавали Булатовића до председничких избора, имали смо критичке примедбе на сам ток председничких избора и сада идемо на ванредне парламентарне изборе, сада идемо сами. Булатовић плива сам, ми пливамо сами, па колико ко успе. Ако ми идемо даље, подржавамо Булатовића и прикључујемо се његовим активностима, не можемо да се прикључујемо оним његовим активностима које нису у складу са нашим политичким методама. Не можемо ми у Црној Гори да радимо нешто што не радимо у Србији и што не радимо у Републици Српској. Што нисмо спремни да радимо у Београду нећемо ни у Подгорици. И друго, знате, Народна странка Божидара Бојовића сада жестоко греша, они су се превише приближили Булатовићу. Када је требало да га подрже као председничког кандидата, нису га подржали. Имали су свог кандидата Новицу Станића, и можда је то био разлог што Булатовић није ни изабран, јер је дошло до осипања гласова. Булатовић би можда победио у првом кругу да није било кандидатуре Новице Станића. Врло је тесан био однос између броја гласова Булатовића и Ђукановића. Булатовић умало да добије више од 50%. А они се сада, када треба сами да иду на парламентарне изборе, упињу из петних жила да подрже Булатовића. Они ће онда остати без посланика, ако из Булатовић не стави на своју листу шта они могу да очекују од тих парламентарних избора. А ми не можемо дозволити да нас сада чињеница што нам је Булатовић програмски ближи од Ђукановића, натера да изгубимо страначки идентитет. Ми морамо, пре свега, свој страначки идентитет сачувати, јер без тога нема никаквих изборних резултата.

Кратки конвенционални сусрети

Водитељ: Јесте ли имали некакви контаката ван онога што је било официјелно на самој инаугурацији са Ђукановићем или неким из његовог ДПС-а?

Др Шешељ: Са Ђукановићем су била само два кратка сусрета и углавном је то била размена неколико куртоазних конвенционалних реченица и ништа више. Мало сам више разговарао са Светозаром Маровићем. И у непосредном контакту и два три пута телефоном. Био сам спреман да се састанем и са Момиром Булатовићем чак сам рекао Срђи Божовићу, председнику Већа републике и једној од кључних личности Булатовићевог крила ДПС-а, међутим, Булатовић је вероватно био у великим проблемима и тешкоћама непосредно после оних де

монстрација у Подгорици, па до тог сусрета није дошло. Ја не искључујем могућност да ће у будућности да се деси такав сусрет.

Шиканирања српских радикала

Водитељ: Ако није нека превелика тајна, о чему сте разговарали са Маровићем? Да ли вам је било нуђено нешто, можда чак и улазак у ову прелазну владу?

Др Шешел: Не, наша странка је својремено избачена из Народне скупштине Црне Горе на један бруталан начин, отето нам је свих осам посланичких мандата, праву смо голготу преживели у Црној Гори. Тамо се режим много жешће са нама обрачунавао него у Србији. Наш бивши председник за Црну Гору је чак пет месеци провео у затвору због речи изговорених у Народној скупштини.

Водитељ: Ахим Вишњић?

Др Шешел: Ја сам протеран са својом породицом и најближим сарадницима 1994. године из Црне Горе, два пута ми је званично забрањиван улазак у Црну Гору актом министарства унутрашњих послова, иако је то било и противуставно и противзаконито. Ми нисмо спремни да улазимо у такву неку комбинацију. То што смо ми сада били у Црној Гори не значи да смо заборавили оно што се раније дешавало. Ми ништа не заборављамо све памтимо, стичемо и нека политичка искуства али нисмо злопамтила. Дакле, нисмо осветољубиви као политичари. Не дозвољавамо никада да емоције надвладају неко политичко размишљање и креирање политичке концепције. Ми се руководимо разумом, руководимо се политичким интересима, руководимо се неким рационалним програмским циљевима. А не истеривањем мака на конач и шта је ко мени некада рекао, шта је мени неко урадио е сада ћу ја њему да узвратим. Људи који се тако понашају у политици никада не успевају.

Без коментара

Водитељ: А да ли вам је Маровић нешто нудио, било какву другу врсту сарадње?

Др Шешел: Не, нити је било такве понуде, нити смо ми тако нешто тражили, нити смо очекивали. Ми смо, једноставно, разматрали у тим разговорима те политичке прилике и ништа више. А ви знате да часни људи никада не коментаришу детаље тих својих међусобних разговора.

Водитељ: Добро, не тражим ја никакве детаље, мислио сам само можда има нешто што би страшно занимало људе.

Др Шешел: Нема ништа што би било нарочито значајно у том погледу, дакле, никакве политичке погодбе нису прављене. Ако вас то интересује.

Сигнали коректног понашања

Водитељ: Да, да на то сам и мислио. Просто зато што бих ја лично, ако је ово уопште место и време да тако нешто кажем, очекивао да Ђукановићево крило ДПС-а или Ђукановићевог ДПС, или назовимо то како хоћемо, у управо описаној ситуацији, дакле, када је јасно да према изборима за председника Црне Горе Булатовић очито има већу наклоност ранијег бирач-

гнал вама, односно Српској радикалној странци у Црној Гори.

Др Шешел: То је сигнал једног коректнијег понашања у будућности и ништа више. Знате, ми нисмо странка која се тако лако може полакомити на неке понуде за улазак у владу. Нама је нуђено да уђемо у владу Црне Горе још после избора 1992. године. Све друге опозиционе странке су тада ушле у владу ми нисмо хтели. Ми смо једно време били једина опозициона стран-

Иста природа режима у Србији, Црној Гори и Републици Српској – финансијска мафија контролише главне токове новца

ког тела Демократске партије социјалиста, понуди сваком ко уопште делује на том политичком простору некакву сарадњу после избора. Па сам мислио да можда то што вам је тамо поклоњена прилична пажња, односно вашем боравку у Црној Гори, то што сте били на те три телевизије које сте поменули, може да буде некакав си-

ка у Црној Гори. Ако се сећате, у владу су ушли либерали, народњаци и социјалдемократе. Па су их онда напустили после годину-две дана, не могу сада тачно да се сетим колико је трајала та велика коалиција. Ми у Влади Србије нисмо хтели да уђемо са социјалистима ни онда када смо били у најбољим односима са Слободаном Ми-

лошевићем. Јер смо реално проценили да у тој влади, то је била влада Николе Шаиновића формирана почетком 1993. године, не би могли пресудно да утичемо на економску политику и решавање социјалних проблема. Овог пута смо били спремни да уђемо у владу Републике Србије под условом да то буде концентрациона влада националног јединства састављена од четири највеће парламентарне политичке партије, како би та влада имала унутрашњу равнотежу. Како не би леви блок могао да нас прегласава, а како Српски покрет обнове не би могао да нас уцењује да запошљавамо сада рођаке, пријатеље на министарским функцијама, да им дајемо шаком и капом разне привилегије, што је очигле-

дно њихов основни интерес у бављењу политиком. У Црној Гори не искључујемо унапред могућност, после ових избора, ако ниједна странка не буде имала већину, уласка у неку комбинацију. Али, наравно, само у програмску коалицију која би пред собом имала јасне циљеве, дакле, нисмо склони било каквим политичким трговинама. Бежимо од политичке трговине као од куге.

Додирне тачке у економској и социјалној сфери

Водитељ: Где би могле да буду те додирне програмске тачке између ваше странке, Либералног савеза, хипо-

тетички говорећи наравно, Ђукановићевог крила ДПС-а и народњака?

Др Шешел: Само у економској и социјалној сфери. Али она је пресудна знате, ако се у једном мандатном периоду реше ти кључни проблеми, онда је то много. Ми смо странка која се залаже за либералну капиталистичку привреду, приватну иницијативу, слободну конкуренцију, за промишљену социјалну политику, и ту би вероватно могао да се нађе заједнички језик. Немамо ми много додирних тачака ни са евентуалним политичким партнерима у Србији. Могли би можда да се договоримо у економској и социјалној сфери.

Водитељ: Даље, многа питања су остала нерешена, ако говоримо сада о Црној Гори, а касније о Србији. Једно од њих је и однос према савезној држави. Ви сте за унитарну Југославију, Ђукановић пак није. То је опште позната ствар, и малопре сте ви сами рекли. Како онда то може да функционише?

Др Шешел: Ми заступамо наш став, он заступа свој став.

Водитељ: И шта је онда став владе на крају?

Др Шешел: Став је оно што већина усвоји. Не можемо ми на силу извршити централизацију и унификацију Југославије. Ми сматрамо да и државни назив треба мењати само Србија или Велика Србија. Ми сматрамо да цели српски народ, све српске земље, треба да буду једна држава са једним председником републике, једном владом, једном народном скупштином, једном војском и једном полицијом. То је наш крајњи циљ, а ми смо свесни да тај циљ не можемо преко ноћи реализовати. Да је дуг пут до тог циља. Да треба да освојимо убедљиву парламентарну већину да бисмо то провели. Док то не освојимо ми се оријентишемо према ономе што води ка том циљу. Дакле, ако јачање савезне државе иде у правцу реализације тог нашег коначног циља, ми онда подржавамо све што заиста води јачању савезне државе.

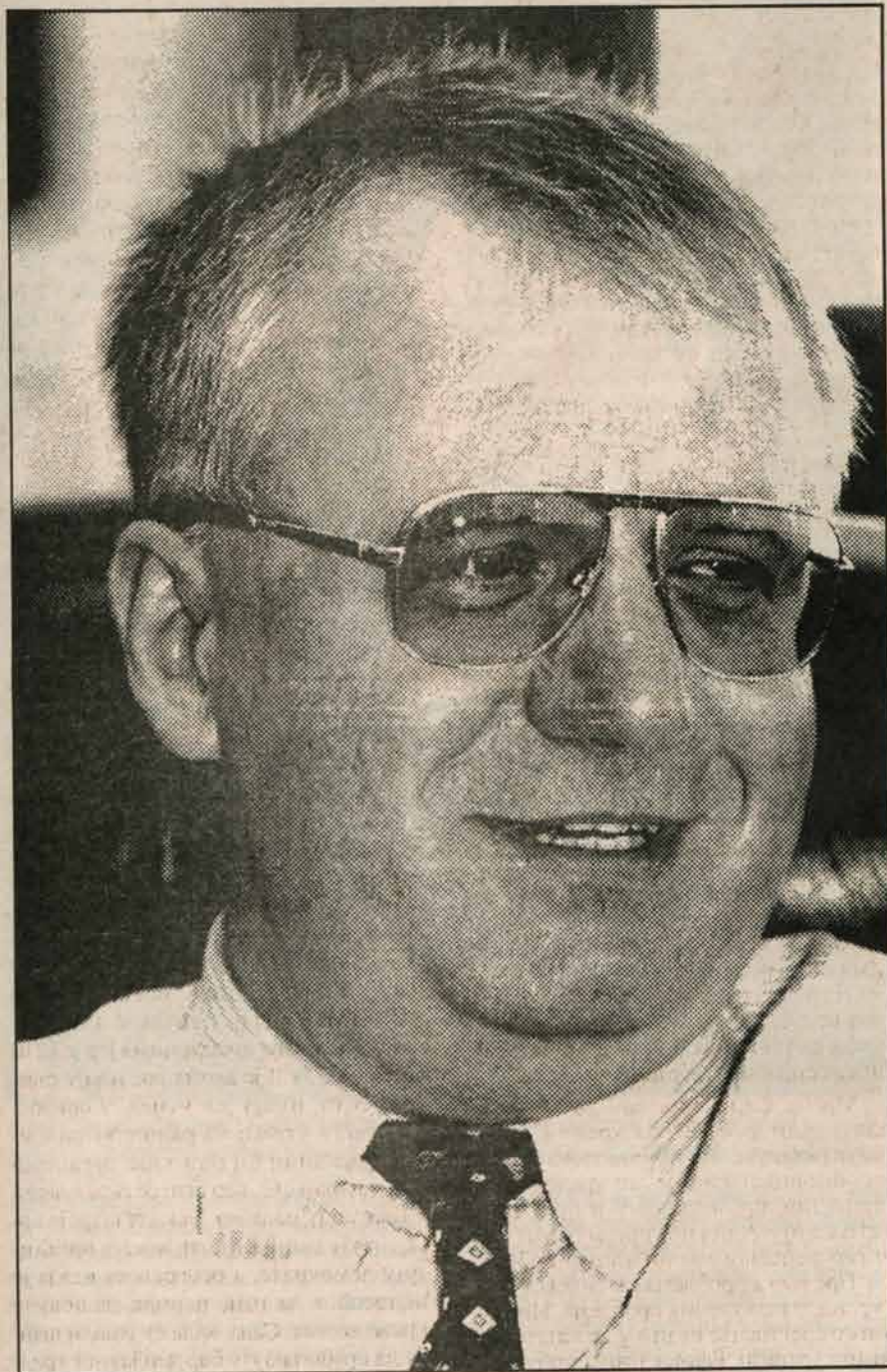
Милутиновић без политичког ауторитета

Водитељ: Мало пре сте започели и ту тему, конституисање владе Србије, јесу ли за вас дефинитивно завршени разговори о томе?

Др Шешел: Ми нисмо ни учествовали у тим разговорима, нити је разговора озбиљних и било.

Водитељ: Када то кажем, мислим пре свега...

Др Шешел: Ми смо одмах после парламентарних избора нудили формирање концентрационе владе националног јединства и упутили смо званичан позив Социјалистичкој партији Србије, Српском покрету обнове и Југословенској левици да отпочнемо

Кратки сусрети – са Ђукановићем разменио неколико конвенционалних реченица

међустраничне разговоре. Социјалисти су ћутали, никада нису одговорили, ЈУЛ је онако куртоазно одговорио да начелно прихвата, али никада после више није дошло ни до каквог контакта. А Српски покрет обнове нас је обасуо дрвљем и камењем. Те онакви смо, те овакви смо, те фашисти, нема шта за нас нису рекли, посебно кроз уста Вука Драшковића. Ми знамо да се месецима већ одржавају контакти између социјалиста и Српског покрета обнове, да то иде у правцу формирања нове владе. Видели сте да је Драшковић недавно, пре неколико дана, експлиците рекао да са социјалистима може у владу, а са радикалима не може никако. А ми нисмо склопили са социјалистима да идемо без Српског покрета обнове, јер би се ми нашли у небраном гроњу. Нама није интерес да се дочепамо неке виле на Дедињу, на Сењаку, у Кошутњаку. Да попунимо своје рачуне у иностранству или да се дочепамо неких других привилегија, као руководство Српског покрета обнове. А због тога смо онда свесни свих опасности уласка са социјалистима у владу где би били мањински партнер, где би социјалисти комотно могли да надгласавају. Зато не желимо у то да уђемо.

Ови разговори који су вођени код Милана Милутиновића, углавном су били овако, про форме, куртоазне природе. Јер, ви знате добро, нити Милан Милутиновић има реалне политичке моћи да предводи тај процес преговарања, нити му је политички ауторитет довољно висок да може бити неки адекватан партнер у тим преговорима. Али, у сваком случају, као странка легалитета и легитимитета институција, ми смо одлучили после, морам признати дужег разговора у председничком колегијуму, после дужих консултација, да наши представници ипак учествују у тим разговорама. Да и на тај начин покажемо да смо странка добре воље, што не значи да престајемо да оспоравамо легалност избора Милана Милутиновића на ту функцију. Ми настављамо да то оспоравамо.

Данас је Вук пропао и смешан човек

Водитељ: А са каквим изгледима да их оспорите?

Др Шешел: Е, па то што реално за сада немамо неких великих изгледа да их дефинитивно оспоримо, говори у каквом се стању налази наша држава, потогово правосудне институције. Нажалост, ми смо земља без правосуђа, ми смо земља без судова. Ми немамо ни општинске, ни окружне, ни врховне, ни савезне, ми немамо ни уставне судове. Оне институције које код нас глуме да су судови, заправо су пројекат пропагандног апарата владајуће партије.

Водитељ: Да пређемо и на неко од питања. Како се осећате када причате

са Драшковићем, а онако вас је изврело у дуелу на РТС-у?

Др Шешел: Знате шта, ја прво не могу Драшковића да мрзим, а на крају крајева ја не могу на њега да се много ни наљутим. Ја Драшковића познајем из неког другог времена, када је Драшковић био истакнути српски националиста. Када смо били веома блиски пријатељи. Када смо скоро исто мислили о свим политичким и националним темама. И када се каже Вук Драшковић, ја увек помислим на Вука Драшковића из оног времена. Данас је Вук Драшковић пропао, смешан човек. Он сада даје неке изјаве како смо ми разговарали о свим озбиљним темама на Цетињу, то није истина.

Водитељ: Управо имам питање о чему сте са кумом онако лепо разговарали?

Др Шешел: Ми ни о чему озбиљном нисмо разговарали. Ми смо се само шалили, а морам вам рећи, ту су ми сведоци Зоран Ђинђић и Весна Пешић, и многи други, на самој тој вечери, Драшковић је био предмет спрдње и подругивања. Мислим да је ретко ко више спреман са Драшковићем озбиљно да разговара. Али, ја Драшковића не мрзим. Ја никада нећу избежавати да са њим разговарам. Али то су опет ти разговори који су у основи шаливе природе. Нема с њим о чему озбиљном да се разговара, нажалост.

Црвено светло за СПС владу

Водитељ: Огроман број грађана Србије указује поверење радикалима, па зашто сада и ако не добијете место премијера, не учествујете у влади?

Др Шешел: Ми се бојимо да уђемо у владу као мањински партнер, јер би нас социјалисти увек прегласавали. Ми не бисмо могли да утичемо на доношење одлука, а сносили би одговорност за све погрешне одлуке владе. Због тога нисмо спремни на тако нешто. Знате, да уђемо у владу, рећемо, ако леви блок заједно има 110 посланичких мандата, ми 82, то значи да би социјалисти имали три петине министарских места а ми две петине. Увек би на седници владе могли комотно да нас прегласају социјалисти са ЈУЛ-ом. Ми не би могли, практично, да се изборимо ни за једну одлуку са којом се они не слажу. А за све одлуке, које би влада са таквом већином донела, и ми би сносили одговорност.

Ми би били спремни да се уђе у владу, али да се одмах крене у темељите реформе. Не прихватамо овакав начин приватизације, ми тражимо рационалну, промишљену и брзу приватизацију. Али кроз продају. Ми тражимо решавање социјалних проблема. Пре свега проблема пензијског осигурања, здравствених проблема. Ми тражимо сређивање стања у државној администрацији. Ефикаснију борбу против криминала. То може само једна енергична влада, чији чланови нису

компромитовани неким конкретним радњама које су условиле садашње негативно стање. Садашње лоше стање у држави.

Водитељ: Сада сте изразили сумњу у опште намере Српског покрета обнове, односно њихових мотива да уђу у ту владу, а и сами сте их позивали у ту једну концентрациону владу.

Позив на консултације за формирању Владе

Др Шешел: Позивали смо да четири странке формирају владу. То је била најповољнија варијанта. Социјалисти и ЈУЛ имају 110 мандата, имали би мање од пола министара у влади, а ми и СПО имамо 127 мандата, имали би више од половине министара у влади. Е, сада социјалисти не могу да нам наметну своју вољу кроз гласање, СПО не може да нас уцењује. Кад год СПО уцењује да свастика тога и тога треба да буде помоћник министра, да зет тога и тога треба да буде директор неке моћне државне фирме итд, ми увек имамо могућност са левицом да то сузбијемо. Ам са друге стране, када левица покушава да наметне неке своје идеолошке одлуке, имамо СПО на својој страни да парирамо. Ми, радикали, веома успешно бисмо у томе свему лавирали, не бисмо дозволили да влада улази у корупцију, у разноразне шпекулације, да се размеће привилегијама капом и шаком, као што је до сада често била пракса, а могли би нешто ефикасно да уралимо да се поправи стање у држави. То је дакле, у датим околностима, за нас можда најбоља варијанта. И из још једног разлога, што би та влада била умерен, лаган пренос власти. Рећемо, да је Српски покрет обнове сада једна озбиљно организована странка, да није бременита тим својим унутрашњим противречностима, склоностима корупцији, непотизму, криминалу итд радикали и СПО имају 127 посланика, могли би сами формирати владу, али би та влада била у страшним проблемима јер је СПС веома јак, ЈУЛ је веома јак, имају савезну власт, имају јак утицај у привреди, имају утицај на радничке синдикате, правили би нам хаос, организовали штрајкове, као што се сада дешава у Београду рећемо. Некада штрајк организују социјалисти, некада организују демократе, а београдска влада је неспособна да томе парира, да повуче праве потезе. Сада, када су имали шансу да приватизују бар део јавног градског превоза, они ту шансу нису искористили, итд.

Резиденција Вука Драшковића – радикалима није циљ да се докопају неке виле на Дедињу, Сењаку или Кошутњаку

Муфтија на улици

Водитељ: Да ли бисте их ви подржали у томе?

Др Шешел: У приватизацији?

Водитељ: Да.

Др Шешел: Како да не. Само да то буде паметна, промишљена приватизација, а не нека опет лоповска уз крађе, проневере, монополски положај у одређивању тих линија градског саобраћаја. Јер они су већ имали списак неких својих приватних фирми којима би дали најпривлачније линије у градском превозу. А онај ко нема везу у градској влади да вози на неким приградским линијама где је зарада мања, а где су трошкови већи. Знате, то је проблем када људи који немају основни морални кредибилитет дођу у ситуацију да решавају ове проблеме, они гледају да у свакој ситуацији своје цеве напуне. Шта они сада раде у општинама где владају у Београду. Иду, истерују сиротињу из општинских станова и те станове деле својим страначким функционерима или људима од поверења, или онима који су их на неки начин потплатили. А ми у Земуну нисмо. Ми смо у Земуну затекли 350 општинских станова заузетих, у њима су људи незаконито становали. Ми смо свима легализовали право на коришћење општинског стана и омогућили да тај стан откупе. Само смо утврђивали да немају случајно на неком другом месту још неки стан. Ми смо сиротињи дали могућност да дође до крова над главом. Они људе из-

бацују, ево избацивали су, сетите се, писала је штампа о тој афери, у општини Стари град избацивали су једну породицу која је 20 година са малом децом живела у том стану, стан остао од неке бабе, дакле, није без икаквог основа, избацивали су ту породицу да би градски јавни правобранилац, Сеад Спаховић, уселио у тај стан. Тога код нас нема. Или шта сада раде на Врачару, избацију Муфтију. Поглавара исламске верске заједнице у Београду избацују из резиденције коју та исламска верска заједница користи 30 година, од 1967. године. Скандалозно знате. Само та јагма. Које су наменили тај стан? Председнику Трећег општинског суда. Опет сада неке међусобне комбинације какву је он услугу направио тој локалној власти на Врачару да би она њему додељивала тај стан. Нама, рецимо, у Земуну не пада на памет ни једном судији Четвртог општинског суда да дамо стан. Ми смо дубоко незадовољни радом Четвртог општинског суда, зато што смо незадовољни радом свих судова у Србији.

Помоћ угроженим категоријама

Водитељ: А да сте задовољни радом?

Др Шешел: Да смо задовољни радом, тражили би могућности да се поправи њихов социјални положај, дакле, с времена на време да се изврши број станова, или плацева за индивидуалну стамбену изградњу додели. Про-

шле године неколико полипајаца је добило станове, али смо доделили одређен број бесплатних плацева, око 200 плацева смо доделили. Прво деца палих бораца, ратним војним инвалидима, па онда извршан број здравственим радницима, просветним радницима, полицајцима, свештеницима и општинским чиновницима. То је био један наступ где општинска власт објективизује неке реалне социјалне проблеме, проблеме друштвених структура и покушава потпомоћи њихово решавање.

Код нас судија није било у тој варијанти, јер је стање у судовима катастрофално.

Четничтво је у српској традицији

Водитељ: Има доста питања, па предложим да пређемо на њих. Како вас није стид да идете по Црној Гори и хушкате народ?

Др Шешел: Ја не знам где сам то хушкао народ. Ја никада никога ни на шта не хушкам.

Водитељ: Како би као четнички војвода могли да сарађујете са комунистичко социјалистичком партијом Милошевића?

Др Шешел: Ја нисам човек са идеолошким предрасудама. Руководим се увек интересима народа и државе, интересима своје политичке партије. Управо та чињеница да ми радикали никада нисмо много придавали на идео-

лошке предрасуде довела је до ситуације у којој смо спречили обнављање грађанског рата у Србији. Када су тензије биле највеће, нашим смиреним и сталоженим односом ми смо допринели њиховом смањивању. Друго, и када смо обнављали четнички покрет, ми га нисмо обнављали да би поново изазвали грађански рат у Србији, него да би бранили српске земље. Ми смо поносни на то. Четништво нема неку идеолошку конотацију, четништво је у српској традицији увек било борба за слободу. У четницима, од њиховог постанка до данас, увек је било припадника различитих политичких партија, радикали су формирали први четнички покрет. Назив четник је уведен почетком овог века да би се наши герилци, борци за слободу у Македонији по називу разликовали од бугарских комита. Раније су се и српски и бугарски добровољци називали комитама. Тако су често и међусобно ратовали. А онда је српска влада, радикалска влада, донела одлуку да се тај назив промени у четник.

Добровољци на ратишту

Гледалац: Ко је финансирао и наоружавао вас и радикале у Вуковару када сте вршили смотру, а преносио РТС? Како можете платити ту исту телевизију?

Др Шешел: То је нека будала недавно изјавила у извесним медијима да сам вршио смотру у Вуковару. У Вуковару нисам вршио никакву смотру. И друго, нико нас ни зашта није финансирао, никада никакве паре ни од кога нисмо добијали, ми смо окупљали добровољце и те добровољце упућивали под команду Југословенске народне армије и територијалне одбране и касније српске војске Републике Српске и српске војске Републике Српске Крајине. А ја сам обилазио борце на многим борбеним линијама, па и на вуковарском ратишту, често у току тог рата који је вођен.

До претпоследњег даха

Водитељ: Господине Шешел, јесте ли ви стварно искрено веровали да тадашњи председник Србије мисли озбиљно то што прича, када су у питању Срби преко Дрине и Дунава?

Др Шешел: Ја сам и данас убеђен да је он мислио озбиљно. Само није имао довољно даха да ту борбу доведе до краја. Онда, у једном тренутку се уплашио притисака Американаца, притисака западних сила, њихових учена. А и није имао довољно снаге да среди стање овде у држави, у Београду. Да среди стање у војсци, да земљу оспособи за та искушња која су наилазила.

Режим није имао јасну концепцију

Водитељ: Дакле, вама делује озбиљно неко ко креће у рат а тврди да не иде тамо, и неко ко то ради са армијом која се распада и за коју се не зна тачно чија је уопште, ко је води, ко све командује у њој?

Др Шешел: Такви ратови се најчешће и дешавају у ситуацијама које су нам најнеповољније. Знате, у идеалној ситуацији, када вам све добро функционише у држави, нико вас и не напада, нико вас и не угрожава. Угрожавају вас увек онда када сте најслабији и када сте у кризи. Ми смо били у једној жестокој кризи када је дошло до распада Југославије, а наши непријатељи су се на време за то припремали. И велике силе су биле на страни наших непријатеља. А режим у Београду није имао јасну концепцију. Он је знао који је циљ али није имао јасну концепцију и нису му биле добре процене. Режим у Београду је мислио, ако се жестоко удари у Источној Славонији, да ће Хрвати одустати од отцепљења. Режим у Београду је мислио да треба да попусти западним силама. Режим у Београду је мислио да треба да дозволи Хансу ван Дебруку да присуствује седници Председништва Југославије, да он води заправо главну реч на тој седници. Ми то никада не бисмо дозволили. Режим у Београду је на сваки захтев западних сила да се обуставе операције и код Дубровника, и код Задра и код Шибеника, и код Карловца, и код Осиека попустио тим притисцима. А ми се не би освртали, ми би гледали да за 15-20 дана то све завршимо, па да онда разговарамо из других позиција. А ми смо имали неких 18 операција које су заустављене из Београда, 18 крупних операција које су заустављене онда када су биле пред реализацијом. Сетите се, најпоразније је на војску деловала та стратегија крени-стани. Имали смо Дубровник на дохват руке. Дубровник је већ био спреман за предају, Задар је већ био спреман за предају, Карловац такође, Осиек. Осиек је могао бити заузет за 3 сата када је пао Вуковар. А онда смо имали неспособне генерале на челу армије, видите шта се дешавало у вуковарској операцији. Тада је Живота Панић био командант Београдске армијске области и, једноставно, није знао како да води вуковарску операцију. Он је кренуо тенковима, артиљеријом. Артиљерија разара грађевине и убија цивиле, углавном, а није у стању да скрши отпор добро брањеног града. Неколико хиљада Хрвата је деловало у тим нападима. И тек када се кренуло са специјалним јединицама у борбу, улица по улица, онда је Вуковар пао. Тенковима је требало пробити целу Славонију, заокружити градове и наставити даље до Вировитице. А онда, град по град пада. Како је пао Илок. Илок је пао на примеру Вуковара, без борбе скоро без испалењеног

метка. Тако би пали многи градови када ви кренете са тенковским јединицама и када заузмете огроман простор.

Теревенке Животе Панића

Водитељ: Добро, ко је онда кочио, мора да је постојала нека политичка одлука да се ради тако крени-стани, крени-стани, нису могли само генерали да буду криви и то што нису заузети...

Др Шешел: Није функционисало Председништво Југославије, није функционисало како треба. У њему нису били људи неких даљих визија, способних да промисле о последицама својих конкретних поступака, да планирају више поступака унапред, као у шаху више потеза унапред требало је планирати. То они нису били у стању, њих су догађаји затицали. Они су се равнали према догађајима, уместо да они креирају догађаје. Друго, Живота Панић је скоро све време вуковарске операције провео у Карађорђеву, он сваки дан у лов. Сваки дан гости, теревенке тамо приређује, а војска ратује у Вуковару. И знате, најзгодније онда, оним нижим официрима, распали из артиљерије, дани пролази артиљерија туче, муниција се расипа, Вуковар се руши, огромно богатство се руши на тај начин, а ефекти слаби. Неколико месеци је трајала вуковарска операција. После је хрватска војска потпуно евакуисала Осиек. Али, онда је дошла наредба из Београда – не улази у Осиек. Знате, када сте у рату, онда вам циљ мора бити да уништите противника, а не да циље-миле, па мало овако, мало онако. Време је радило за Хрвате.

Изгубљена битка, а не рат

Водитељ: Добро, што сте све то онда подржавали? Што сте уопште у свему томе учествовали ако је било тако како кажете?

Др Шешел: Знате шта, не могу ја сада као грађанин Србије, као Србин, не могу сада рећи – е, не свиђа ми се начин на који се води овај рат, па нећу да учествујем.

Водитељ: А јесте ли могли да утицете да се другачије води?

Др Шешел: Нисам могао да утичем, јер смо били тада мала опозициона странка, са само једним послаником у Народној скупштини. Једноставно нисмо имали реалне политичке моћи. Шта ја могу сада када нам народ није раније указао поверење, када раније нисмо дошли на власт па да ми држимо те полуге моћи и утицаја у тренуку када дође до распада Југославије. Историја се поиграла са нашим судбином и сада имамо овакве негативне последице какве имамо. Али, нада нас не сме напуштати и морамо гледати како да спасемо оно што сада имамо у својим рукама од српских територија. Да обно-

вимо економију, решимо социјалне проблеме, да ојачамо, да се спремамо за нова историјска искуства.

Водитељ: Али смо зато оно што смо имали изгубили. Дobar део тога, мислим на Крајину.

Др Шешел: Изгубили смо много. Али ја мислим да нисмо изгубили дефинитивно. Када бих мислио да смо то изгубили дефинитивно, ја бих овог тренутка престао да се бавим политиком.

Обећање, Вуку радовање

Водитељ: Вратимо се питањима, према бих волео да још о томе причамо, али биће прилике. Шта ће добити Вук Драшковић – место министра иностраних послова или премијера Србије?

Др Шешел: Била је комбинација, негде у септембру, октобру, новембру, да Вук Драшковић постане савезни министар иностраних послова. Та комбинација је била у оптицају и у време кандидовања Милана Милутиновића за председника Републике. Тада је са Драшковићем било договорено да он потпомогне избор Милана Милутиновића за председника Републике, Драшковић се максимално трудио. Чак на тај начин да је себе уништавао кроз ту акцију да се помогне Милану Милутиновићу. Али, Драшковић је кроз то све веома ослабљен. Он је ослабљен учешћем у другом изборном турнусу, падом броја гласова и социјалисти му више не дају то место. Не верујем да ће му дати да буде савезни министар иностраних послова. А чисто сумњам да ће му дати да буде председник Републичке владе. Мислим да ће се ићи ипак пропорционално, број министара број посланичких мандата које има Српски покрет обнове у скупштини Србије, што значи да би Српски покрет обнове имао мање од једне трећине министара, 45 од 110, то вам је негде можда 2/7.

Изборни фалсификати

Водитељ: Још пред ове септембарске изборе ви сте најављивали да ћете се потрудити да Српска радикална странка на политичкој сцени Србије игра једну улогу која значи смиривање, заправо да се те тензије које постоје мало смире и да ћете се трудити свим силама.

Др Шешел: Ми тако и делујемо. Многи су се питали што нисмо изашли на улице после оних очигледно фалсификованих избора. А ми нисмо за ту варијанту. Ми спремамо специјална издања "Велике Србије", већ су два издања изашла, треће је у припреми, где доказујемо да су избори фалсификовани. Имамо конкретне чињенице. Имамо неспорне чињенице на Косову и Метохији за 280.000 гласова. Прочене се крећу до 800.000 фалсификованих гласова на тим изборима. Ми ћемо тим

чињеницама да житошемо ове изборе.

Водитељ: То су врло крупне ствари, зашто нисте пробали тако један ванинституционалан притисак?

Др Шешел: Зато што нећемо да дође опет до тих уличних нередних дођа до крвопролића. Сматрамо да ниједна политичка функција није вредна проливања српске крви у међусобним обрачунама.

А и ово је велики ударац за режим, све ово што се десило. Није режим учвршћен овим фалсификатима него ослабљен. И то ће наредни месеци тек показати. Нема човека у Србији...

Водитељ: На које месеце мислите?

Др Шешел: Наредни месеци, ова година која је пред нама. Нема човека у Србији који није свестан да су ови избори фалсификовани, хоћете ли се сложити са мном у тој тврдњи? Јесте ли среди некога ко мисли...

Водитељ: Није на мени да се свађам са вама, али с обзиром на сва искуства и на све оно што је презентирано...

Др Шешел: Нема човека који није свестан тога.

Водитељ: Да.

Др Шешел: И то је ослабило режим. Режим је и даље изгубио на свом угледу, на моралном кредибилитету, ауторитету итд. У једном тренутку тај режим пуца.

Пуцају шавови СПС-а

Водитељ: Добро. Чиме мислите да ће се то измерити?

Др Шешел: То ће се измерити неким следећим изборима. То ће се измерити односима у самој владајућој коалицији. То ће се измерити самим односима у Социјалистичкој партији. И тамо има много немира и неспокојства јер је очигледно када је Зоран Лилић био кандидат за председника Републике, да избори нису фалсификовани, бар не у тој мери. Да се нису трудили да их тако фалсификују, дакле, препустили су Лилића својој судбини. Вољи народа. А у другом случају, када је реч о Милану Милутиновићу, из петних жила су се трудили да фалсификатима намакну његову победу. И одмах постоји крило у СПС-у које би радије видело Лилића на том месту, па је кивно на ово друго крило што се није на исти начин понашало. Постоје људи који осуђују било какав облик фалсификовања. И у СПС-у има часних и поштених људи. То никада не треба заборавити, којима се гади све ово што се дешавало у другом изборном турнусу. И све то изазива и унутрашњу кризну ситуацију. Немојте искључивати могућност да се и Социјалистичка партија поцепа по оном образцу по коме се понепао ДПС Црне Горе или Српска демократска странка Републике Српске.

Водитељ: Колико је то реално опште?

Др Шешел: Све је у политици реално.

Водитељ: Добро, то је начелан одговор, мене занима заиста колико је то реално по вашим оценама?

Др Шешел: Добро, ја вам кажем, видите да постоје тензије између Југословенске левнице и Социјалистичке партије Србије. Видите шта се дешава у Мајданпеку. Сви одборници...

Водитељ: Те тензије постоје већ дуго, па се ништа не дешава.

Др Шешел: Чекајте, у једном тренутку мора нешто да се деси. Знате, када тензије постоје, противречности се нагомилavaju и у једном тренутку те противречности морају довести до извесног резултата. Каквог? Видећемо.

Водитељ: Добро.

Др Шешел: Ми желимо наравно да се то што пре деси, али не можете сада неки историјски процес на вештачки начин поспешивати. Можете али насиљем, а ми насиље нећемо. Дакле, желимо да се тај историјски процес убрза колико се може убрзати једном конкретном политичком акцијом, без насиља без крвопролића.

Ђинђић ситна риба

Водитељ: Докле ћете нападати Ђинђића, када је он једини политичар који може да реши ситуацију у земљи?

Др Шешел: Ја не знам како то Ђинђић може да реши ситуацију у земљи, он је сада и ванпарламентарна политичка странка. Дакле, биће без икаквог политичког утицаја на збивања у земљи.

Као када бисте сада рекли Мирко Јовић може да реши ситуацију у земљи, или Бокан или тако неко.

Водитељ: Свим политичарима пуна су уста бриге за народ, конкретно, ако није тајна шта сте ви као опозициона странка до сада учинили на смењивању режима чија је идеологија на смењивању цивилизације? Ваш допринос њиховом опстанку опште је познат, следи констатација.

"Заједно" гори од социјалиста

Др Шешел: Ја сам се против идеологије овог режима и његових претходника борио када је то било веома опасно. Када ни тај ваш гледалац није смео ни да писне о тим стварима. Знате, 1981. године, када сам се ја отворено побунио против комунистичког режима, нико није могао ни сањати да ће комунизам тако брзо у целој Европи пропасти. Гомиле књига сам написао на антикомунистичку тематику. Књига националистичког садржаја. Мислим да је Српска радикална странка својом жестоком, промишљеном и ар-

гументованом критиком највише допринела паду режима у Србији. Ови други, који га само вербално критикују, показују да су још лошији од социјалиста. То је коалиција "Заједно" показала у већини општина где је освојила локалну власт. Тамо се народ уверио да су они још гори. Е, то је оно што је трагично. Тамо где су радикали освојили локалну власт, убедили су народ да су они неупоредиво бољи од социјалиста. То су чињенице. У мојој изборној јединици ја сам у оба изборна турнуса сада добио по 80% гласова.

За Милутиновића крали из очију!

Водитељ: Одласком на Цетиње показали сте недоследност. Ви се као залажете за Србију, а овамо подржавате Ђукановића.

Др Шешел: Зар је одлазак на Цетиње подршка Ђукановићу? То није тачно. Знате, ја сам ишао и код Милошевића у Бели двор, одмах после његовог летошњег избора, када ме је позвао у аудијенцију ја сам отишао. Ја сам и Милошевићу честитао после његове инаугурације у Савезној скупштини, био је пријем у холу Савезне скупштине, ја сам му пришао и честитао. То сам исто урадио и Ђукановићу.

Водитељ: Једино Милутиновићу...

Др Шешел: Једино Милутиновићу нисам, али и нећу зато што је баш његов избор на крајњим фалсифика-

тима заснован. Знате, једно је питање имате ли ви примедби на нечији избор или немате. А овде је била отворена отимачина, онако баш када се краде из очију, што би народ рекао.

Водитељ: После тог разговора са...

Др Шешел: То не значи ако га негде случајно сретнем да ћу ја сада да мрзим Милутиновића. Ја мислим да је он најмање крив за све ово што се десило. Други су то за њега фалсификовали. Ја мислим да он до оног момента, када је одређен за кандидата за председника Републике, није знао да ће бити кандидат. То не значи да сада мрзим Милутиновића. Ако га негде сретнем, рецимо негде у скупштинској аули, негде на неком другом месту, да нећу са њиме нормално поразговарати. Ја нисам човек мржње.

Срамна медијска блокада

Водитељ: Изјавили сте да ћете дати оставку ако не победите на изборима. Што то нисте урадили?

Др Шешел: Рекао сам то онда када ми је противкандидат био Лилић. Ако се сећате, таква обећања нисам давао други пут, јер ови други избори нису били у регуларној атмосфери.

Водитељ: Јесте ли очекивали...

Др Шешел: Када је Лилић био противкандидат имали смо извесне могућности појављивања у медијима, емисије на државној телевизији, учествовали смо у информативним емисијама, неравноправно, али опет у изве-

сној мери. А када је Милутиновић био кандидат опет смо били под апсолутном медијском блокадом, је ли тако. Све осим онога што нам је на кашичицу излагано на државној телевизији нисмо имали право да користимо. Неки посматрачи, чак и из иностранства, утврдили су да сам ја укупно био у информативног програму државне телевизије онолико колико само трајао један аплауз Милану Милутиновићу са неке промоције Социјалистичке партије. Претпостављам да сте чули баш за такав један омер који је изражен.

Водитељ: Да.

Др Шешел: Према томе, то није било у регуларним условима. А друго, нико у Српској радикалној странци нити је очекивао од мене нити је тражио ту оставку.

Водитељ: А јесте ли размишљали о тој?

Др Шешел: У овом случају не. А да ме је Лилић победио, поднео бих оставку. У оним условима. Дакле, када смо имали приступ медијима, када смо могли под релативно повољним условима да идемо у кампању. И тада смо ми били ускраћени у односу на друге странке. Ако се сећате, рецимо, Лилић је имао сат и по на београдској телевизији, па сат и по на новосадској. Вук Драшковић је имао сат и по на београдској, сат и по на новосадској и сат и по на приштинској. А мени су дали само сат и по на београдској. Тражио сам непрекидно и новосадску и приштинску, у Приштини ми заказали емисију па истог дана отказали. Али, опет колико толико могли смо да кажемо шта имамо. А ово је било страшно у другом изборном турнусу шта се дешавало.

Водитељ: Како стоје снаге у савезном парламенту и да ли мислите да има шанси да Милошевић прође као Ђосић?

Др Шешел: Какав је сада однос снага ја мислим да је то немогуће јер Социјалистичка партија и ЈУП имају 64 посланичка мандата у Већу грађана. А и ова коалиција са Српским покретом обнове, ако до ње дође, потпуно ће их учврстити. Јер, Булатовић има 12 посланика у Већу грађана, а за одлуку те врсте треба 70 гласова. Дакле, све опозиционе странке када саберу своје гласове не могу то изгласати. Али, мислим да ће се морати одржати, већ ове године, ванредни савезни избори за Веће грађана. Јер, нема другог начина да се разреши то питање посланика ДПС у Савезној скупштини. Било би погрешно да се ради на исти начин како је урађено са Народном странком. Да Ђукановићево крило ДПС-а остави Килибардино крило Народне странке у Народној скупштини Црне Горе, а да СПС и Булатовићево крило ДПС у Савезној скупштини остави Бојевићево крило Народне странке а да избаци Килибардино. То

Оспораван председник – Милутиновић нема политичке моћи у формирању владе

не би смело да се дешава када је реч о ДПС-у, јер би неку додатну кризу изазвало у држави. Боље да се иде на ванредне парламентарне изборе.

Водитељ: Ђукановић је нешто говорио исто у том смеру.

Др Шешел: И он се залаже, залажу се и остале странке. Ми смо увек за ванредне изборе све док не дођемо на власт. Када дођемо на власт онда ћемо insistирати да се избори не држе четири године, ићи ћемо до краја свог мандата.

Водитељ: Могу ли се реално очекивати превремени, ако не у овој години оно нешто касније...

Др Шешел: Ја мислим да ћемо ове године...

Водитељ: Ивица Дачић је у четвртак рекао да нема никаквог разлога...

Др Шешел: Ја мислим да Ивица Дачић храбри себе и своју партију, али ја лично мислим да ће морати ове године савезни ванредни парламентарни избори и да ће морати ове године ванредни локални избори. А могуће је и да дође до ванредних републичких избора ако не успе овај процес договарања Српског покрета обнове са социјалистима.

Водитељ: Ви искључујете на републичком нивоу било какву мањинску владу?

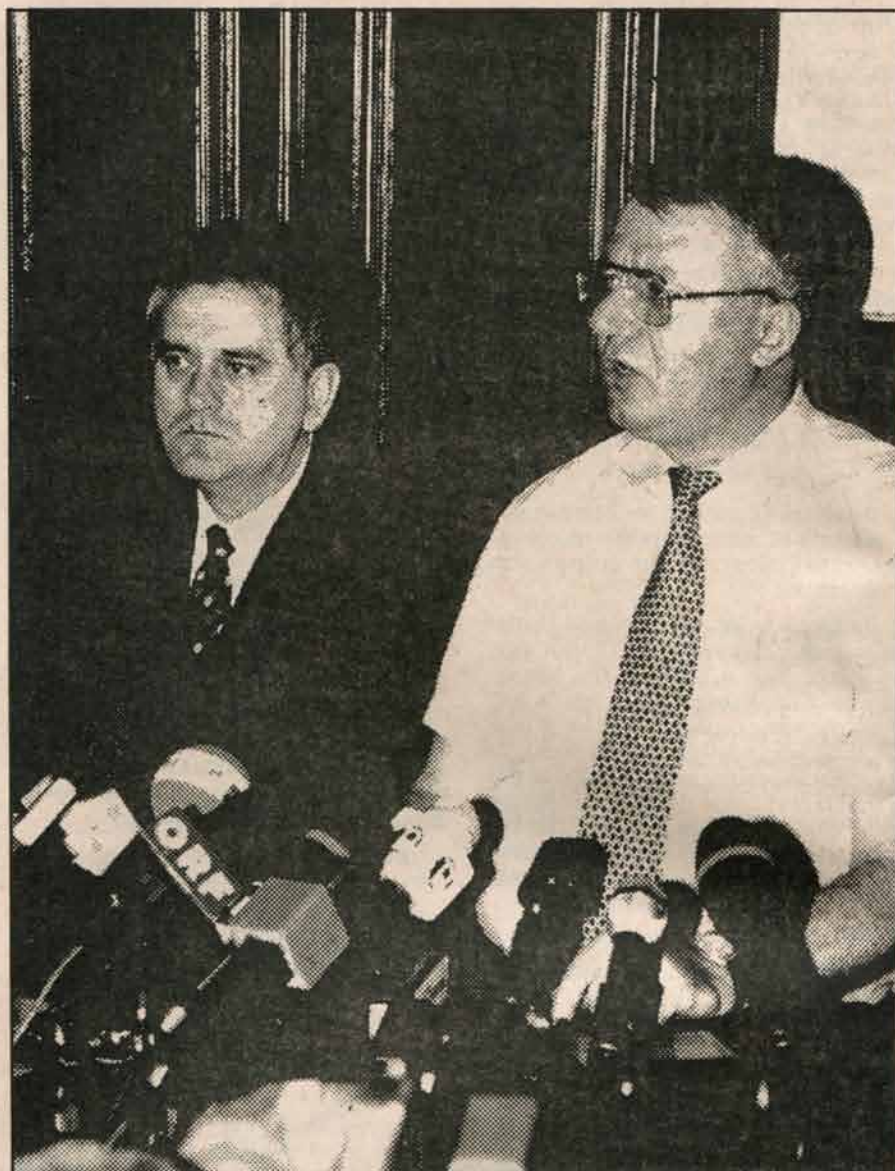
Др Шешел: Једино ако ту владу подржи Српски покрет обнове. Ми нећемо.

Водитељ: Да ли је тачно да је у 1997. години приступило више чланова у Српску радикалну странку него заједно у СПО и СПС?

Др Шешел: Да, мислим да је то тачно. Ми већ имамо 170.000 чланова.

Водитељ: А како знате колико је приступило у ове две друге странке?

Др Шешел: Знам да уопште нису приступали у те странке и те странке немају централизовану евиденцију, и оне обмањују јавност када излазе са тврдњама колико имају чланова. Ми имамо централизовану евиденцију и свако се може уверити у исправност те наше евиденције. Можете да дођете у седиште Српске радикалне странке да вам дамо уредно сређене, по општинама, све страначке приступнице и централну страначку евиденцију и да погледате од новембра 1996. године до данас ми имамо прилива око 80.000 чланова, а тада смо имали 90.000. И ми смо имали несређену евиденцију чланства до 1994. године. Од Трећег отаџбинског конгреса ми смо ишли на централизовану издавање чланских карата, променили смо чланске карте и сада имамо веома уредну и сређену евиденцију. Сада имамо око 170.000 регистрованих чланова који плаћају чланарину.

Српске војводе – четништво је у српској традицији увек било борба за слободу

Освајачка војска Косова

Водитељ: Овде има питања, ми смо скоро на самом крају емисије, али добро, која се односе на Косово. Шта мислите о тренутној ситуацији на Косову, о ослободилачкој војсци Косова и да ли она уопште по вашем мишљењу постоји, и када ће и да ли ће Србија успети да примени законе односно да функционише...

Др Шешел: Ослободилачка војска Косова је једна терористичка организација шиптарских сепаратиста која постоји, која има неколико стотина чланова и која врши терор на Косову и Метохији, убија и Србе а убија повремено и Шиптаре који нису лојални сепаратистичким структурама. Режим из Београда очигледно није у стању да уништи ту терористичку организацију. Ситуација на Косову је посебно тешка и заоштрена због локалних социјалиста који су неспособни, до краја корумпирани, криминализовани и који упропаштавају шансе Ср-

бије да дефинитивно сачува Косово и Метохију.

Водитељ: Да ли мислите да може да се стане на пут шиптарским терористима и ко ће то урадити?

Др Шешел: Може, али треба ефикасна власт у Србији, какву може обезбедити само Српска радикална странка.

Водитељ: Шта мислите када ће Косово да пукне? Може ли се очекивати уопште доле сукоб ширих размера?

Др Шешел: На Косову је сада све могуће. Зависи много и од воље западних сила, од њихове жеље да тамо дође до жешћих оружаних сукоба, како би они били повод за стационарање страних трупа.

Водитељ: Колико је то, у ствари, уопште реално, јер за сада све изгледа као да они не желе да се тамо било шта ради.

Др Шешел: Све је то реално. Знате, изгледало је као да не желе да дође до распада Југославије, па су изазвали расцеп Југославије. Изгледало је као

да не желе да дође до отцепљења Словеније, па су изазвали отцепљење. Па све остало што се дешавало више је условљено страним мешањем него унутрашњим противречностима.

Распад СФРЈ образац за СССР

Водитељ: Ја лично имам утисак да су се мешали, пре свега, Европска Унија, па касније Америка у тај распад бивше Југославије онако прилично траљаво и не знајући просто ни шта хоће, у ствари, а да сада ипак имају мало јасније визије.

Др Шешел: Они су хтели да се распадне Југославија, и да се по том образцу распаде бивши Совјетски Савез. Дакле, да се распаде по унутрашњим комунистичким границама. А то је било противно интересима српског народа. Они су кренули да леме кичму српском народу како би Србе натерали да распад иде управо по тим границама. И сада им је циљ да се и Србија распадне по тим границама, да се издвоје те две аутономне покрајине, како би се даље распад Русије одвијао по истом образцу. Код примера Чеченије доста тога је већ постигнуто.

Водитељ: Могуће је нешто слично.

Др Шешел: Они желе да се сада у међународно јавно право унесе принцип када се распаде једна држава, федерална држава, да њен распад мора да иде по линијама унутрашњих административних граница међу федералним јединицама. А онда да изазову распад једне државе која више није федерација али која има унутрашње локалне аутономије, територијалне целине, да се издејствује да се тим локалним аутономијама онда признаје статус државе по истом образцу.

Водитељ: Једном гледаоци наше телевизије потребна је правна помоћ на суду па пита могу ли му је пружити српски радикали у Београду, у дирекцији странке?

Др Шешел: Правну помоћ му могу пружити и овде у Панчеву у општинском одбору, ако је гледалац из Панчева. Ако није из Панчева, онда може и у централи Српске радикалне странке, а може и у општини Земун, где имамо врло солидну службу правне помоћи.

Водитељ: Зашто нисте остали у Сарајеву да се борите за српство него сте дошли овде?

Др Шешел: Ја сам из Сарајева дошао у Београд много пре него што је овај рат започео. Нисам ја због рата побегао из Сарајева, ја сам из Сарајева преселио након што сам 1986. године изашао из затвора и преселио сам у Београд јер су ми овде били побольнији услови за неку интелектуалну, професионалну делатност. Овде сам могао да штампам своје књиге у приватном издању и да од тога живим, у Сарајеву је то било немогуће. У Сара-

јеву буквално нисам имао од чега да живим то је био тада једини разлог. А онда сам постао Београђанин.

Водитељ: Како је ваше мишљење о функционисању Савезне владе и о функционисању Србије и Црне Горе у Савезној влади?

Др Шешел: Савезна влада веома лоше функционише, до сада се углавном није ни мешала у своје надлежности. Савезна држава је у очигледној кризи. Криза савезне државе није настала као резултат сукоба између владајућих странака у Србији и Црној Гори, као резултат сукоба између Социјалистичке партије Србије и Демократске партије социјалиста Црне Горе, крила Мила Ђукановића. Криза савезна државе је условљена конфедералним елементима у савезном Уставу. Јер без обзира какви су односи између режима у две федералне јединице, ако је реч о модерној федерацији, то не изазива кризу савезне државе. Пошто постоје толико изражени конфедерални елементи у Савезном уставу та криза се рефлектује на функционисање савезне државе.

Водитељ: Да ли бисте ви пристали на једну чвршћу федерацију, дакле, да се изабаци из Савезног устава ти конфедерални елементи, и да се један део власти, већи него што је сада то по Савезном уставу, да савезном председнику персонализованом у лицу господина Милошевића?

Др Шешел: Ми смо зато да јачају ингеренције савезне државе у односу на федералне јединице. Ми смо за то да се што више садашњих надлежности федералних јединица пребаци савезној држави. Али нисмо за јачање функције савезног председника и ни једног председника по нашем програму. Не знам да ли сте имали прилику да читате наш програм, ми се залажемо за парламентарни систем владавине, парламентаризам. А против смо пре-

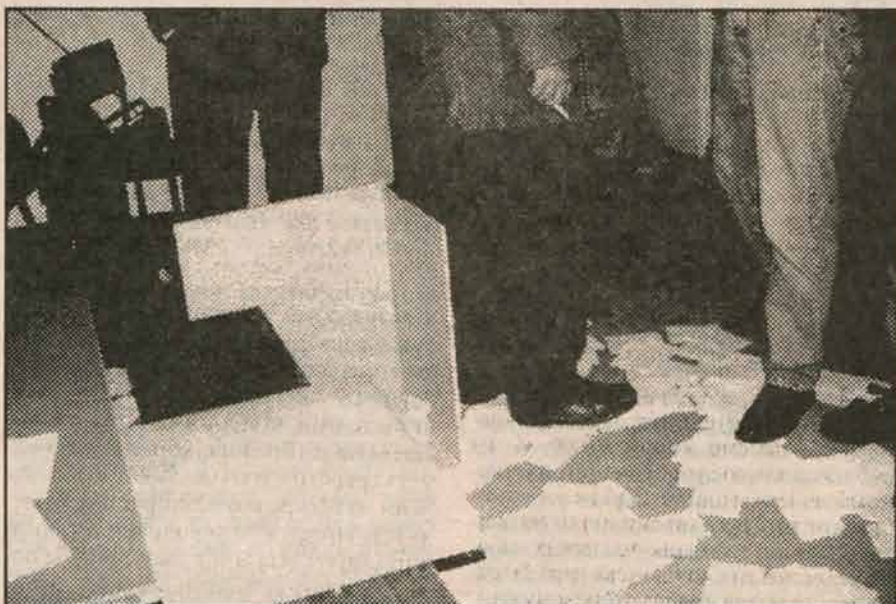
дседничког система. Председнички систем постоји у Америци, у Русији, у Француској. Парламентарни систем је у Великој Британији, Немачкој, Италији, ми смо за парламентарни систем ако знате каква је разлика између председничког и парламентарног. У парламентарном систему парламент бира председника и председник има симболичне надлежности. Он је само титуларно шеф државе. А сва власт је у парламенту и управно извршна власт у рукама владе. У председничком систему председник има велике ингеренције чак некада веће ингеренције од саме владе.

Грешке у Македонији

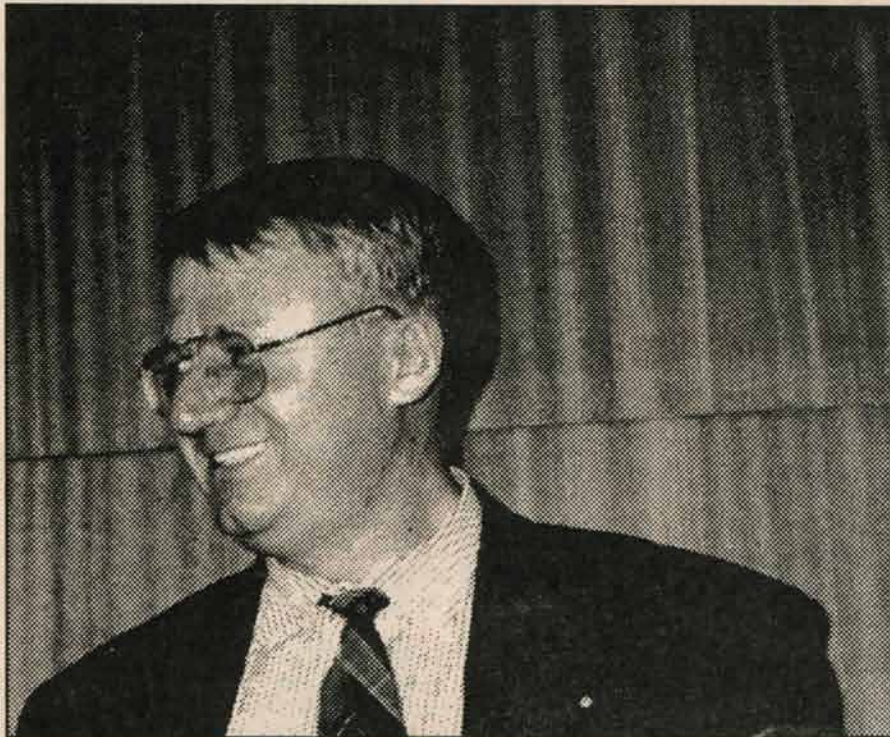
Водитељ: Да ли сте заборавили у јесу ваше моћи када сте служили другу Милошевићу и изјавили да се са две војне јединице можемо прошетати кроз Македонију.

Др Шешел: Никада нисмо служили Милошевићу увек смо служили сопственом народу. И увек смо се залагали за реализацију програма Српске радикалне странке.

А што се тиче те изјаве, она се десила у једној шаљивој атмосфери у Републичкој скупштини, да можемо са две дивизије или са једном дивизијом прошетати кроз Македонију. Ми смо прво напали савезну власт што је повукла војску из Македоније. Ми смо сматрали да та војска треба да остане у касарнама и да Македонија треба да остане у саставу заједничке државе. И убеђен сам и данас да хришћани, становници Македоније, без обзира да ли су Срби Македонци или Бугари, никада на нашу војску не би подигли оружје. И убеђен сам и данас да је Македонцима жао што је Македонија напустила заједничку државу. Да већина Македонаца жели да се врати у савезну државу да се све више осећају угрожени од шиптарских сепаратиста ко-

Изборне крађе ослабиле режим – На Косову и Метохији социјалисти су фалсификовали стотине хиљада гласачких листића

У сталном порасту – Српска радикална странка има 170.000 чланова који плаћају чланарину

ји су практично преузели контролу над западним деловима Македоније. То је била једна шаљива реакција иначе на неке небулозне изјаве учесника у расправи. Један од њих је био решио Милан Парошки, ако се сећате ја сам тада, пошто је Парошки изашао са захтевом да се прогласи Српска краљевина Југославија, то парафразирао, сада скраћеница те Српске краљевине Југославије би била СКЈ, како Парошки не може да избегне те своје старе идеолошке одреднице и чисто подвесно тражи опет једну такву скраћеницу која би га вратила у онај миље у коме се најлепше осећа. Ако сте случајно гледали директни телевизијски пренос те скупштинске седнице.

Шећеровског за цара

Водитељ: Нисам сигуран да је тако било.

Др Шешељ: А онда, пошто је покренуто то питање монархије, онда сам се у шаљивом тону залагао да се Никола Шећеровски, као директни потомак македонског цара Самуила, прогласи за македонског цара, ако већ идемо на увођење монархијског облика владавине у балканским државицама.

Водитељ: А Долгоруков?

Др Шешељ: А што се тиче принца Алексеја Долгорукова Романова, он је умро пре неколико година, иначе је био истакнути пријатељ српског народа и заиста је много чинио у пропагандном смислу да се помогне праведна борба српског народа. И за разлику од неких других, он је ту настукао веома, веома коректно. Мени је жао што је он прерано умро јер српски народ је у њему изгубио искреног пријатеља.

Водитељ: Када освојите локалне изборе у Панчеву, да ли ће председник општине бити Пера Милошевић?

Др Шешељ: То ће да одлучи Скупштина општине Панчево ко ће бити председник општине када освојимо локалну власт. Прво да видимо који ће наш члан, наш активиста успети да се избори за одборнички мандат, па међу онима који се изборе за одборничке мандате бираћемо најбољег за ту функцију.

Избори на свим нивоима

Водитељ: Најавили сте могућност избора на разним нивоима, да не кажем на свим, имали сте доста често добре процене, када би то могло да се деси евентуално, бар неки.

Др Шешељ: Ускоро.

Водитељ: Колико ускоро?

Др Шешељ: Знате, то што многи знају да сам често имао добре процене због тога што никада нисам давао неозбиљне процене. Увек се упуштам у процене тамо где располажем извесним индикаторима, и где то процењивање може бити засновано на извесним чињеницама. У овом случају не постоје неке адекватне чињенице које би ми омогућиле да кажем биће ти избори у мају, или биће у јуну, или биће у септембру. Процес је ту пред нама, криза постоји, криза на локалним нивоима власти, криза у коалицији "Заједно", која се практично распала, али се негде са већом, негде са мањом муком на локалном ниивоу још одржава. Ако Српски покрет обнове и Драшковић уђу у Владу Србије, питање је да ли ће локална власт моћи даље да функционише тамо где је власт

у рукама коалиције "Заједно". Онда, на делу је и распад Српског покрета обнове, овај СПО-Заједно преузима све већи број општинских одбора Српског покрета обнове у унутрашњости Србије, све већи број одборника, тако да је пред нама једна ровита ситуација која ће резултирати ванредним изборима.

Е, сада када ће доћи до тих избора, доћи ће онда када се тај процес приведе логичном крају. Ми смо за то да до тих избора дође што пре.

Водитељ: Ја вас као странку потпуно схватам, али схватите и ви мене, ми бисмо да дође мало касније да бисмо се одморили од свих ових досадашњих. Шалу на страну.

Др Шешељ: Ви бисте мало касније, али у неким местима је већ ситуација толико критична да су неопходно што скорији избори. Рецимо, у Новом Саду, у Крагујевцу, Нишу, можда и Краљеву. У неким београдским општинама, у самом Београду.

Водитељ: Видећемо уосталом како ће се све то...

Др Шешељ: У самом Београду Милан Божић, потпредседник Градске скупштине, уопште не заказује седницу Градске скупштине, јер је СПО изгубио већину. Они ни са социјалистима не могу сада да имају већину. Радикали, демократе и СПО-Заједно имају више од 50% одборника. Градска власт у Београду не може да функционише. Морају нови избори.

Водитељ: Хоћете ли онда преузети ту власт?

Др Шешељ: Не верујем да ћемо је преузети, вероватно ће СПО тражити неку другу солуцију са социјалистима, принудну управу. Та принудна управа може трајати најдуже годину дана и онда се мора ићи на ванредне изборе.

Водитељ: Нека искуства говоре да траје и дуже.

Др Шешељ: Али онда је то противзаконито одржавање принудне управе. Имали смо то раније у општини Стари град, у општини Савски венац, али је то било директно кршење закона. Јер закон је јасан.

Водитељ: Господине Шешељ, хвала вам најлепше на овом гостовању.

Др Шешељ: Било ми је задовољство.

Водитељ: Мени такође, ми смо прегазили, Бога ми, једно 13 минута онај нама дозвољени термин. Нема везе, имало се и рашта.

Поштовани гледаоци видимо се следеће суботе поново, начелно постоји договор са нашим следећим гостом, али за сваки случај, да не бакузирамо, нећемо рећи ко ће то бити. Хвала вам на пажњи и хвала вам на оваквом броју питања која сте упутили. Драго нам је да смо толико гледани и дакле, до следеће суботе пријатно.

ПОСЛЕДЊИ ВОЗ

Због тога што ствари нису називане правим именима Република Србија претрпела је ненадокнадиву штету.

Док Европски парламент и разне европске и светске институције и форуми расправљају о најновијим догађајима на Косову и Метохији, официјелна републичка власт не врши своју дужност и ништа не предузима.

Делегација народних посланика Српске радикалне странке са Косова и Метохије, коју је предводила Јоргованка Табаковић, одржала је, 29. јануара, конференцију за штампу у републичком парламенту.

На конференцији је објављено да је посланичка група странке упутила Драгану Томићу, председнику Скупштине, и Влади Србије предлог о хитном сазивању прве седнице ванредног заседања Народне скупштине.

Алармантна политичка ситуација на Косову и Метохији, пасиван однос извршне власти према њој и жеља да се спасе што се спаси може, били су искључиви разлози за покретање те иницијативе. На прозванима је да ли ће се, по обичају, оглушити о добре намере радикала или ће, што је мало вероватно, позитивно одговорити.

Одмах после завршетка председничких избора, дошло је до експлозије шиптарског тероризма. Уз подршку такозване међународне заједнице, која је окренула главу од децембарских изборних фалсификата, почео је, можда, последњи чин драме преосталих Срба. Горке и опоре драме која није скидана са репертоара од 1941. године.

Коко су повели шиптарски "студенти". Тражили су да им се врате амфитеатри и кабинети, у чију изградњу и одржавање нису уложили ни пет пара. Тражили су нека права која им никада нису била угрожена.

У склопу перфидног сценарија, написаног и потписаног у Дејтону, полиција их је пропустила кроз шаке. Прашина која се дигла око тога, коштала нас је новог пораза у медијском рату.

После гушења "студентске" буне, дошло је до наглог пораста насиља. На светло дана појавили су се нови качаци који себе претенциозно називају "Ослободилачком војском".

Медији су одмах, без размишљања, прихватили термин којим су се представили.

Да рашчистимо, они ништа не ослобађају! Напротив, они врше агресију на туђе територије! Освајају туђа имања и туђе куће. Њихово право име су терористи, а активности тероризам! Назив "ослободилачка војска Косова"

изазива симпатије у једнострано информисаној међународној јавности. Она стиче утисак да ти терористи ослобађају нешто своје, а не отимају оно што им не припада. Шиптари се, дакле, боље сналазе у медијском рату. Немојмо им помагати у томе и њихове паравојне банде називати "ослободилачком војском". Уредници новина и радио и телевизијских станица морали би да о томе поведу рачуна.

Давно, у доба "идиличног" самоуправног сецесионизма, такође је учињена грешка. Намерно или случајно, више није важно. Талашња јавна гласила и званични државни органи, сецесионисте и терористе називали су контрареволуционарима. Превидели су (опет намерно или случајно), да је тај назив остављао изванредан утисак на Запад. Бити контрареволуционар у комунистичкој земљи, било је часно и херојски. Због тога је Запад, поред благонаклоног гледања на њихове работе, у оба светска рата наш "савезник", дрешно кесу и обилато их помагао.

Показало се да нас је надевање или прихватање погрешних назива скупо коштало. Нико у "демократском свету" није реаговао на сакаћење Мартиновића, убиство Милинчића на кућном прагу, пред мајком, силовања калуђерица и гимназијалки, на све веће и чешије колоне изгнанника које су грабиле према северу у, такође, погрешно названу "ужу Србију". И режим је ћутао, због мира у кући, која се све више смањивала.

Србија је данас опет суочена са истим искушењима. Поново падају српске главе у српској земљи која се зове Косово и Метохија, а не само Косово. Назив Метохија, који потиче од речи метох (црквено, манастирско имање), пара уши Шиптарима, јер доказује да је та област одувек припадала српској држави. Зато су га одавно избацили из назива дела Србије на који претендују.

Охрабрени Шиптари поново су се латили оружја. Поново се копају раке и забатају крстаче по српским гробљима. Њихов лицемерни лидер, Ругова, наводним залагањем за дијалог са Београдом, обмањује међународну

јавност. Његова недавна изјава да ће нас Шиптари много волети и поштовати и да ћемо им бити најбоље комшије, ако им без зрна барута предамо Косово и Метохију (режим, бесумње, има ту намеру), није уопште инфантилна као што изгледа. Скупља човек поене, због којих ће га неко од "наших" или белосветских паметњаковића предложити за Нобелову награду за мир. Али, да будемо искрени, и ми бисмо њих много волели и поштовали када би нас оставили на миру и када би нам њихови сународници вратили Скадар, који су нам "савезници" одузели 1913. године.

У таквим околностима, режим седи скрштених руку. Није у стању да заштити ни сопствену полицију, која није у стању да заштити голоруки народ.

Једини који дижу глас, звоне на узбуну и заступају Србе су радикали. (Не зна се кога представљају Трајковић и Артемије и ко стоји иза њих). Нажалост, у условима медијске и политичке блокаде, аларм српских радикала се не чује далеко.

По свој прилици, ни пут народних посланика са Косова и Метохије за Београд, ни њихова иницијатива о ванредном заседању Скупштине, неће одбродоволити ни социјалисте ни њихове коалиционе партнере. То је већ најавио портпарол Српског покрета обнове, Иван Ковачевић, у ударном дневнику Студија Б, истога дана када је у Народној скупштини одржана конференција за штампу. Репортажа са конференције, најављена за приказивање у "Теми дана", на крају емисије вести у 19 часова, трајала је само око пола минута. И прошла је незапажено.

Очигледно је да је српски народ Косова и Метохије препуштен на милост и немилост Западу, официјелном режиму и шиптарским терористима. Српски радикали неће признати ниједно њихово решење које ће угрозити опстанак Срба у том делу Србије!

Синиша Аксентијевић

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Отворам конференцију посланичке групе Српске радикалне странке у Републичкој скупштини Србије са циљем да вас упознамо са иницијативом коју је Српска радикална странка, односно њена посланичка група у овом парламенту, јуче поднела Скупштини. То је предлог за сазивање ванредног заседања са једном једином тачком дневног реда, онако како то закони ове земље и Пословник Народне скупштине прописују, а то је расправа о обезбеђивању уставности и законитости Републике Србије на подручју Косова и Метохије, ради доношења закључка који је Влада Републике Србије дужна да спроведе. Предлог закључка је саставни део овог предлога и дефинисан је на начин како гласи и расправа, а састоји се у томе да се Влада Републике Србије обавезује да после расправе, која би у Скупштини проистекла, утврди предлог мера који би био поднет Скупштини на усвајање, којим ће се обезбедити остваривање и заштита слободе човека и грађанина, уставност и законитост на подручју Косова и Метохије.

Пре свега, да вам представим људе који присуствују, испред посланичке групе Српске радикалне странке, овој конференцији за штампу. То су посланици са Косова и Метохије, Добросав Добрић, из Звечана, Бранислав Ивановић, из Пећи, господин Драган Миловановић из Подујева, Љубо Краговић, посланик у трећем сазиву Републике Србије, из Косовске Митровице, ја сам Јоргованка Табаковић, живим у Приштини, са моје десне стране је професор Веселин Трајковић, такође из Приштине, и господин Ратко Синадиновић, из Урошевца.

Начин и редослед потеза, начин на који ово чинимо, говори о суштинском прилазу Српске радикалне странке овом проблему. Ако то неће да учини онај који је законом задужен, од народа задужен и од свих институција, то је Влада ове земље, то је држава Србија, то је посланичка група Социјалистичке партије Србије и њихове коалиције, која има 110 посланика у Скупштини Републике Србије, онда то чини Српска радикална странка, као друга по снази, која има 82 мандата у овом сазиву Скупштине Србије, а на начин који не сме да личи на оно што чине скупштине свих осталих земаља.

О проблему Косова и Метохије прејуче је, чак, расправљала и парламентарна скупштина Савета Европе у Стразбуру, сви могући и немогући форуми, и добронамерни и они који то ни-

Јоргованка Табаковић

су, и позвани и они који то нису, само српски парламент ћути. Циљ ове иницијативе је, управо, у томе да се онај ко је позван и задужен да овај проблем размотри и поднесе предлог мера за решавање, оваквим једним начином наговори, нећу да употребим ни реч натера, јер нам је намера добра и желимо да ову ствар изведемо до краја, односно, доведемо до расправе, наговори да о овој теми разговара.

Такође, намерно је изабрана и форма расправе и закључка са предлогом мера, јер неки други који о нама мисле, под знацима навода, доносе разне декларације и закључке, где се врло пажљиво и амањданима мери свака реч,

Љубомир Краговић

како Албанце назвати, да ли као народ или мањина. А српски парламент, једноставно, ћути на све иницијативе Српске радикалне странке, од 1994. године, врло тврдоглаво. У предлогу пише да смо ми, у мају 1994. године, затражили једну такву расправу, али је била одбијена из формалних разлога. У октобру 1994. године поднели смо, такође, један захтев, који је био сасвим прописно припремљен, и у њему је требало дефинисати закључке о функционисању правне државе на Косову и Метохији, стање у правосудју и здравству, стање у привреди, корупцији и криминалу, посебно у институцијама власти, резултатима трансформације фласништва, спровођењу забрана продаје непокретности, такође са предлогом мера за заустављање негативних појава, које ће у извештају бити садржане.

То је било у октобру 1994. године, када је Српска радикална странка, која је тада имала 39 мандата, била прегласана, на моје изненађење, на моје изненађење као човека који долази са Косова и Метохије чак и гласовима оних који доле живе. А то што се тада није расправљало о овим темама, управо нас је и довело до где се сада налазимо.

Власт може да затвара очи пред тероризмом, иридендом, власт може да затвара очи пред демонстрацијама, које се доле дешавају, међутим, не могу се затварати очи пред оним што ми свакодневно гледамо, да се те терористичке акције више не дешавају у Дреници, како то неки покушавају да ограниче и умање вредност, такви се случајеви дешавају и у Обилићу, који је свега неколико километара од центра Приштине, то је, на неки начин, предграђе Приштине, и мислим да је крајње време да се ова тема нађе на месту на коме једино о њој може и треба да се разговара.

Међутим, тај разговор не сме ни за кога да буде један од вентила, да неко исприча муку коју има, поготову ми који из тих подручја долазимо, већ да се држава, на начин који је примерен одговорној власти, позабави овим проблемом. Ја ту државу, нећу, чак, назвати ни правном, она једино тако може и треба да буде, и убедите ме да је таква једино ако људе који свој посао доле треба да раде, попут органа реда и милиције, не излаже хицима, наводно неких неорганизованих банди, наводно неких самозваника, који се баве терористичким акцијама, него да се ти људи врло одговорно баве, али и заштите, у бављењу тим својим послом.

Бранислав Ивановић

Не може ми нико рећи да ти људи, који доле живе, а називају их Албанцима, јер нам не дају да их називамо изворно како се зову, Шиптарима, да их не љутимо, да они не траже нешто посебно. Једноставно, ти људи који доле живе, не могу водити још један, надам се да им неће бити успешан, медијски рат, попут оних који су вођени са оне стране Дрине.

Ја не тврдим да ниједан милиционер није злоупотребио свој положај, злоупотребио га је, својевремено, и судија за прекршаје, који је господина Војислава Шешелја сместио у затвор зато што је у Гњилану хтео да говори. Али се господину Ругови то није десило, иако се врло упорно бави сепаратистичком активношћу. Нико и не покушава да затвори телевизијску станицу која емитује два сата телевизијски сателитски програм из Приштине, желећи да упозна своје сународнике у Албанији и остали свет, стављајући их на своју страну у том медијском рату. Недајмо, а Српска радикална странка се у томе упорно труди, да изгубимо, пре свега, тај медијски рат, да други о нама доносе резолуције и декларације, а да Републичка скупштина о томе не расправља, и не дозволимо да Косово и Метохију називају Косовом, спремајући нам не знам каква решења, јер се ставови Српске радикалне странке за било која решења која наводе на поделу и регионализацију у било ком делу ове земље, томе противе.

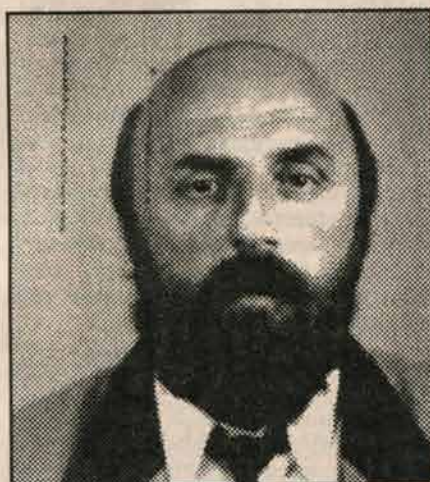
Једна ствар на коју желим да укажем и да је истакнем, јесте следеће: Српска радикална странка не жели да ову ситуацију користи као начин за своје промовисање, промовисање неке своје активности на Косову и Метохији, или добијање било каквих политичких поена. Јадни су политички поени било које странке, која на несрећу нас, који доле живимо, покушава то да учини. Српска радикална странка жели да се о овом, изузетно важном државном проблему, разговара, пре свега у Скупштину. Међутим, о овоме жели, једноставно, да постигне сагласност, а колико је мени и вама познато, та сагласност о томе шта је

државни интерес на Косову и Метохији, нигде није ни објављен, а ни постигнут. Толико, изволите.

● Да ли сте контактирали са посланицима других странака, пре свега са СПО, како би се ваша иницијатива ставила на дневни ред Скупштине?

Јоргованка Табаковић: Нормалан редослед ствари, који је и вама познат, јесте да странка која има 82 посланика, уради оно што је урадила и поднесе иницијативу Скупштини Србије да се о томе разговара. Следећи потези су добронамерни, који имају слично настојање, да нам помогну да такву иницијативу ставимо на дневни ред. Тражити од некога да још са неколико потписа подржи ову иницијативу, било би неозбиљно. Зна се да је у овој држави Влада Републике Србије дужна да о овоме разговара и донесе такав предлог мера. Нама не требају разговори ради разговора, нама треба расправа о Косову и Метохији ради доношења предлога мера за решавање.

У том смислу, ми смо самостално поднели предлог, захтевајући од владе да она изађе са захтевом за ванредно заседање.

Драган Миловановић

● Верујете ли да ће Влада то да учини?

Јоргованка Табаковић: Ја се надам да ће Влада то да учини, јер ниједан од појединачних захтева, ништа од онога што Влада покушава да учини доводећи на телевизију стручњаке за тероризам, конфликте и насиље, како их зову, не може да буде довољно образложење да се о овоме, што се доле дешава, ћути. Тероризам је тек део проблема, и Влада не може дозволом да се у Звечану одржи протестни скуп од 10.000 људи, рећи – е, сада је тај набој прошао. Ја искрено мислим да ће се ова Влада озбиљно ухватити у коштац са овим проблемима, и схватити да се о овоме не може ћутати. Ако Влада не буде ставила ово на дневни ред, немојте ово схватити као уцену, мислим да ће река оних који схватају да су Косово и Метохија, можда, добровољно неке и предати, почети поново да тече према Србији, стварају-

ћи неке нове проблеме са избеглицама и свим оним што уз то иде. Мислим да су све то разлози да се Влада овога пута снагом већине, и потезањем неких виших државних интереса, једноставно не може оглушити о овај наш захтев. Мислим да је, тренутно, највиши државни интерес управо проблем Косова и Метохије. На томе темељим своју наду да ће Влада озбиљно схватити овај позив.

● Са вама су посланици са Косова и Метохије, не би било лоше да и они кажу шта се тамо дешава. Било би добро да из прве руке чујемо шта се дешава у Пећи, Приштини, Подујеву? Опишите нам, конкретним примерима, како изгледа живот на Косову и Метохији?

Љубомир Краговић: Пренећу вам ситуацију онакву каква је на територији Косовско-митровачког округа. Косовско-митровачки округ чини шест општина, најтеже је живети у Општини Србица, где постоје неке терористичке снаге које спречавају слободно кретање и живљење, не само Срба, него свих оних који желе да прођу том територијом. Пuteви Митровица–Рудник–Пећ, Митровица–Србица, Србица–Клина, Србица–Глоговац су путевима јако великог ризика, тако да се не препоручује саобраћај и кретање људи на тим просторима. Ми из тог краја тражимо од Владе Републике Србије, од државе Србије, да успостави ред, да би народ могао слободно да се креће на оним просторима где живи, као и сви они добронамерни људи који желе да дођу да раде, живе и тргују, да могу слободно да се крећу тим правцима. Јер, дешавају се многе непријатне ствари онима који се нађу на тим саобраћајницама и тим просторима. Чули сте за многа премлаћивања, а пре извесног времена се десило и убиство одборника Скупштине општине Звечан Васића, на путу између Србице и Клине. Он је сахрањен, а у пратњи је било преко 10.000 људи.

Међутим, то није пропраћено у медијима, и народ из тог краја то осуђује, нарочито државну телевизију. Зашто није забележила тај случај, کالا

Добросав Добрић

се на једној пратњи нађе 10.000 Срба који испраћају једног поштеног човека, домаћина, који је изгубио главу само зато што је Србин.

- Господине Краговићу, посланик Српског покрета обнове, Војислав Михаиловић, који је недавно боравио на Косову и Метохији, рекао је да ослободилачка војска Косова нема више од 20-30 бораца. Колико их, у ствари, има?

Љубимир Краговић: Ја стварно не знам број и састав те терористичке снаге. Да знам, ја бих вам рекао. Знамо само оно што нам живи сведоци о томе испричају. Они кажу да их заустављају маскирани људи, малтретирају их, траже им одговарајућа документа, а у зависности од њиховог расположења, неко добије шамар или два, неко разбијену главу, а неко изгуби живот. Ми тражимо да држава Србија спречи могућност деловања таквих терористичких шиптарских банди.

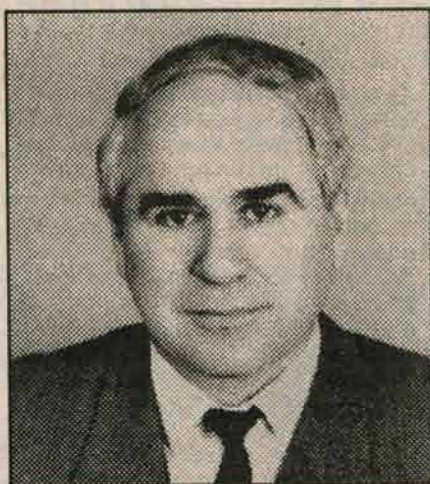
- Прича се да се доле сваки полицајац може да поткупи за 10 или 20 марака.

Љубимир Краговић: То питање поставите министру унутрашњих послова. Он сигурно има боље информације од мене.

Јоргованка Табаковић: Ја мислим да се не може на основу неког појединачног случаја доносити такав закључак. Вероватно постоје такви људи, али не можемо све оне људе који се доле налазе тако ни ословљавати ни сматрати таквим људима. Ја мислим да је то део медијског рата, који је, ако је то питање тврдња, већ у једном делу добијен.

Јуче сам успела да чујем на Радио-Приштини сведочење тројице људи који су на путу Лепосавић-Митровица, а Лепосавић је српско језгро, пребијени. Они су сликовито говорили о начину на који су малтретирани. Један припадник маскираних банди претреса и наређује да се извади новац и легитимише, а други, све време, држи на готове уперену пушку. То довољно говори о вредностима тих људи, о кукавичком понашању. Међутим, зар ми треба да чекамо да се утврди да није тачно оно што господин Симеуновић каже, да је број жртава у таквим акцијама као нека већа саобраћајка. То је једна врло неозбиљна и уверљива тврдња за нас који долазимо одатле. Када мајци погине јединац, за њу је рат завршен. Да ли треба да чекамо да бројка постане у тој мери значајна, па да Скупштину, односно власт ове државе, убедимо да о томе разговара и предузме нешто. Ова држава нас треба да убеди да је јака, она то може да буде ако је воде прави људи, и она то може да спречи. Само треба да нам каже да ли за то има воље, или нема.

- Које конкретне мере Влада Србије треба да предузме, да би се решио проблем Косова и Метохије?

Др Веселин Трајковић

Јоргованка Табаковић: Да би једна држава могла да обезбеди оно што је уставом загарантовано – уставност, законитост, слобода и права грађанина, јесте нешто што је дефинисано у свим нормалним државама и системима, то је оно да ми можемо да се крећемо, живимо и радимо као што чине сви остали грађани државе Србије. Ми на Косову и Метохији, као делу те државе Србије, тражимо то. Значи, да органи реда и мира, органи правосуђа, функционису на начин како је то примено једној озбиљној држави. Онако како је то у Крагујевцу, Београду или било где другде. Ми не очекујемо да на Косову не буде криминала, корупције или убиства, али очекујемо да не погине нико ко се зове Зоран, Јанко или Марко. Очекујемо да то буде садржано у предлогу мера и да нам ова држава то обезбеди.

- Да ли су те мере везане за МУП Србије?

Јоргованка Табаковић: Између осталог, и за МУП, и ту мере треба да проишају као предлог расправе која би у Скупштини била отворена.

- Вратила бих се на излагање господине Краговића који је рекао да се људи сачекују и заустављају на путевима. Да ли они заустављају само Србе или и Албанце? Којим језиком говоре? Да ли је неко видео те људе? Како изгледају?

Јоргованка Табаковић: Да је неко од нас имао прилику да се са тим људима сретне, вероватно не би изгледао овако нормално и пристojно како ми изгледамо. Ми, чак, не изгледамо ни уплашено, јер то нисмо, али не желимо да се навикнемо да живимо у ишчекивању да ће се то сутра десити нама или нашој деци, да би неком новинару било занимљиво, не схватајте ово лично, говорим уопште, да напише један занимљив чланак, који ће повећати тираж новинама. Заиста не желим да расправу о Косову и Метохији сведемо на то да ли има припадника те фантомске организације, колико их има и како пролазе људи који се ту налазе. Ја желим да о проблему Косова и Метохије, у име посланичке групе, у

чије име сам и поднела предлог, да о томе разговарамо не сензационалистички, него као одговорни људи, желимо да тај проблем реше са онима који то могу, о томе колико их има, да ли они нападају и Албанце, да ли се баве крађом стоке, да ли заводе ред, то је готово небитно у односу на величину проблема које желимо да покренемо.

- Наше читаоце занима шта се тамо дешава. Због медијске блокаде врло слабо су информисани. Пишу нам и траже да објавимо шта се на Косову и Метохији дешава. Да их информисамо о свему.

Јоргованка Табаковић: Са том медијском блокадом суочени смо и ми на Косову и Метохији. Један мали прозор отворен у арт медијску блокаду, била је телевизија БК, коју смо имали прилике да пратимо, али веровали или не, оног тренутка када је БК телевизија преузела са хрватске телевизије снимак једног од таквих окршаја, управо случаја који се у Звечану десило, ми од тада немамо могућност да пратимо БК телевизију. На телевизији Србије, сами сте сведоци, у дванаестом минуту чујете да је убијен таксиста у Белфасту, али ћете зато пред крај дневника чути да се десило неки напад, у околини Клине, а не каже се колико је људи рањено.

Ми као озбиљна странка, и ја као одговорна особа, нећу ни да појачавам страх ни да задовољавам нечије интересовање тиме што ћу препричати препричану причу. О томе извештај морају поднети органи реда и задужени органи. А оно што вам ја могу рећи, је следеће: најжалост, чак ни јавни тужилац није могао да оде и изврши увиђај на лицу места, зато што милиција, у том делу Дренице, није хтела да пружи асистенцију да се тело преузме. То је поразна чињеница, али истинита, којом се штампа, у својим дневним новинама на албанском језику, хвали. Те новине, узгред буди речено, сасвим намерно штампа Штампарница "Грачаница", која је у предизборној кампањи штампала памфлете против Српске радикалне странке и председника Војислава Шешеља.

Ратко Синађиновић

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ВЛАДИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу члана 80. и 81. Пословника Народне скупштине Републике Србије, као и члана 79, став трећи, Устава Републике Србије, подносим предлог за одржавање прве седнице првог ванредног заседања, на начин предвиђен чл. 82. Пословника, са следећим

ДНЕВНИМ РЕДОМ:

1. Расправа о обезбеђивању уставности и законитости Републике Србије на подручју Косова и Метохије, у циљу доношења закључка које је Влада Републике Србије дужна да спроведе (предлог закључка је саставни део предлога)

Образложење: УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ садржан је у члану 72, став први, тачке 1, 2. и 3. који дефинише обавезу Републике Србије да уређује и обезбеђује сувереност, независност и територијалну целокупност Републике Србије, остваривање и заштиту слобода и права човека и грађанина; уставност и законитост, као и одбрану и безбедност Републике Србије и њених грађана.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКЉУЧКА

Проблеми у функционисању власти и њених органа на Косову и Метохији, свакодневне терористичке акције са пажљиво одабраним циљевима, које треба да покажу слабост државе и власти и изазову народ овог подручја на самоорганизовање и сличне одговоре, јесу, пре свега, проблем државе, СР Југославије, али и Републике Србије и њених легалних институција – Народне скупштине, пре свега.

Српска радикална странка, која у овом сазиву има 82 посланика, представља другу странку по снази у Народној скупштини Републике Србије и сматра својом обавезом покретање иницијативе за решавање једног од најважнијих државних проблема, на начин који је примерен одговорној власти.

Чињеница је да се Народна скупштина не налази у редовном заседању и да не може бити испуњен услов из члана 79. став трећи, Устава Републике Србије, јер Српској радикалној странци недостају још два мандата за трећину од укупног броја народних посланика, што је неопходан услов за самостално покретање иницијативе ове врсте. (Није нимало случајно да је број од 82, а не 84 мандата "оверен" изборним манипулацијама баш на Косову и Метохији).

Из тог разлога, захтевамо од Владе Републике Србије (неважно да ли је то "стара" влада) да користећи своја уставна овлашћења и могућности, као Влада свих грађана, не затварајући очи пред стварношћу, затражи ванредно заседање са предложеним дневним редом.

Српска радикална странка је иницијативе за расправу о проблемима Косова и Метохије, подносила у 1994. години маја и октобра (16. маја и 3. октобра), али је прва одбијена из "формалних разлога", а друга је одбијена гласањем против расправе!!!

Данас, кад је списак терористичких акција предуг, број жртава евидентан, демонстрације стварност, а неки "албански избори" заказани за март ове године, добијају медијску промоцију домаће и иностране јавности, нужно је избећи оптузбу да се власт у овој држави одржава сталним тензијама и кризом на Косову и Метохији, између осталог.

"Дубоку забринутост" за "Косово" (како га (зло)намерно називају), показују светски моћници, комисије, комитети, покрети и групе, разне конференције, делегације и појединци. Интересовање за ову тему показују новинари, агенције, стручњаци за тероризам, конфликте и насиље, добронамерни и они други, позвани и непозвани. Само српски парламент ћути. Зашто?

Поучени историјом, ружним искуством, Дејтоном (узгред, и сасвим намерно – тај Дејтонски споразум нигде и нико није званично ратификовао), захтевамо да Народна скупштина Републике Србије буде место где ће од народа, на легалан начин, изабрани представници тог народа, расправљати и одлучивати о Косову и Метохији.

У Приштини, 28. 1. 1998. године

Народни посланик
Јоргованка Табаковић

ПРЕДЛОГ

Народна скупштина Републике Србије, на првој седници првог ванредног заседања, одржаној дана _____ 1998. године, на основу члана 72, став 2. Устава Републике Србије и члана 156, став 1. Пословника Народне скупштине Републике Србије, усвојила је следећи

Закључак

Којим се обавезује Влада Републике Србије да у што краћем року достави на усвајање Народној скупштини Републике Србије Предлог мера којим ће се обезбедити остваривање и заштита слобода и права човека и грађанина, уставност и законитост, на подручју Косова и Метохије.

НИСУ ЗАБОРАВЉЕНИ

Српска радикална странка је у Београду организовала традиционалну прославу Бадњег дана и деци часних и јуначких војника погинулих на стражи отаџбине, која су сада њена деца, поделила скромне поклоне и божићне пакетиће

Рат за ослобођење српских земаља (1991–1995. године) који су Срби изгубили у америчкој војној бази "Рајт Патерсон", у Дејтону, имао је трагичне последице за многе његове учеснике, добровољце Српске радикалне странке из Србије и Црне Горе и за њихове породице.

Четири године ратовали су и побеђивали. Иако је цена победе била висока, резултати нису сачувани, јер је крајем 1995. године дедињски режим, буд зашто, у залагаонице западних ли-

хвара, zaloжио српске територије. Република Српска Крајина престала је да постоји, велики део Републике Српске је ампутиран, а агонија још увек траје.

Обећање о животу свих Срба у једној држави, испало је лудом радовање. Национални интереси сведени су на личне интересе.

Последице такве политике видљиве су на сваком кораку. Беда и немаштина захватиле су, некада богату, земљу. Стогине хиљада избеглица поту-

ца се широм Србије. Бивши борци и инвалиди препуштени су сами себи. Њихови најближи деле њихову судбину.

Српска радикална странка је једина политичка организација која их се није одрекла. Њено залагање за решавање проблема избеглица и бивших бораца, најприметније је у Земуну, где држи локалну власт. Најугроженији појединци добили су бесплатне или врло јефтине плацеве, станове и једнократну новчану помоћ. Учињено је много за њихову интеграцију у нову средину. Где је било могуће, добили су и стална запослења. Највећа пажња посвећена је рањеним борцима и породицама погинулих бораца од којих је држава дигла руке. Контактима са њима су свакодневни. Деца су увек у првом плану.

Странка је 6. јануара у сали градског одбора Београда, у Париској 13, организовала традиционалну прославу Бадњег дана. Госпођа Душица Николић, члан Централне отаџбинске управе и господин Зоран Дражиловић, савезни посланик, поделили су том приликом Божићне поклоне и пакетиће деци погинулих добровољаца, од којих нека и не памте своје очеве.

Малим Београђанима (прослави су присуствовала само деца са територије града) хришћанским поздравом "Мир Божји – Христот се роди!" обратио се и протојереј Чедомир Драшковић, који им је честитао Божићне празнике и уручио поклоне Саборне цркве.

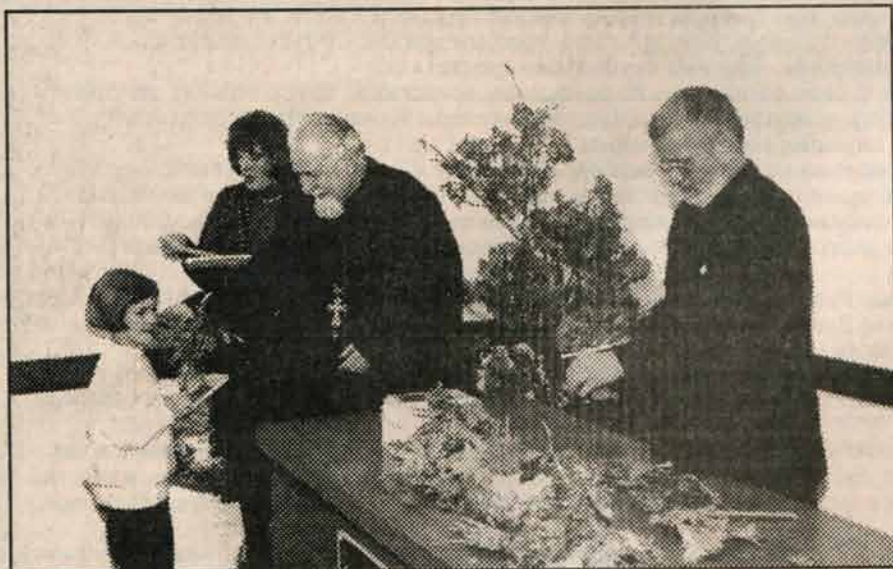
Чврсто везани за отаџбину и свој народ, Срби из дијаспоре ни ове године нису заборавили стари крај и своје мале земљаке, који нису имали среће да са очевима прослављају празнике. Да расту уз њих. Срби настањени у Шведској, по нашем старом познанику, господину Хаџи Душану Мишковићу, послали су своје поклоне.

Прослави бадњег дана присуствовали су госпођица Анђелка и господин Божидар Вукотић, који су деци, такође, поделили пакетиће.

На крају су госпођа Николић и господин Дражиловић најтоплије захвалили свим људима добре воље и великог срца који су помогли да и овогодишњи празник буде достојно обележен и прослављен са драгим малим гостима, чији су очеви пали за српство.

Српска радикална странка их никада неће заборавити.

Душица Николић

Радосни тренуци на Бадњи дан – пакетићи и поклони за децу палих бораца

ПОВОДОМ УСПЕШНИХ ГОСТОВАЊА
УМЕТНИЧКЕ ГРУПЕ "ХРАСТ" У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

ПЕСНИК СРПСКИХ КРАЈНА

Разговор са Радетом Симићем-Расом, оснивачем уметничке групе "Храст" из Београда, која је током протеклог рата и до ових дана на првим линијама фронта, по збеговима, болницама и центрима за рехабилитацију дала преко стотину, одушевљено поздрављених, приредби

Члан Београдског драмског позоришта, родољубиви песник Раде Симић-Рас, аутор је две збирке "Поетских хроника српских Крајина" симболично названих "Сецесија" и "Геноцид", и оснивач јединствене уметничке дружине "Храст". Та племенита, хумана група драмских уметника, песника и музичара, током протеклог рата на просторима растурене Југославије, посетила је многа бојишта Републике Српске Крајине и Републике Српске, приређујући програме борца на првим линијама фронта, по збеговима, болницама, манастирима, црквама и на гробљима.

Искреним, снажним, непосредним, пркосним стиховима, током четири тешке ратне године, а и све до ових дана, Раде Симић-Рас исказивао је своју неизмерну љубав и поштовање према угроженој, са скоро свих страна, Србији и њеним многобројним, свесним

жртвама у борби за национални опстанак са обе стране Дрине, "за крст часни и слободу златну".

Истичући да је и та његова друга збирка "Поетске хронике српских Крајина", под симболичним насловом "Геноцид", преваходно настала "захваљујући добрим Србима-добротворима", чији кратак списак имена прилаже, скроман, али до крајности искрен, песник снажне вокације Раде Симић-Рас, указује стиховима и на своју основну идеју-водиљу:

"Нисам овде да бујицу празних речи просипам,
лужан сам дечи нашој истину праву да испричам.

Сваки Србин је огромна поема-од
гранита је исклесана песма,
а судба наша православна-судба је
то мученичка тешка.

Збирке посвећене
православним Србима
- див јунацима

Православним Србима, тим див-јунацима, којима је у одбрани од усташа и исламских фундаменталиста, на првом месту био свагда Бог и Отаџбина, Раде Симић-Рас посветио је своју "Поетску хронику српских крајина". Као и претходна, и ова сведочи о јединственом на свету, стравичном, троструком геноциду у току само једног века над, препуштеном својој судбини, храбрим српским народом у Крајинама, који је поред непријатеља срамно подржаваних од мрачних светских моћника, у скорашње време највише страдао од неслоге и издаје.

Повређен до бола у срцу и души, гледајући "слике ужаса и страдања" српског народа, клеветаног вешто режираним медијским лажима, запањен

равнодушносту извесног дела својих конформистичких земљака који се ни-су оглашавали поводом нечувених по-коља, као и бомбардовања НАТО-а, је-дан "обичан човек", како себе назива патриотски песник Раде Симић-Рас, одлучио је да у форми дневника, неке врсте "мале репортаже у стиху", забележи сва битнија збивања током несрећног рата 1991-1995, посебно у Републици Српској.

Инспирисан непосредним, аутентичним догађајима на фронтovima српских крајина, Симић је, без патети-

пут у овом веку, да се одбрани од злогласних, геноцидних усташа и потурица.

У тежњи за потпуном веродостојношћу ратних догађања, Раде Симић-Рас у својој хроници датумски означава настанак сваке песме у слободном стиху, уз које, често, поред посвета даје и кратке прозне белешке-коментаре, ради ближег обавештења читаоца. Понекад, и симболични наслови јасно сведоче о оном шта је песник хтео да каже: "Првен је од стида Запад", "Наседај Србине на подлости потури-

разапете између њихових бездушних налогодатаца и покорних домаћих извршитеља из матице, издајника националне свести.

Своје "вјерују" у поезији Раде Симић-Рас најбоље тумачи песмом "Уметник са народом мора судбину да дели", исказујући да само на тај начин прави уметник може исказати своју љубав и приврженост отаџбини, док му је највећи број стихова у збирци "Геноцид" испеван у славу мајке Србије и њеног скоро рођеног детета Републике Српске.

Највећи број песама испеваних у времену смрти и поновљеног геноцида, лицемерја и подвала страних моћника, као и домаћих издајника, посвећен је у другој збирци "Геноцид" српском Светосављу, чојству и јунаштву тог народа "православног и богоугодног", који је смогао снаге да раскине са илузијом званом "југословенство" и лажном паролом о "братству и јединству".

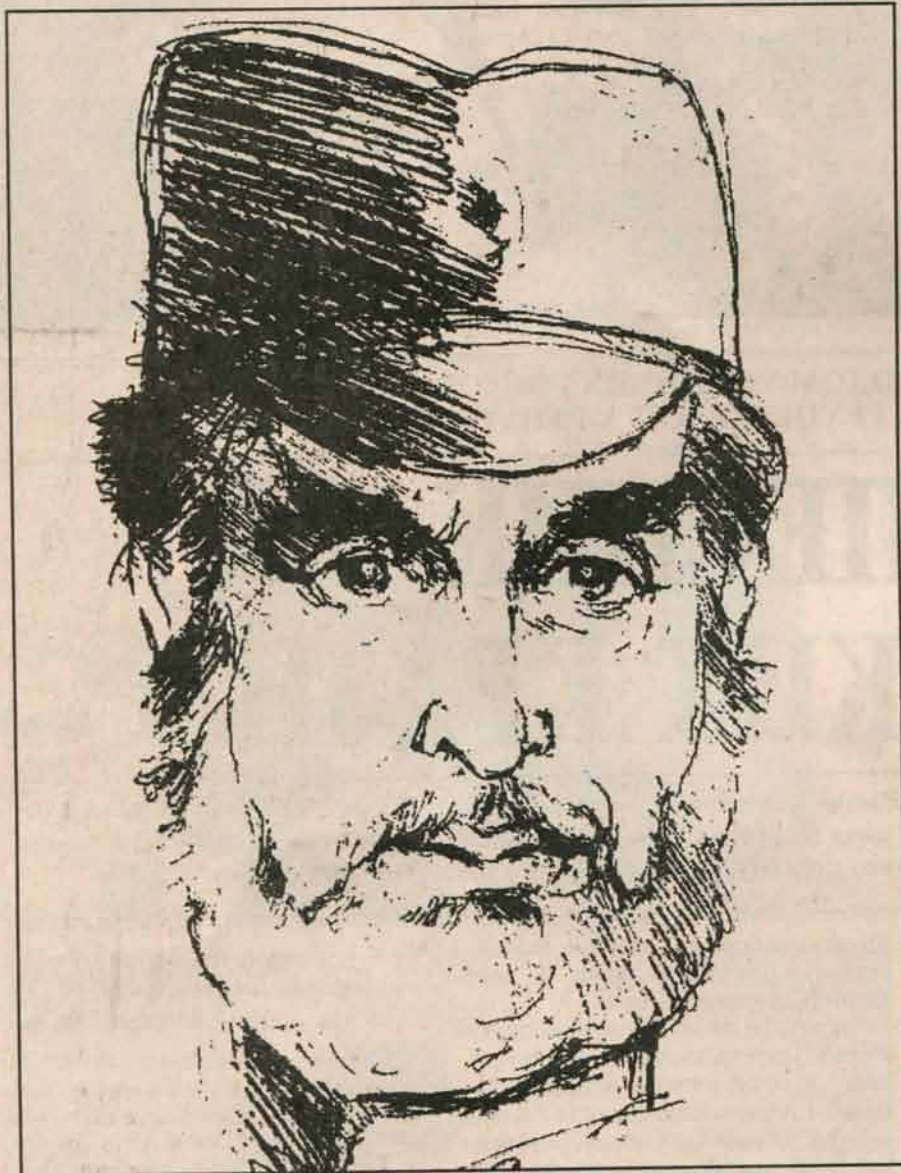
Разоткривајући за напаћени српски народ злокобне маске четири позната јахача Апокалипсе, Симић у збирци "Геноцид" исказује свој огорчени протест према онима који су нас "маљем и камом убијали три пута" током овог века, изражавајући оштре оптужбе светској господи, на челу са ујка Самом, чији представници Србима чак забрањују да бране своје животе ("Четири јахача Апокалипсе").

Насупрот мрачних сподоба истакнутих србомрзаца, међу којима видно место заузима и подмукли преговарач лорд Овен, песник истиче јуначки подвиг нашег новог Синђелића - мајора Милана Тепића, одаје хвалу храбром борцу званом Харамбаша, који је на "буљуке разгонио усташко-муџахединске кољаче", диви се слободарском песнику српске националне мисли Јовану Дучићу и свесној жртви за добре свог напаћеног народа, многим зна-ним и незнатим херојима о којима ће се тек писати...

У својој родољубивој, трагичној поетској хроници "Геноцид", Симић исповеда све муке, патње и бол српског народа у овом несрећном, ужасном рату из којег ће, песник је уверен, на крају, доћи до коначног уједињења српства.

Песник о гостовањима уметничке групе "Храст"

Пред нама је једна од ретких, искрено написаних поетских збирки у времену зла, које нас је задесило у скорашње време са свом суровошћу, и она не може никога, ко искрено љуби и поштује српски род, оставити равнодушним. Она је глас савести поводом светског лудила и стида, и истовремено, опомена свим насилницима и злочинцима новог поретка. Истовремено, ова патриотска збирка је и опомена сваком Србину приврженом отаџбини да се увек одлучно супротстави протагонистима геноцидног истребљења у име свете истине и правде.

Раде Симић-Рас на цртежу Новице Младенова

ке, избегавајући маштовита поетска поређења и метафоре, овом књигом успео да оствари узбудљиво документовано сведочанство о поновљеним временима ужаса на овим просторима.

Том драматичном, поетском хроником, на достојанствен начин, крајње једноставним стилем и језиком, Симић сведочи трагедију, али истовремено и величину српског народа, који је захваљујући својим Прометејима и Обилићима, успео, и по трећи

ца и усташа", "Српство се ново рађа"...

Почев од "Расове Ускршње честитке", упућене 6. априла 1993. године свим српским борцима, све до 30. марта 1994. године, стихова у славу "Воскресења Српства", Симићева патриотска, оригинална поетика у другој збирци "Геноцид" обухвата период од годину дана јуначке борбе за истину и правду, као и опстанак напаћених народа српских крајина, које су се перфидном игром нашле на светској позорници,

Да бисмо читаоцима приближили племенити лик и поетско дело Радета Симића-Раса, оснивача уметничке групе "Храст", који је стекао велику популарност међу српским борцима и народом наших Крајина, вршећи својом ангажованом поетиком "терапију душе" бораца, рањеника и осталих невољника по збеговима, повели смо са њим разговор о времену "кад су живи завидели мртвима".

"Мој животопис је кратак: рођен сам 1934. године у Београду, где сам завршио основну, средњу и вишу школу", започео је своју животну причу Рас. "Потичем из официрске српске породице. Отац-официр Краљевине, оставиши веран националној заклетви, у другом великом рату стрељан је 1945. године као "народни непријатељ". Тешко ми је пало живљење у времену

ка Миша Ђурић, Павле Васић, а и још неки, имали су утицаја на моје духовно и интелектуално формирање".

● Шта симболише назив Ваше уметничке групе "Храст"?

"Наша уметничка група "Храст" изникла је током овог последњег рата, а назив је добила симболишући то постојано, снажно, усправно стабло. У мојој песми "Храст" то жилаво, трајно стабло, поистовећујем са трагичном и величанственом историјом Србије. Јер је и Ламартин писао, столетне храстове шуме у Шумадији штитиле су Војдове устанике. Храст је наше Божје, свето дрво. А српски народ, попут храста, свагда је остајао постојан и чврст. Он је, као и храстова стабла, увек одолевао свим притисцима и непогодама, тако да га нису могли

јемо да се ускоро припрема посебна монографија?

"Током рата, 5. априла 1993. године, основали смо у Београдском драмском позоришту уметничку групу "Храст", са племенитом жељом да дајемо приредбе за рањенике смештене по београдским болницама: Институт "Рудо", ВМА "Бањица", Институт "Др Мирослав Зотовић", Ургентни центар и др. Први програм био је у Институту за рехабилитацију "Рудо" пред рањеницима, а поред мене, у њему су учествовали: драмска уметница Љиљана Седлар, бард југословенског глумишта, Тома Курузовић и филмски глумац из Сарајева – избеглица Ранко Гучевац. Програм је био колажног карактера са текстовима савремених писаца и нашим уводним поздравом "Помаже Бог, јунаци!" Обратио сам се при-

Глумци Београдског драмског позоришта, чланови групе Храст, са активистима Црвеног крста из Новог Београда у Добоју

броморном. А родио сам се као песник почетком овог несрећног рата 1991. године, трудећи се да верно опишем, у виду поетског дневника, многе наше трагичне судбине. Што се тиче мог одгоја у патријархално-родољубивом духу, пресудну улогу имала је моја мајка Ружа, као и тетка Мица Јовановић, доживотна председница хуманитарног друштва "Кнегиња Зорка", које је родило од 1918. до 1941. године. Затим, утицај на мој патриотски одгој имали су и моји ујаци: Станко, Милутин и Велибор. Станко је, као и мој отац, био официр, док су се Милутин и Велибор бавили новинарством. Касније, на Академији, професор-хуманиста, чи-

уплашити ни срушити никакви "блескови" и "олује" диктирани од белосветских моћника. У мојој поменутој песми "Храст" и даље, иако усамљен, усправно стоји. Он остаје на снажним коренима, грома се не боји!...

● Ко је дошао на мисао да се група назове "Храст"?

"Идеју да се наша уметничка група назове овим симболичним именом, дала је Жана Јовановић, глумица Камерног театра из Сарајева, која данас живи као избеглица у Београду".

● Како је основана хуманитарна уметничка дружина "Храст", о којој чу-

годним речима да, у тренутку кад нису у могућности да посетите позориште, ми смо им дошли у госте, што су поздравили одушевљеним аплаузом. Ти програми су, као касније свуда, давани без декора и костима, по болничким холовима, амфитеатрима, салама као и собама у којима су лежали непокретни рањеници. Говорили би текстове нешто више од сата, а занимљиво је како смо та лица видели. Најпре, они су у тишини слушали наше поетске стихове, са највећим одушевљењем примали родољубиве, а потом сатиричне колаже, да би се на крају под утицајем наших раздраганих шала разлегао и њихов спонтани смех.

То је била такозвана "терапија душе". Јер, смех је лек, што каже мој колега Тома Курузовић, који се не може купити у апотеци".

● У којим сте још познатим лечилиштима давали своје приредбе?

"Наступали смо по свим нашим познатијим лечилиштима у бањама, као и здравственим установама. Сећам се да нам непријатељско гранатирање, 11. јуна 1993. године, током програма у Поточанима крај Брчког, није прекинуло приредбу. Уз одушевљене поздраве народа, завршили смо наш програм. Сутрадан, посетили смо у Бијељини владику Василија Качаванду, где сам у манастиру Тавна говорио своје патриотске стихове. Крајем истог месеца са великим успехом у Билећи, срдачно смо поздрављени од официра и војника. Под гранатама у Зворнику, 8. августа исте године, учествовали смо у програму освештавања цркве Св. Параскеве, као и тамошње школе. Потом смо гостовали у Книну, Кореници, а током 1994. године у болници Коран на Палама, у Касиндолу, на Соколцу, у Рисну, Игалу, Мелјинама... Где све нисмо стизали да рањеницима упутимо топле, људске речи. Јер, познато је да и топла, непосредна, искрена реч, најбоље лечи од ратних траума. Сада, о свим тим приредбама за наше борце и рањенике, припремамо посебну монографију, у којој ће, између осталог, бити описане и наше успеле приредбе у манастиру Савина, у црквама Вуковара, у Руданки код Добоја (посета Другој оклопној бригади), школи Јован Дучић у Теслићу, избеглој деци у Делибатској пешчари крај Ковина, у озренском манастиру Св. Никола, у Хан-Пијеску за Видовдан...

Незаобилазно ми је остала у памћењу наша приредба у конаку манастира Дивостин крај Крагујевца, где је смештено неколико десетина девојчица које су изгубиле родитеље у рату. Једна мала, пред чијим су очима муслимански злочинци преклали њену мајку Српкињу, после дуге трауме изражене крајњом повученошћу, избегавану свега живог, одједном је била као препорођена нашим приредбом. То је за наше удружење "Храст" била највећа награда, признање... То се речима не може описати, мислим на тај сусрет... Учествовали смо и у многим емисијама тв станица у Српским Крајинама, а о нашим културним активностима постоји и неколико видео касета, док је доста писано и у лојалној штампи, мислим на места где смо гостовали".

● Реците нам, који су истакнути чланови Ваше уметничке дружине?

"Имао сам изузетну част да иницирам и формирам групу "Храст", којој су одмах приступили познати драмски уметници Љиљана Седлар и Тома Курузовић, а потом нам се придружио и Ранко Гучевац. Потом, групи приступају Жана Јовановић, Вера Ву-

јановић-Бркић, Јелена и Ивана Жигон, Зоран Симоновић, Ратко Недоноски, Миодраг Миловановић, Добрила Илић, Надежда Мирковић, Бора Стојановић, Стеван Миња, Неша Миловановић, Драгослав Илић, Мирослав Михајловић, Весна Анђелковић, Јованка Арсић, Даринка Петровић... Ту су и песници Драган Колунџија, Радмила Себастијановић, Перо Ковачевић, Гавро Батинић, Миодраг Хрњез-Љумо. И шаховски мајстор Драган Бјелица. Имамо и два музичара: Зоран Момчиловић и Бранко Ранчић".

● Пригтекао вам је у помоћ и Црвени крст?

"Почев од наше пете посете, од 5. јула 1993. године, захваљујући Томи Курузовићу и Јанку Гучевцу, успоставили смо сарадњу са Црвеним крстом из Новог Београда, која траје пуних пет година. Помогао нам је председник, др Љубиша Вукојичић, секретар Раде Ружић, као и још неки активисти ове хумане организације. Може се рећи да је Црвени крст велики добротвор наше уметничке дружине "Храст", јер су нам омогућавали гориво за превоз. Ишли су са нама и активисти Црвеног крста, давали добровољно крв за рањенике, носили поклон-пакете са храном, одећом, обућом и хигијенским потребама".

● На приредбама "Храста", које сте наше ауторе најрадије изводили?

"Говорили смо поезију православља, хуманизма и љубави. Борци и рањеници, као и народ по збеговима, радо су слушали текстове Пушкина, Јесењина, а од наших Кочића, Дучића, Ђопића, Душка Радовића и моје маленкости, јер то је била актуелна поезија, настајала тих ратних година, највише у тренуцима тих гостовања, наших лепих дружења".

● Из Ваше друге збирке "Геноцид", које су песме рањеници најрадије слушали?

"Поменућу само неколико песама. Најпре их је дирула моја родољубива песма "Србин", која сведочи о поносу и храбрости нашег народа, који се одлучно успротивио свим злотворима трпећи неизмерне патње, муке и бол. Затим, стихови посвећени нежној, плавој, прелепој девојци Тамари, сестри јуначког "Пентерског одреда", заљубљеној у српство и Светосавље. Радо је слушана и моја песма "Данијела". Обилазећи рањенике у Игалу приметно сам да су очи десетогодишње девојчице Данијеле биле изразито тужне, јер су јој мајка и браћа погинули на фронту. Чини ми се да не постоји перо које би описало ту српску античку драму, везану за уништено, не једно, него многа детињства. Моје песме симболичног наслова "Дрино - српска реко", "Четири јахача Апокалипсе", "Тестамент", "Болница - ходници дуги", доживеле су, такође, велике аплаузе".

● Дobar глас, што каже народ, надалеко се чује. По скорашњем писању листа "Ослобођење", уметничка група "Храст", поводом бројних хуманитарних акција за припаднике војске РС, ВРСК и цивиле погођене ратним дејствима, добила је бројне захвалнице, као и остала признања од културних и државних институција Срба преко Дрине, посебно од ранијег председника Републике Српске, др Радована Караџића. Шта бисте поводом ових признања изјавили?

"Веома смо поносни што смо својевремено добили похвалницу од председника Републике Српске, господина Радована Караџића. То нам је дало још више подстрека за даљи хуманитарни рад. А највећа награда приликом наших многобројних долазака борцима на првим линијама фронта, рањеницима у 65 болница, као и многим збеговима, биле су сузе радоснице и одушевљени плесак тамошње захвалне публике. Они су знали да ми оскудевамо у средствима, да у најтежим тренуцима наше скорашње историје нисмо хтели да седимо скрштених руку, него да смо драговољно пошли у сусрет нашим новим Обилићима, дарујући им она богатства која поседујемо у нашим душама, а то је неопредна, топла, искрена, поетска реч, по која ведрa шала и анегдота, понеки скромни поклончић. Сви учесници тих програма, као и они који су нам омогућили превоз (Црвени крст, ГСП Београд, Минелтранспорт, Удружење бораца рата 1991/95), били су прави људи - хуманисти, који су, за разлику од неких назови "миротвораца", имали саосећање за патње свог народа. О томе колики је био чији допринос, најбоље ће сведочити наша монографија "Храст", коју припрема Црвени крст а он ће је и финансирати".

● Како би гласила Ваша порука поводом видних резултата које је постигла група "Храст", и којим ће путем ићи даље?

"Из дана у дан "Храст" буја и шири своје гране које звоне поезијом хуманизма, љубави и православља, веровања у оправданост одбране српски вековних, праделовских огњишта. Једном реченицом може се исказати у уметничка група "Храст" служи српству на част, што сведоче и моји скорашњи стихови у којима је синтетизован њен основни програм, а они гласе:

"Као људи, хуманисти и уметници, проповедамо и залажемо се за слогу, љубав - за Светосавље, не прихватамо било чији терор и бесправље. Жеља и наш свети циљ је ослобођење и уједињење васколиког српства, и слободна Немањинка држава чврста".

Коста Димитријевић

ПРОМЕНЉИВА ПОЛИТИКА СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

Уместо некадашње традиционалне подршке, САД су промениле политику према српском народу и предводе блок антисрпски оријентисаних земаља.

Демократију је у Србију увео радикалски покрет. Снага радикализма је у његовом утемељењу, у традицији и савремености, то јест, у духу српског народа

Званични и појединачни ставови америчких функционера (Меллин Олбрајт, Гелбард, проф. Роберт Хајден) очигледно доказују да је реч о потпуној заблуди у погледу политичких процеса у Србији

Ако је демократија највећа тековина савременог света, онда је потребно одредити њене иманентне носиоце за свако друштво.

Победе без преседана

У Србију је демократију увео радикалски покрет. Рушењем династије Обреновић и увођењем парламентаризма и уставности, почетком XX века, отпочео је процес увођења демократије у Србији. Увођењем уставне монархије створени су услови за демократизацију друштва, у периоду 1903–1914. изведена је привредна реформа, која је Србију приближила Европи.

Снага радикализма је у његовом утемељењу у традицији и савремености, то јест у духу свог народа; радикали су полазили од реалности, односно од "колективистичко-демократског модела друштва и државе". Они су постали "нова религија" српског народа, радикализам се идентификовао са народом, што је без преседана у новијој историји Европе.

При потпуној слободи штампе, радикали су опозицији давали пет пута шансу за победу, али су резултати избора следећи: на изборима 1903. радикали су од 160 места у Парламенту освојили 141; на изборима 1905. радикали су од 160 места у Парламенту освојили 136; на изборима 1906. радикали су од 160 места у Парламенту освојили 138; на изборима 1908. године радикали су од 160 места у Парламенту освојили 132; и, коначно, на изборима 1912. године, од 160 посланичких места у Парламенту Србије ради-

Ко се последњи смеје – један од креатора антисрпске политике, актуелни председник Сједињених Америчких Држава Бил Клинтон

кали су освојили 132 посланичка места. Да ли је игде забележена таква надмоћ?

Празне фразе бивше коалиције

Традиција се увек уплиће у савременост. Ради тога, политика САД полази од сасвим нереалних позиција.

Њихова подршка тзв. "демократским снагама" у Србији је сасвим погрешна и узалудна, јер те "демократске снаге" (оличене у СПО, Грађанском савезу Србије и сл.), осим што у својим називима и празним програмима имају појмове демократије, немају ништа заједничко са демократијом. На пример, платформа "Писмо о намерама коалиције "Заједно" у погледу економских

реформи", из марта 1997, је скуп потпуно празних фраза. Те снаге, једноставно, немају утемељење у свом народу, и једина снага им је у подршци САД, а не у могућности реализовања било каквог програма. Осим пуних уста заклинања у демократију, западним вредностима, ту нема више ни чега. Освајањем локалне власти у одређеним срединама, та демократија се огледала у корупцији, узурпацијама и непотизму; све се сводило на снабдевање становима, пословним просторима и локалима својих руководства, пријатеља и чланова породице, у чему су, често, превазилазили претходну, комунистичку власт. После тих "демократских процеса" власт за њих постаје мучење, врућ кромпир у рукама, они с том влашћу просто не знају шта да раде. Њихова једина парола своди се на то "да се власт мора мењати" без икаквог конкретног понуђеног програма. Подршка САД и још неких кругова у свету је, у суштини, њихов програм.

Сасвим је погрешна логика тих кругова, јер су демократију у Србију увели радикали. Они ће бити њени носиоци, без обзира на погрешна гледишта да су они екстремни националисти, како их опањкавају тзв. "демократске снаге" Србије. Финансијска подршка тим снагама је узалудна, оне немају утемељење у свом народу, оне су страном телу, јер не познају свој народ.

Времењлов – Вилсонова подршка

Таква политика САД не одговара традицији односа српског и америчког народа.

Борба америчког народа за ослобођење од колонијалне потчињености Енглеза, крајем XVIII века, била је узор српском народу у борби за ослобођење од хабзбуршког и отоманског ropства. "Декларација независности" из 1776, коју је формулисао Томас Цеферсон, била је једна од узданица сваког српског владара у борби за слободу свог народа.

Српски народ никада није и неће заборавити подршку америчког председника Вудро Вилсона српској делегацији, коју је предводио Никола Пашић, на мировној конференцији у Паризу после завршетка Првог светског рата, 1919. године. Вилсон се супроставио идеји очувања Аустроугарске монархије и дао подршку Србији као држави која је ратовала на страни Антанте. Српски народ и војници су добили огромну моралну снагу када је САД, априла 1917, ступила у рат против Централних сила – Аустро-Угарске и Немачке. Тада је формулисано чувених 14 тачака Вудро Вилсона, које су изузетно одговарале српском народу (посебно начело јавне дипломатије, начело равноправности свих народа, начело самоопредељења народа

и начело историјског права). Српски народ неће никада заборавити "Атлантску повељу" (14. VIII 1941) којом су САД уважавале борбу српског народа против нацизма и фашизма, као и уважавање борбе српског народа против фашизма током Другог светског рата.

Преврнути ђурак

Таква политика је прекинута распадом СФРЈ. САД је, уместо земље која је служила за пример, постала земља у сукобу са читавим светом, због насилног наметања своје политике и културе, оличене у виду тзв. новог светског поретка кроз форме институција као што су НАТО пакт, Хелсиншки трибунал и слично.

Садашња спољна политика САД не полази од реалности. Победа радикалне странке у Србији је неминовност. То је странка која може реформисати српско друштво потенцирањем свих људских, привредних и природних ресурса Србије, не ослањајући се на имажинарни новац који би, наводно, требало да стигне са Запада, као што раде "демократске" партије. Метод управљања и кодекс понашања је супериорнији у односу на остале политичке факторе у Србији, јер се, пре свега, заснива на демократичности у доношењу одлука и ауторитативности у извршавању тих одлука. Програми су празне речи ако се нема снаге и воље да се они и остваре. Ако пођемо од изворности појмова, појам демократија је настао од старогрчке речи демос – народ и кратос – власт, владавина. А владавину народа су, у историји Србије, само радикали могли да обезбеде (свима су познате замерке руководиоца "демократских снага" председнику Српске радикалне странке што се обраћа популистичком слоју, а не "елитама", што најбоље говори о њиховом познавању сопственог народа). Снага нове Србије су сви они до сада запостављени: радници, сељаци, техничка и друштвена интелигенција, културни ствараоци који су ослоњени на националне и модерне вредности, предузетници који желе да производе и стварају, а губитници су шпекулативни слој политичке и привредне олигархије који немилосрдно упропаштава српски народ. У најтежем историјском тренутку по српски народ, када му прети биолошки нестанак, када је већ озбиљно заостао за светом, радикали ће, преузимањем власти, показати да ситуација није безизлазна, напротив.

Узор су им земље које су комбинацијом националних и општих вредности постигле огромне резултате (као што су азијски змајеви – Јапан, Јужна Кореја, Тајван, Сингапур и друге, затим друге успешне земље које су се ослониле на своје људске и материјалне потенцијале с комбинацијом страног капитала, где ти потенцијали не долазе до изражаја).

То је протеклих година недостајало Србији. Да су у Србији, приликом распада бивше СФРЈ, радикали били на власти, поштовали би се принципи из 1918. а не из 1945. године. Активирани би био Версајски мировни уговор, тада би Хрватска, Словенија и Босна биле део Аустро-Угарске, поражене у рату, а не самосталне државе (био би активирани Тријанонски и Рапалски уговор). С том политиком, политиком права народа на самоопредељење, а не административних граница, рат на простору бивше Југославије био би избегнут.

Србија има будућност

Питање Космета, на коме САД највише инсистира, биће скинуто са дневног реда тако што ће питање Шиптара бити постављено као питање националних мањина, с правима и обавезама, исто као у законским одредбама САД према националним мањинама (Мексиканцима, Кубанцима и другим). Тада ће се намере САД показати као сасвим јасне, да ли уважавају опште прихваћене норме међународног права или желе "посебно право" према Србији.

У тој борби, српски народ ће помоћи сви они народи који желе опстанак на основу својих националних вредности: историјских, привредних, културних и других. Србија се налази пред историјским избором – или ће бити онаква какву је желе радикали, њена једина историјски проверена снага; или ће бити онаква какву је прави тзв. "демократска Србија" под менторством САД попут централноамеричких, јужноамеричких и многих земаља трећег света, са пуно шаренила, али са уништеном привредом, богатом олигархијом и огромном већином сиромашних људи који се боре искључиво за голу егзистенцију.

Уколико се не врати на принципе Вудро Вилсона, "изолационистичка политика" САД ће се ускоро суочити са осталим светом; зар САД мисле да ће у свом "мелтинг поту" сварити милијарду и по Кинеза и Јапанаца, читаву Европу, читаву Африку и Латинску Америку. Сукобиће се са биолошким јачим трећим светом на челу са исламским фактором, са економски јачим светом на челу са Јапаном (и врло брзо Кином) и културно јачим светом на челу са Европом и Русијом (САД стално говори о уснулом руском медведи, али у сваком народу постоји медведица о уснулом медведи када се пробуди).

Дакле, Србија има сјајну будућност!

Др Бранко Надовеза

"КОРАЦИ ЈЕДНЕ НОВЕ ГЕОПОЛИТИКЕ"

Прећуткиваној од немачких естаблираних медија и политичара, о једној новој књизи руског политичара и публицисте Алексеја В. Митрофанова, дискутује се у Русији у најширој јавности: "Кораци једне нове геополитике". Митрофанов припада покрету Жириновског и председник је геополитичког одбора руске Думе. У највећој земљи света он важи за најкомпетентнијег стручњака за геополитику (наука о животним просторима као снази која обликује судбине народа и држава).

Језгро Митрофановог исказа гласи: "По слому поретка победника из 1945. године, Сједињене Америчке Државе теже владавини светом; да би се светски диктат Волстрита и Беле куће онемогућио, требало би направити евроазијску противтежу чије би језгро била осовина Берлин-Москва-Токио; Немачка се мора ослободити "атлантског тоторства", она има право на своја источна подручја која је анектирала Пољска и требало би да, у обостраном интересу, са Русијом нађе решење питања северне Источне Пруске (Königsberg)".

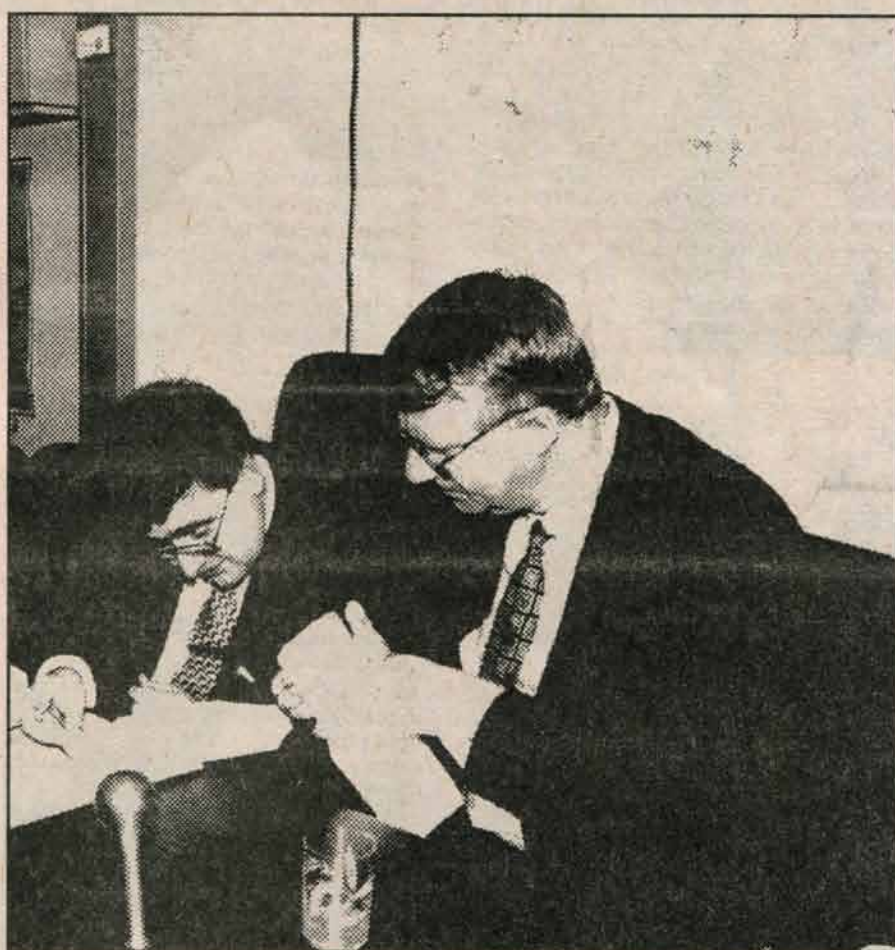
Енормни развијни потенцијал

По слому "биополарности Потсдамског система" (подела на САД - америчку и совјетску интересну сферу), а суочени са стремљењем САД за глобалном владавином, Митрофанов види потребу сарадње "евроазијских сила", дакле, одлучујућих снага у Европи и Азији. Он наставља:

"Широм света настаје једна снага привлачена "другоразредних" светских сила које атлантичари и НАТО охоло одбацују. Поновно успостављање регионалних сфера сарадње у Евроазији на подручјима Немачка-Русија и Русија-Јапан, створиће једно гигантско геополитичко поље које ће бити без унутрашњих препрека и са огромним развијним потенцијалима. Централа тог геополитичког поља биће осовина Берлин-Москва-Токио. Западни и источни смер те осовине одређиваће Русија, као конструктивна снага геополитичког процеса".

"Атлантичари" (Митрофанов израз за САД и њене подчињене), увек би у игру уводили агресивност ранијег СССР-а. "Али, ми говоримо о Русији.

Русија се бори само против америчког хегемонизма као извора војне примене насиља у целом свету. Уравно-

Др Војислав Шешељ и Алексеј Митрофанов
у Комитету за геополитику руске државне Думе у Москви

тежени развој држава користи свима, али не и САД".

"Срамни диктат"

Вашингтон се меша у ствари других континената. "Да би се САД ускратила могућност да уцењује свет, мора им се узети основа војног угрожавања мира". Овде је нарочито потребно да се евроазијском сарадњом

предусретне превласт америчког индустријског војног комплекса.

"Ослобођена срамног америчког диктата, светска привреда ће оживети", прориче руски геополитичар. Наиме, тада би појединачним земљама било могуће да се брину о задовољавању сопствених потреба "уместо да рале за амерички војно-индустријски комплекс и тзв. амерички начин живота".

Чекају боља времена – литија руских козака

Никада на коленима – дефиле припадника Руске ратне морнарице

Даље ће Митрофанов: "Стога је, ако се посматра са политичко-економског аспекта, обезбеђивање развоја Русије у западном смеру са Немачком, а источно са Јапаном, важан фактор социјално-економског напретка не само у Еврозији, већ у целом свету".

Немачки положај и изгледи

И опет наглашава Рус, по његовом мишљењу, одлучујућу улогу Немачке: "Положај Немачке у централној Европи тако је изазован да се та велика земља гуши под притиском својих геополитичких послератних граница које заузимају њен слободан развој пун живота. Русија мора свој атомски оклоп да стави у службу заједничког руско-немачког економског развоја и да тако осигура проширење сфере немачког утицаја на исток". На сличан начин требало би регулисати и руско-јапански однос. "Русија ће бити геополитички фактор који је у стању да земљама које теже трајној алијанси, Немачкој и Јапану, пружи потребну постојаност и чврстину".

Не само народи Европе, посебно Немци, сматра Митрофанов, већ и све нације Азије "путем слободног изражавања воље изабраће за себе слободу, а не понижавајући статус америчких мандатских или прекоморских територија".

Постане ли осовина Берлин-Москва стварност, мораће се рачунати "са поновним прикључењем пранемачких области Алзаса, Лотрингена, Судета, Помераније, источног Бранденбурга, Шлезеије, као и дела западне Источне Пруске", износи своје визије будућности председник одбора думе.

Деси ли се или не једно или друго Митрофаново предвиђање или анализа: Чини се немогућим да се као Немац на дуже време остане ускраћен за у Русији новонасталу геополитичку дискусију. Иако је по слому СССР дошла у једну фазу релативне слабости, Русија, највећа земља света, са моћним ресурсима и бројчано најјачим народом Европе, и даље је гигант. По Немце се никада није добро завршило када су на средње или дуже време били са Русијом у спору. Али заједно, Руси и Немци могу да уклоне опасности по оба народа. Било да су настанком једне моћне Русије заустављени вечити пљачкашки походи племена из унутрашњости Азије до средње Европе, или да је заједнички уклоњена турска опасност или укроћен шведски и пољски империјализам или савладан Наполеон.

Немачко-руско "један-Против-Другог" у 20. веку, у два светска рата, ескалирало је грозним крвопролићима. Корист од тога извукли су други.

Не Немци, не Руси.

"Deutsche National-Zeitung",
2. јануар 1998.

Превод Петар Димовић

ПРЕДАЈА КЉУЧЕВА ОД ТВЉАВА

Београд је, током своје бурне и променљиве историје, први пут именован споменут 878. године у писму римског папе Јована. Као један од најстаријих градова у Европи доживео је многе промене. Наиме, како је током многих векова био изложен туђинским најездама, опсадама, рушењима, паљењима, окупацијама, отпорима али и победоносним слављима над пораженим непријатељима, није ни чудо што Београд има низ значајних историјских датума.

После расправа који ће значајан датум постати нови слављенички датум Београда, уместо досадашњег 20. октобра 1944, наши историчари дали су градским одборницима неколико предлога од којих издвајамо:

– 16. април 878. у вези првог помена словенског имена града;

– 10. мај 1594. када је злогласни Синан-паша спалио на Врачару мост Светог Саве;

– 9. јануар 1807. везан за Карађорђевог улазак у Београдску тврђаву;

– 26. јул 1839. када Београд постаје општина;

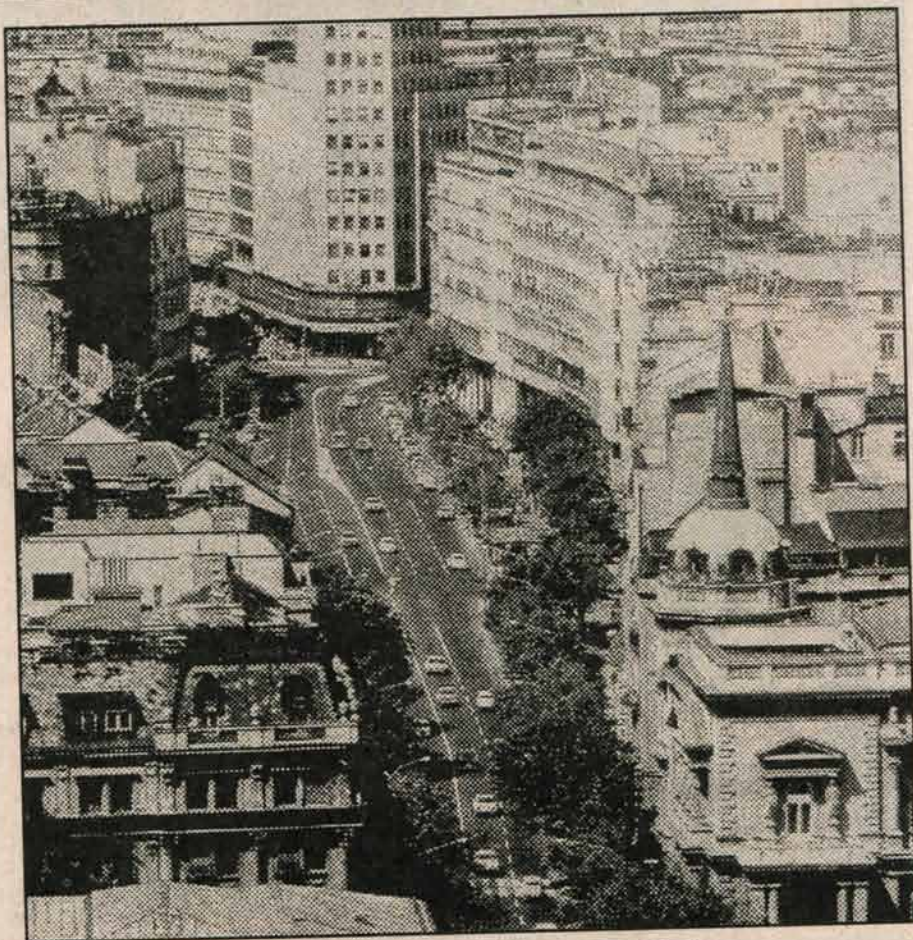
– 19. април 1867. када Али Риза-паша предаје кључеве од Београдског града и српских тврђава кнезу Михаилу Обреновићу;

– 7. октобар 1918. везан за херојску одбрану Београда у првом светском рату...

Постоје и други предлози, попут оног да се настави са слављем комунистичко-самоуправног Београда, који је "за једне дан ослобођења, док за друге дан патњи" по оцени др Марка Поповића, стручног сарадника Археолошког института САНУ уз тачну констатацију да је то датум "који раздваја Београђане". Извесни значајни датуми Београда су и прескочени, попут оног када је он био под управом краља Драгутина у 12. веку; затим 12. децембар 1806. када су Вождови устаници освојили београдску варош, 30. новембар 1830. у вези свечаног читања хатишерифа на Ташмајдану; 20. јун 1876. када је објављен рат за ослобођење и независност Србије, итд.

Како се наши најпознатији историчари залажу за слављење 19. априла 1867. године, из необјављене књиге "Београдска хроника" књижевника и новинара Косте Димитријевића, преносимо поглавље везано за тај значајан догађај везан за историју нашег главног града.

Од кад је из Цариграда стигао кнез Михаило, већ пуна два дана у београ-

Главни град мења свој слављенички датум

дској вароши нису престајале, како их је народ звао, "априлске свечаности". И једва се чекао 19. април, најављен као најважнији датум у животу престонице Србије. Тај датум, који је падао на цветни четвртак, истовремено, по записима старих хроничара, био је најсвечанији за владе кнеза Михаила Обреновића, јер је тада требало да буде јавно обнародован султанов ферман о предаји тврђава "на управу и чување" српском владару и народној војсци.

Да би се што достојније и лепше прославио тај значајан историјски догађај, при улазу код Калемегдана, где је данашње скромно спомен-обележје, била је изграђена свечана, пространа трибина, окићена српским тробојкама с крстом и оцилима као и цветним венцима, попут неколико већ раније слично украшених тријумфалних капија и пирамида у вароши. А савременици истичу да је сам кнез пожуривао да предаје кључева од српских твр-

ђава буде што пре, јер је желео три дана касније, на прослави подизања Другог српског устанка, на Цвети, после тачно 345 година робовања под Турцима, народ види на горњоградским бедемима истакнуту српску заставу.

Предстојећој свечаности нису се радовали само Београђани. Током неколико дана пристизале су депутације из свих крајева кнежевине Србије. Ни-

су неким начином успели да се прокријумчаре"... Сви пристигли са разних страна, дошљаци ради велике свечаности, били су одевени у богату народну ношњу свог краја, а нарочито су погледе привлачиле њихове супруге и кћери својом, везом украшеном, одећом, украшеном златним тепелуцима и дукатима, које су уз пратњу народних оркестра певале и играле

тако да се њих више хиљада окупило на пристојној удаљености од теписи-ма препоркиване свечане трибине, украшене цвећем и осталим знамењима српске државности. рани излазак сунца наговештавао је прекрасан пролећни дан, тако да су се сви Срби обрадовали што им раније рђаво време неће покварити то велико славље.

Око десет сати пре подне на левој страни трибине заузео је одређена места један српски батаљон са војном музиком, а на супрот овом, с десна, били су постројени турски низами са својим оркестром. А српски и турски официри који нису били у строју, по Христићевом запису, заузели су места "на десном крилу својих батљона". Крај турских официра, у средишњем делу трибине, заузели су своја места са свитом Али Риза-паша и Ашир-паша. Ту су били са секретарима и представници гарантних сила-конзули: енглески - Лонгсворт, италијански - Сковасо, руски - Шишкин, француски - Ботмило, пруски - Мероније, аустријски - Ленк од Волсберга и румунски дипломатски изасланик Кантакузен. Ту је био и изасланик аустријског цара, земунски главни заповедник, генерал Вагнер, са ранијим својим колегом, генералом Мајером. Од највиших српских представника, на трибини су били запажени: митрополит Михаило, председник владе и министар иностраних послова Илија Карашанин, председник Државног савета Јован Маринковић, цариградски посланик Јован Ристић, председник Народне скупштине Живко Карабиберовић, а затим министри Рајко Лешјанин (правде), Коста Цукић (финансија и заступник просвете), Никола Христић (унутрашњих дела)... Од чланова Државног савета, били су заступљени - потпредседник Цветко Рајовић, као и чланови: Гаврило Јеремић, Димитрије Црнобарац, Филип Христић, Станојло Петровић, Данило Стефановић, Матија Симић, Ђорђе Миловановић, Владислав Вујовић, Ђорђе Ценић, Младен Жујовић, Јефтимије Угричић и Јован Гавриловић. Међу војним врхом истицао се министар, пуковник Миливоје Блазнавац, са својим штабом, а затим ту су били кнежеви ађутанти, на чијем челу је био најстарији Драгутин Жабарац. Потом су били уочени и представници главне контроле, Касационог суда (међу њима и правник-песник Јован Илић и путописац Сретен Поповић), Апелационог суда и друге познате београдске личности из јавног и културног живота. Посебно место на овом скупу дато је старом, на смрт оболелом устаничком војводи, Јеврему Ненадовићу, чија је кћи била кнегиња Персида, удата за кнеза Александра Карађорђевића. За тешко болесног војводу Јеврема, Ристић бележи да "беше наредио те су га изнели на улицу да својим очима, пре него што их склопи, види српску заставу на градским бедемима". По казивању старих београђана, професор историје и књижевник Полексија Дими-

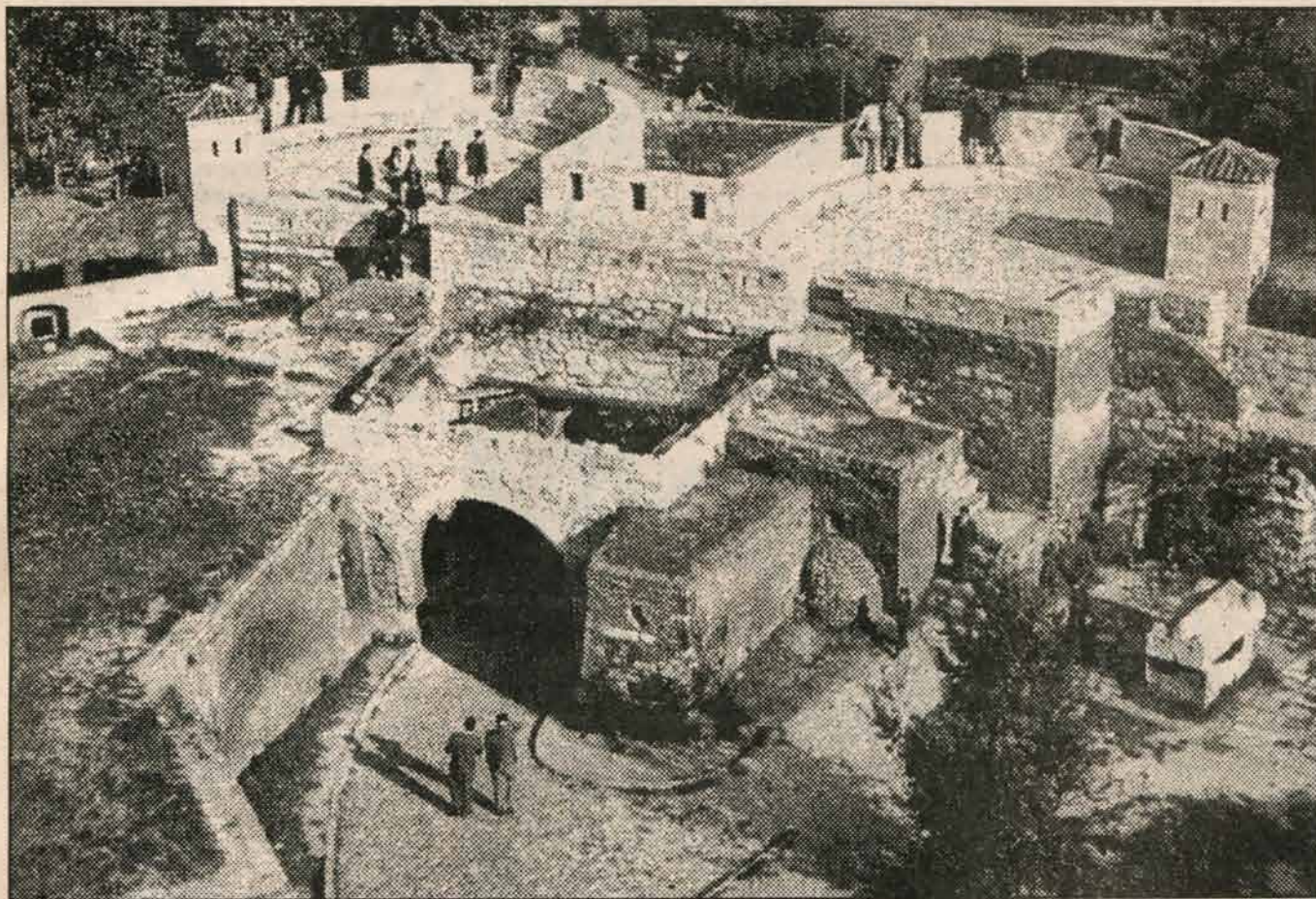
Кнез Михаило око 1850. године

је било српског града или села чији родољубиви домаћини нису тада похитали ка Београду, а највише их је било из суседних вароши, Земуна и Панчева, под туђинском управом.

Многи гости су стигли из Црне Горе, Војводине, Босне и Херцеговине, Лике, као и осталих крајева касније уједињене земље. "Био је дошао и велики број прекосовских Срба," бележи родољубиви песник Каћански, "који су могли да добију објаве, пошто су аустро-мађарске власти спречавале одлазак Срба у већим масама, али многи

разна кола на Теразијама. Свима је тадашњи Београд пружио срдечно гостопримство, све пристигле породице биле су дочекиване с хлебом и сољу на савском пристаништу или цариградском друму с добродошлицом. А потом су биле позиване да тих свечаних дана одседну у београдским кућама, наравно, уз пуно, срдечно гостопримство, без икакве материјалне накнаде.

Од раног јутра народ је похрлио ка пољу калемегданском, које је тада било на међи између вароши и тврђаве,

Калемегданска тврђава која је кроз историју много пута мењала господаре

тријевић-Стошић, бележи да је веома ценећи старог војводу Јеврема, кнез Михаило "послао своје кавалеристе, да га на носилима донесу на Калемегдан, што је било и учињено"... А око трибине стајале су депутације из свих крајева Србије, како бележи извештач листа **Напредак**, као и гости пристигли из аустријске царевине", а иза ових, остали народ који се сакупио у толиком мноштву, да га је пространи Калемегдан једва схватити (примити) могао". Иначе, најлепши поглед на мношину окупљеног света имали су ондашњи гости хотела **Српска круна**, чији су прозори били у непосредној близини догађања, као и радозналци начичкани на крововима околних кућа.

У договорено време, када је из Београдске тврђаве са свитом пошао Али Риза-паша, око пола 11 сати, из свог теразијског двора кренуо је, јашући на коњу, и кнез Михаило Обреновић, праћен својом гардом, веома тешко се пробијајући улицама испуњеним народом који му је одушевљено клишао. Окружен својим официрима у парадној униформи, лепо и стасити кнез Михаило на белом султановом коњу, одевен попут старих српских витезова из времена најмоћнијег цара Душана, самом појавом, по опису извештача песника Каћанског, изазивао је дивљење у народу: "Он је на себи имао душанку на којој су дугмета блистала у драгом камењу; поврх душанке био је пребачен огртач од калифе, опто-

чен скупоченим самуровим крзном и са великом јаком од самура. Овај огртач одржавао се помоћу две сребрне копче са златним ланчићем, који такође беху украшени драгим камењем. На глави је имао самур-калпак са челанком, на ногама високе чизме са великим мамузама, у којима је такође блистао по један алам. О бедрима висила му је крива сабља позлаћена и искићена мноштвом драгог камења".

Пратећи главном београдском улицом тог "правог српског витеза", велика маса света је, уз поклике "Живео!", пружала руке да додирне барем кнежевог коња, док се ехо тих "бурних усклика" чуо до Калемегдана.

Нечије капе тада су полетеле у ваздух, а та вика раздраганог народа, која је "потресала ваздух", није престајала ни када је кнез Михаило са гардом стигао испред калемегданске трибине... Одмах за кнезом, пристигла су и три дворска екипажа са његовом родбином. Из првих кочија приступиле су одређеним местима на трибини најпре кнежева стрина, госпа Томанија Јеврема Обреновића, са кћерком Анком Константиновић и унуком Катарином. Из других кочија изашли су госпођа Ана, супруга господара Јована Обреновића, са кнежевом сестром, госпоњом Перком, док су се у трећим налазили кћерка господара Јована, госпођа Ермила Ђупућка са другом кнежевом сестром, госпоњом Савком, барионом Рајић. Кажу да су у присти-

глој четвртој кочији били "дворски часници"...

Испред свечане трибине, великошколци су одржавали, заједно са полицијом, заштитни кордон, док је тачно у 11 сати, најпре извршивши смотру постројене српске народне војске, кнез Михаило узвикнуо:

– Здраво, јунаши!

– Од нога ти здравље, господару! – у један глас одјекнуо је отпоздрав.

Потом кнез приступи на супротној страни турском батаљону, који је стајао мирно с пушкама "пред прси" и, салутирајући их, поздрави, а они громко одговорише: "Падишаха чок јаша!", што би у преводу гласило: "Живео султан!"

Када се кнез Михаило степеништем успео на трибину, дочекао га је заповедник београдске тврђаве Али Риза-паша, дубоко се пред њим поклонивши, док се српски владар с њим срдачно поздравио. Тада је српска војна музика, под диригентском палицом капелника Шлезингера, одсвирала химну "Дрино, водо хладна", а онда је у потпуној тишини прочитан царски ферман о предаји градова најпре на турском, а онда на српском језику. По завршетку читања наредбе султана Абдул Азиса о поверавању београдске, кладовске, смедеревске и шабачке тврђаве на управу кнезу Михаилу Обреновићу и српској војсци, са белема тврђаве огласили су се, поздрављајући ову одлуку, са 21 пушњем, топови. А по-

том је један турски официр предао јастуче од првене кадифе, опточено златним гајтаном, команданту тврђаве Али Ризи-паша. Носећи то кадифено јастуче са градским кључевима у рукама, Али Риза-паша приступио је кнезу Михаилу, и уз наклон му га је предао, исказујући потом своје честитање. Достојанствени кнез Михаило тада је пашу изразио своју захвалност, али се од

како из њих избијају... То беше непрекидно таласање гласова као бура која не престаје. И кад први српски војник, под командом капетана Светозара Гарашанина, ступи на градски бедем према вароши да смени турског стражара и прекрсти се, урнебесни усклици промише ваздух... Људи су се грлили и љубили. Старци, срећни да су то доживели, плакали су од радости, а жене

потом, извршивши смотру постројене војске, усео на свог белог арапског коња и праћен првим ађутантом и једним вишим турским официром, упутио у обилазак Београдске тврђаве.

Иза кнеза, на коњима су били мистар војни, пуковник Блазнавац и Али Риза-паша, а потом су наступили "у два реда коњички официри српски и турски". Поред ових, по писању Видовдана, у кочијама су за кнезом у тврђаву, заједно са митрополитом Михаилом, ушли сви страни представници, као и српски великодостојници.

Када је кнез Михаило, налазећи се у тврђави, стигао пред пашин конак, по писању извештача листа **Напредак**, дотадашњи турски заповедник града Али Риза-паша, иначе велики пријатељ српског народа, предао му је, поред оних на свечаној трибини, и симболичан златан кључ "у знак господарства српског" градом. И по каснијем кнежевом изласку из тврђаве, постројена оба батаљона уз свирку војних маршева, поздравила су српског владара. Тада је праћен одредом своје коњичке гарде кнез Михаило сео у свечане кочије, заједно са председником владе Илијом Гарашанином, да би се одвезли на кратку, свечану службу у Саборну цркву, где су их са митрополитом Михаилом дочекали сви српски и страни великодостојници. После молитве и одржаног говора у славу кнеза Михаила, упућујући му честитке, митрополит је благословио кнеза Михаила целивајући му чело, а овај му је, с поштовањем, пољубио десницу.

Из Саборне цркве, кроз масу народа, веома тешко су се београдским улицама пробијале кнежеве кочије вучене од четири арапска зеленка, тако да је коњичка гарда чинила велике напоре да неко од несмотрених грађана не страда под коњским копитама.

Осећајући да је испунио Вождов захтев, као и свог оца, од народа названог "Милош Велики", кнез Михаило је, заједно са Гарашанином, машући рукама отпоздрављао раздрагану масу света, чији поклици нису престајали ни те ноћи посвећене великом народном весељу у целом граду.

После свечаног ручка у двору, којем је присуствовало много званица, како бележи Милева Р. Алимпић, кнез је наредио да сви "Срби из разних покрајина, који су се слегли и на улици и око капије, пусте у његову резиденцију". Докле је овај народ, као у свечаној литији, улазио и излазио из двора, истиче госпођа Алимпић, кнез је стајао у великој сали, те га је сваки седи старца и дете на ноге подигнуто, по својој жељи могло видети..."

(Одломак из необјављене књиге "Београдска хроника")

Коста Димитријевић

Место где је убијен Кнез Михаило је запуштено, без икаквих ознака и ван свих туристичких путева

нове топовске паљбе његове речи нису могле чути, док су у том свечаном тренутку сви погледи били упрти к градским бедемима, где се насупрот везировог конака на јарболу полако уздизала српска застава, праћена радосним поклицима народа, уз брујање црквених звона са звонаре Саборне цркве. "Тај моменат беше врхунац радости и одушевљења раздраганог народа", бележи Коста Н. Христић. "Громки узвици покрише тресак градских топова. Виђају се само колутови дима

дизале децу да виде српску заставу на великој катарци и српског војника на градскоме бедуму"...

Одмах после примана градских кључева, веома расположен, кнез Михаило их је високо подигао показујући народу, док је војна музика засвирала омиљену песму **Праг је ово милог срца**. При последњем музичком акорду, кнез Михаило непрестано бурним овацијама поздрављан од масе света, предао је кадифено јастуче с кључевима, председнику народне скупштине, да би се

БИЉАНА СРПСКУ ДЕЉАШЕ

Својевремено, госпођа Плавшић је у једном делу народа (и грађана, разуме се) стекла симпатије својом пробирљивошћу. Није хтела да прихвати сваку пружену јој руку. Данас се, чини се, ухватила за руку за коју се тек треба утврдити да ли је уопште реч о руци.

"Де Гол заслужује највеће поштовање зато што је смогао снаге да правилно схвати расположење сопственог народа. Када је закључио да је његова политика престала да задовољава земљу, одлучио је да се одрекне власти ради мирног и спокојног развоја Француске, не хтевши да даље инсистира на својим погледима који су престали да буду интересантни народу. Због тога је он и остао велики политичар у сећању Француза.

Још неколико примера. Император старог Римског царства, Диоклецијан, одрекао се власти када је схватио да ће то бити корисно за Римљане.

Наследник енглеског престола из 30-тих година нашег века, Едвард VII, одрекао се власти када је његова предстојећа женидба са разведеном женом угрозила интересе британске Круне.

Председник САД, Никсон, дао је оставку када је доказано да је наредио прислушкивање својих политичких противника. Захваљујући том кораку и каснијем беспрекорном понашању, поштован је од својих сународника све до смрти.

Канцелар СР Немачке, Вили Брант, на сопствену иницијативу напустио је положај када је обелодањено да је један од његових најближих сарадника био источнонемачки обавештајцац.

Француски премијер Береговуа извршио је самоубиство чим је против њега покренута истрага, будући да је у тешким финансијским околностима примио велики бескаматни зајам од свога пријатеља-предузетника.

То су само неки малобројни примери о моралном понашању политичара".

Овако говори ГенADIЈ АндРЕЈЕВИЧ ЗЈУГАНОВ ("Литературнаја газета-досије", број 4).

Господин (друг) ЗЈУГАНОВ је предводник руских комуниста. Госпођа (мисис) Биљана Плавшић је антикомуниста.

Из идеолошких разлога по свему судећи, госпођа Плавшић неће следити Де Гола, Диоклецијана, Едварда VII, Никсона, Бранта... Береговуа понајмање!

Штета, тако нешто би јој пристајало (осим, као хришћанки, ово са Береговуом)!

Објективности ради, мора се признати да овде није реч само о идеолошком размимоилажењу са ЗЈУГАНОВОМ:

ту је и извесни господин Фровик из некаквог ОЕБС-а (вероватно још једна од новостворених држава?). Наиме, када је реч о провери њеног личног поверења, госпођа Плавшић каже:

"Пре извесног времена на ту тему разговарала сам са господином Робертом Фровиком, шефом мисије Организације за европску безбедност и сарадњу у Босни и Херцеговини. Управо ми је он рекао да је став ОЕБС, да до провере председничког мандата може доћи искључиво уз сагласност чланова Контакт групе". (Интервју "Вечерњим новостима").

Познато је да се госпођа Плавшић, што треба високо ценити, сваки час позива на Устав. Неко други на њеном месту то вероватно не би чинио. Не зато што је поверовала у то да је заиста "српска Царица", већ, Боже ме прости, какав је то Устав ако у њему пише да председник локалне и парламентарне изборе може да распише кад год му се прохте, али да за проверу сопственог мандата потребује неког господина Фровика из ОЕБС-а?

Или, можда то и не пише у Уставу? Можда госпођа Плавшић Устав тумачи својом женском интуицијом и туђом полицијом? Било би утешно да је тако: српска светиња, Устав, био би у реду!

А зашто би госпођа Плавшић требала да следи своје велике претходнике широм света и времена, јасно је: из истог разлога из кога би и сваки шофер аутобуса (ма колико се господин Фровик за њега заузимао!) требао да добије отказ ако би аутобус, који је са аутобуске станице кренуо као аутобус за Пожаревац – одвезао у Нови Сад! Како такви пролазе, показује и пример Новака Килибарде који је са својим "аутобусом", Народном странком, кренуо "о нама, о нама, за брда она", а Перовићу на Цетиње стигао – без путника!

Осим тога, има ли један председник право да каже: "Зашто нам је погребно да провоцирамо међународну заједницу у најосетљивијој тачки државе?"

Како разумети председника који сматра да Срби у сред Српске могу провоцирати некакву "међународну заједницу" која је тамо банула да решава своје економске, политичке, финансијске, престижне, моралне, психичке и

друге проблеме!? Како би то неки српски домаћин у сопственој кући могао да провоцира некакву "међукомшијску заједницу" којој се не свиђају његов намештај, начин исхране, жена, деца, рибице у акваријуму или како шинира шипеле!?

И још изјављује госпођа председник да та иста међународна заједница може Србима да каже:

"Е, када рушите град, палите, производите насиље, Брчко нисте ни заслужили".

Да су рушење града, паљење и производња насиља заиста такав критеријум за каквог их држи госпођа Плавшић, онда Лондон већ одавно не би био енглески, а што се Америке тиче... После Хамбурга, Дрездена, Дармштахта, Хирошима, Нагасакија и свега што им је уследило – вероватно би јој остало још само три фртаља Вашингтона.

Својевремено, госпођа Плавшић је у једном делу народа (и грађана, разуме се) стекла симпатије својом пробирљивошћу. Није хтела да прихвати сваку пружену јој руку. Данас се, чини се, ухватила за руку за коју се тек треба утврдити да ли је уопште реч о руци. (Или је ипак оно што је и Јељин добио када су му фебруара прошле године обећали 10,2 милијарде долара?)

То што је госпођа Плавшић антикомуниста (не воли ЗЈуганова!), то не може бити (једина) патриотска одредница. Још мање може бити квалификација за положај председника у Српској. Поготову не за некога ко је, као госпођа Плавшић, са усхићењем цитирао једног младог српског борца који би пристао на то да Срба изгине чак и шест милиона (нимало оригинална бројка!) да би преосталих шест милиона слободно живело.

Некада "Биљана платно бела". Данас се већ певуши "Биљана Српску дељаше". Времена се мењају, а и Биљана у њима. За Биљану, као што каже "Боже правде", Карађорђевићевска химна, "свануло је ново доба". За Биљану Плавшић више не важи оно из "Хеј Словени": "ми стојимо постојано кано клисурине".

Али, стих који следи, за српски народ важиће увек.

Не сећате га се више?

Председница га се сигурно сећа: био је хит њене младости.

Петар Димовић

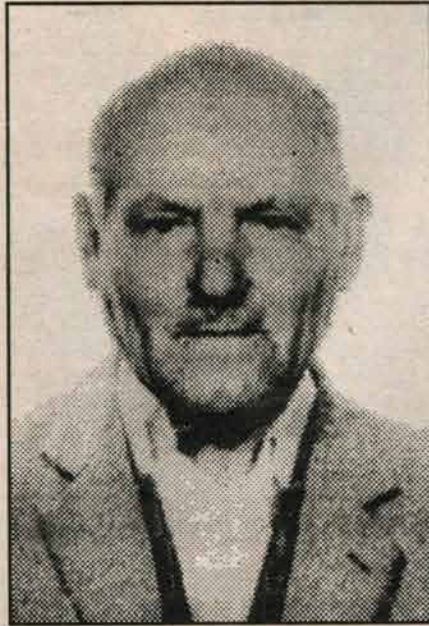
НАЈСТАРИЈИ РАДИКАЛ

Кад је почело ово ново време и оснивање нових странака, пажљиво сам пратио и очекивао да се појави велики вођа радикала, нови Пашић. Када се појавио Шешел, знао сам да је то прави вођа радикала и зато сам се поново учланио у моју стару странку.

На моје опредељење да будем члан Радикалне странке утицао је мој отац Богосав, који је члан радикала још од 1923. године, а ја сам постао члан изласком из војске 1932. године.

Као предратни партијан – радикал, тешко сам подносио овај 50-то годишњи комунистички терор и пљачку српског сељака. Доласком комуниста на власт (у чијим су редовима углавном били "гоље"), почела је систематска пљачка српског домаћина – сељака, узимали су преко принудног откупа 1948, 1949, па преко огромних пореза, њихових назова реформи, све преко наше грбаче. Тих година, када сам морао да дајем и одвајам од уста моје деце, које сам, фала Богу, имао четворо, размишљао сам о предратним годинама и животу нас сељака у то време у Србији. И тада је сељак тешко живео, јер сељачки живот је увек тежак, али је било много поштеније. Тада је уважаван и поштован сељак – домаћин. Када одне да заврши неки посао у Општину, са поштовањем га приме и испрате.

Пре другог светског рата у Југославији је, такође, било крупних политичких превирања. Политичка борба радикала, напредњака и демократа, али највише главобоље су нам задавали ови хрватски националисти преко њихове Сељачке странке. Хрвати су почели одмах да раде против Југославије, још почетком 20-тих година, да би нам и краља, уз помоћ Бугара, убили у Марсељу. Краљ Александар је на-

правио велику грешку што је, уместо да направи велику Србију, направио Југославију. Сећам се да ми је покојни отац причао да су се Пашић и радикали жестоко супротстављали прављењу Југославије и да су саветовали краљу да направи границе Србије, чини ми се, ако се добро сећам, по Лондонском споразуму, који је склопљен 1915. го-

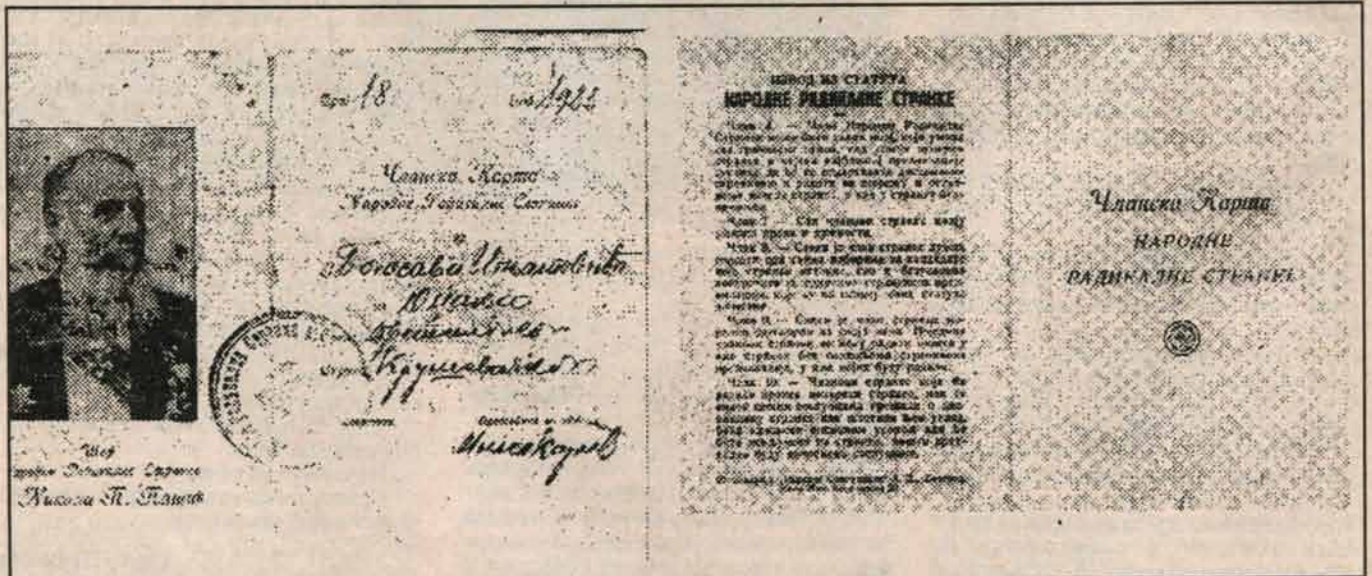
дине, а то су границе које често помиње наш садашњи председник Шешел.

Сећам се, пошто сам ја тада био де-чак, да ми је отац причао да се у Србији најбоље живело доласком на власт старог краља Пере и Пашића са радикалима. Да је тада читава Европа учила демократију од Србије. Штета што се зарати 1914. године и прекиде тај развој Србије, где би нам сада био крај?

Кад је почело ово ново време и оснивање нових странака, пажљиво сам пратио и очекивао да се појави велики вођа радикала, нови Пашић. Када се појавио Шешел, знао сам да је то прави вођа радикала и зато сам се поново учланио у моју стару странку. Драго ми је да се традиција наставља и да су моја сва три унука: Гиле, Ђорђе и Мића чланови Радикалне странке, и да је најстарији Гиле већ два пута побеђивао у Општинама за одборника СО Трстеник, јер крв није вода – пошли су унуци дедином путем, као што сам и ја за мојим оцем.

Још на крају да вам кажем, једва чекам следеће изборе крајем године, јер сам убеђен, а то ми каже и моје дугогодишње искуство, да ће Шешел бити будући председник Србије, а радикали победници за Скупштину Србије, и да ћемо с вером у Бога и уз његову помоћ, дуго и поштено владати у Србији, и то Великој Србији, јер тако ће народ хтети ради свог добра.

Г. Јеремич

Породична радикалска традиција – Факсимил чланске карте Богољуба Игњатовића, Милорадовога оца, из 1932. године

Посланичка група Српске радикалне странке
у Скупштини Србије

Посланици Српске радикалне странке напуштају
инаугурацију "председника" Републике Србије

ГЛАСАЧКИ ЛИСТИЋ
ЗА ИЗБОР ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
НА ПОНОВЉЕНОМ ГЛАСАЊУ

FLETËVOTIMI
PËR ZGJEDHJEN E KRYETARIT
TË REPUBLIKËS SË SËRBIË
NË VOTIMIN E PËRSËRITUR

21. децембар 1997. године / 21 dhjetor 1997

Глас се само за једног кандидата, заокруживањем
редног броја испред имена кандидата. / Votohet
vetëm për një kandidat, duke rrumbullakësuar numërin
rendor para emërit të kandidatit.

КАНДИДАТИ: / KANDIDATËT:

1. МИЛАН МИЛУТИНОВИЋ, кога су предложили
Социјалистичка партија
Србије, Југословенска левица
и Нова демократија
MILLAN MILLUTINOVIQ, të cilin e kanë propozuar Partia
Socialiste e Sërbisë, e Majta
Jugoslave dhe Demokracia e Re
2. др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ, кога је предложила Српска
радикална странка
Dr. VOJISLLAV SHESHEL, të cilin e ka propozuar Partia
Radikale Serbe

**Оригинал фалсификата - око 800 000
фалсификованих листића убачено је у
гласачке кутије широм Србије**